

หรีตวรรณากกรรม

เพื่อเกียรติอนุสรณ์ แต่

ชั้น โรจนวิภาต

อดีตบรรณาธิการหนังสือพิมพ์อิทธิธรรม

ผู้วายชนม์

สมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

พิมพ์เพื่อบรรณาธิการในงานฌาปนกิจศพ

ณ เมรุวัดพระพิเรนทร์

วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๒

Handwritten text, possibly a signature or name, written vertically. The text is written in a cursive style and appears to be "Handwritten" written vertically.

๑๙๓๓ ๒๖.๑๒.๒๒

หรรตวรรษตากรรม

เพื่อก่ยรต้อนุสรณ์ แต่
ชั้น.โรจนวิภาต

อดีตบรรณารทการหน้สอพิมพอทธธรรม
ผู้วายชนม์

สมาคมหน้สอพิมพแห่งประเทศไทย

พิมพเพื่อบรรณาทารในงานตอปนทกอสพ

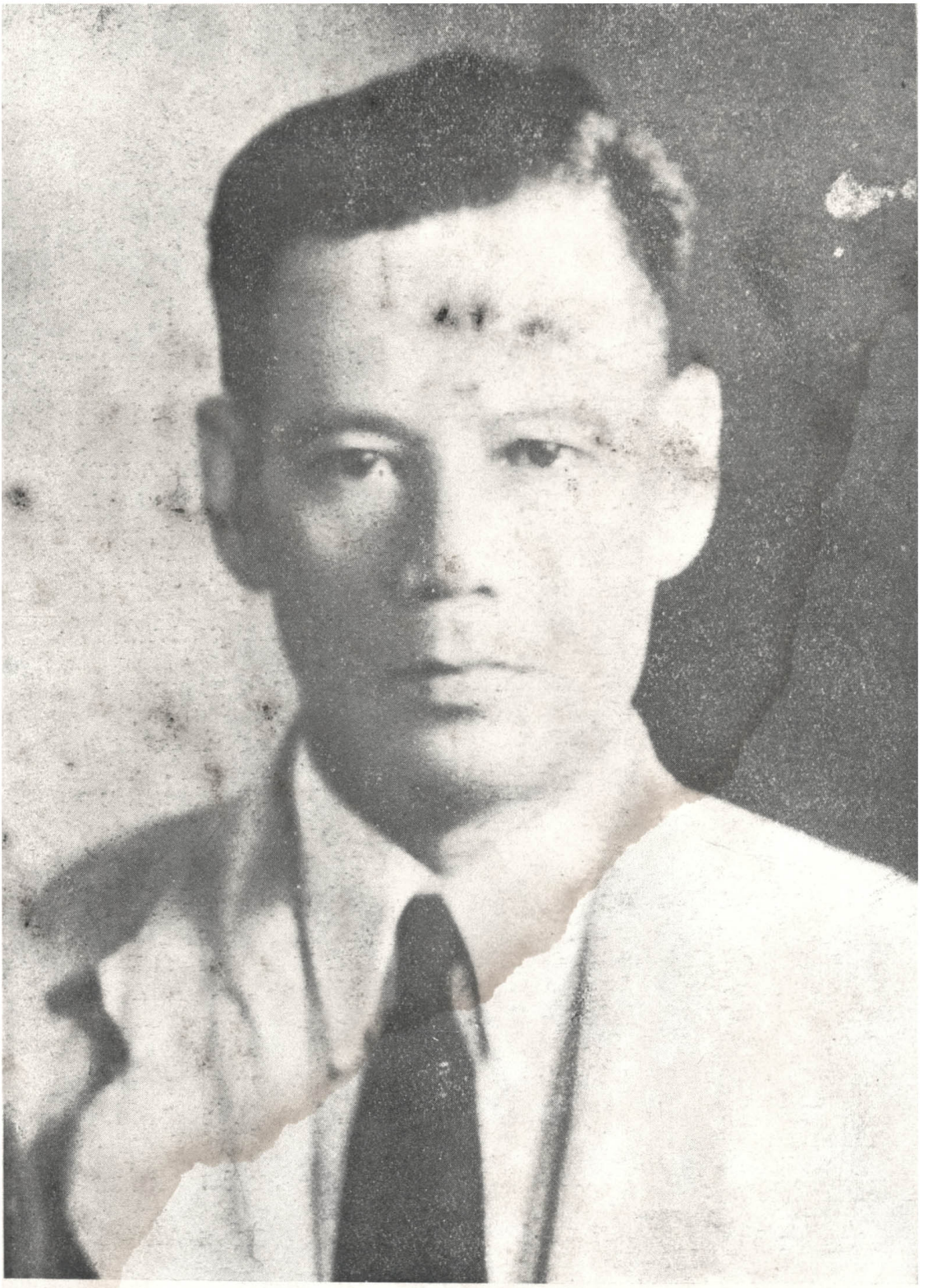
ณ เมรุวัดพระพเรนทาร์
วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๒

คำปรารภ

ในการณาปนกิจศพนายชน โรจนวิภาค บรรณาธิการหนังสือพิมพ์อิทธิธรรม เจ้าภาพได้ตั้งใจจะจัดพิมพ์หนังสือเล่มหนึ่งเป็นอนุสรณ์ โดยรวบรวมบทประพันธ์จากมิตรสหายและท่านที่เคารพทั้งในวงการเมือง และวงการหนังสือพิมพ์ ซึ่งผู้ทดลองพิมพ์ไปแล้วผู้พิมพ์เกี่ยวข้องกับแวดวงสุดท้ายของชีวิต ประกอบกับผู้ทดลองพิมพ์ไปแล้วได้ทดลองพิมพ์ขณะปฏิบัติหน้าที่ อันเรียกได้ว่าเป็นการตายอย่างมีเกียรติ เช่นทหารหาญที่ตายในสมรภูมิ

การรวบรวมหนังสือเล่มนี้ ได้รับอุปการะคุณจากปวงมิตรสหายและท่านที่เคารพอย่างอเนกอนันต์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมัยที่ ร.ท. สัมพันธ์ ชนชวณะ ดำรงตำแหน่งนายก โดยนุมือเขาช่วยเหลือจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ให้สำเร็จจน นับว่าเป็นการบำเพ็ญบุญกุศลวิญญูคุณอันประเสริฐ แก่ผู้ทดลองพิมพ์ ซึ่งเป็นบุคคลที่ประกอบหน้าที่บริการอย่างเคียงบ่าเคียงไหล่ประดังคั่งของสมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ในอันที่จะให้ความตั้งเคราะห่เกื้อกูลตามสมควรแก่กรณี

ในที่นี้ ขอท่านทั้งหลายผู้ได้รับหนังสือ (หรือควรวรรณกรรม) พึงอนุโมทนาทุกศุบบุญกุศล อันเกิดจากวิद्याทานน อุตศีลแต่ นายชน โรจนวิภาค บรรณาธิการหนังสือพิมพ์อิทธิธรรมผู้ได้ทดลองพิมพ์ ขอให้ประสพสุขารมณ์ในสัมปรายภพตามสมควรแก่ศิวินัยด้วยเทอญ

ชั้น โรจนวิภาต
อดีตบรรณาธิการหนังสือพิมพ์อิทธิธรรม

ดวงชาตา

ชั้น โจรนวิภาค

ยึดคชบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์อภิธรรม

ชาตา วัน ๑๔^๗ บรมเม สัปตศก จ.ศ. ๑๒๕๗
ตรงกับวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๔๓๕ เวลาบ่าย

มรณะ วัน ๓๑^๗ ประภา สัปตศก จ.ศ. ๑๓๐๗
ตรงกับวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๕ เวลาทุ่มเศษ

เจ้าควได้ผู้กดวงชาตาตนเอง และแต่งโคตงประกอบไว้ ดังนี้

อาทิตย์, พุธ, ฤกษ์ลันชิ่ง	อัฐมิน
กุมภ์, ศุกร, และอสุนทร	วินาศน์แล้ว
ส่วนเขตอยู่ทักษิณ	เล็งราช ครุณา
เสาร์อุคม์ร่วมมฤตยเกล้ง	เกียรตินันจันทรชนู
สี่เมษพุทธศกได้	สองพัน
เศษสี่สามเก้า, วัน	เกิดข้า
บัวอกนั้บทางจันทร	กต นันเฮย
แรมเจ็ดค่ำเดือนห้า	รุ่งเช้าวันเสาร์

ชิน โรจนวิภาต

เมื่ออายุ ๖ ขวบ (ตามที่ลูกสรชีในรูป)
ถ่ายร่วมกับบิดามารดาและน้องสาว
ซึ่งต่างก็ถึงแก่กรรมไปหมดแล้ว

ประวัติ

นายชน โจนวิภาต

นายชน โจนวิภาต เกิดเมื่อวันเสาร์ เดือน ๕ แรม ๗ ค่ำ ปี
มะแม จ.ศ. ๑๒๕๗ ตรงกับวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๔๓๘ เวลาบ่าย
ณ บ้านเจ้าพระยารัตนาธิเบศร์ (พุ่ม ศรีไชยนต์) ปากคลองโอรัง
ฝั่งขวา จังหวัดพระนคร

บิดานายชน คือ นายถ่มบุญ โจนวิภาต ซึ่งมีเชื้อสายสืบ
จากตระกูล โจนวิภาต สายที่ ๘ มารดานายชนชื่อ นางไทด จาก
ตระกูล ศรีไชยนต์ เวदानบิดาและมารดาของนายชน มีอาชีพเป็น
พ่อค้าได้คงวางรับจ้างทำของรูปพรรณ มีชื่อเสียงมาก อยู่ตรงข้าม
ประตูใหญ่ บ้านเจ้าพระยาเทเวศร์วงศ์วิวัฒน์ ตำบลบ้านหม้อ แต่
เวลานี้ ตัวตกเกวียนเสียแล้ว ปลูกเป็นตึกสามชั้นแทน

เมื่อนายชน โจนวิภาต อายุได้ ๖ ขวบ บิดานำไปฝากให้เรียน
หนังสือที่โรงเรียนเสาวภา, โรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนสตรี แต่เด็กชาย
เด็ก ๆ เข้าเรียนได้ และเนื่องจากแม่ครัวจับ (มารดาของพ่ายพิ
โจนวิภาต) ซึ่งเป็นญาติกัน ได้เป็นครูอยู่ที่โรงเรียนเสาวภาคด้วย บิดา
จึงฝากฝังนายชนกับแม่ครัวจับ ให้ช่วยเหลือดูแลตั้งต้น

บิดามารดาของนายชน โจนวิภาตนั้น มีผู้กล่าวหาเอาดอกเงินว่า
เพียงบุตรยาก, ครั้นต่อมาเมื่อปรากฏว่า นายชนเจ็บมาก บิดาก็
เกรงว่าจะตายเสีย เหมือนบุตรของคนคนไหน ๆ มา จึงตั้งใจมอบ

หมายให้ญาตินำนายชนุไปเลี้ยงแทนคน คอแค้น นายชนุหายจาก
เจ็บป่วย ภายหลังนางเหรียญ บ้านนายชนุ นำนายชนุไปฝากเรียน
หนังสือในสำนักพระภิกษุของ วัดโสมนัส, นางแดง นายชนุ ได้รู้
หนังสืออ่านออกเขียนได้ ฉะนั้นสำนักศึกษา ซึ่งเวลานั้นอายุได้ประมาณ
๗ ขวบ ปรากฏว่าชอบอ่านหนังสือดีมาก และอ่านได้ก็ต้องแคล้ว
คล่อง, พระภิกษุของคู่มาก เขียนนายชนุด้วยจดด้วยไฟฟ้า มารดา
ทราบและส่งสารนายชนุ จึงขอรับตัวกลับมาอยู่บ้านซึ่งปลูกใหม่ หลัง
แฉ่งทิศแมน, เคียงจนเป็นห้างบริบูรณ์ไอสถ

บิดาของนายชนุ มีฐานะค่อนข้างดี เนื่องจากอาชีพเป็น
ช่างทำทองรูปพรรณ ประกอบกับภายหลังถูกหอยหึ่ง มั่งมีมาก ได้
กันว่า ถึงกับเอาเงินไปบรรทุกเงินจากขุนบาด แต่กระนั้นบิดา
นายชนุ ก็ยังหนักใจด้วยอุปทาน เกรงว่าจะเลี้ยงนายชนุไม่รอด จึง
ขอให้มารดานำนายชนุ ไปอยู่กับพระภิกษุของ วัดโสมนัสตามเดิม
มารดาส่งสารนายชนุ จึงเหตุนิไม่เรี่ยวมามอบให้กับท่านอาจารย์ บอก
ว่า ถ้าจะเขียนขอให้ด้วยไม่เรี่ยวเกิด เวลานนั้นนายชนุอายุได้ ๘ ขวบ
และได้เข้าโรงเรียนวัดราชบพิธ ครั้น พ.ศ. ๒๔๕๐ สอบได้ประโยค
ปฐม และไปเข้าเรียนคอชนนมัธยมที่โรงเรียนสวนกุหลาบ

พ.ศ. ๒๔๕๓ บิดานายชนุถึงแก่กรรม และคือมาอีกตั้งปีมารดา
ถึงแก่กรรมต้อ นายชนุรู้สึกว้าเหว่มาก เพราะอายุน้อย และอยู่
ในระหว่างเด่าเรียน นายชนุต้องอาศัยอยู่กับญาติ ๆ ของคน ทรัพย์สิน
สมบัติของบิดามารดาที่คงเหลือ, อันตราไปเป็นส่วนมาก

พ.ศ. ๒๔๕๔ นายชนดำเร้วโรงเรียนสวนกุหลาบ ครั้นถึง
 วันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๕๕ ได้เข้ารับราชการเป็นเสมียนใน
 กรมอัยการ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์, แล้วย้ายไปอยู่จังหวัดชุมพร
 พ.ศ. ๒๔๖๐ ออกจากราชการมาอยู่กรุงเทพฯ วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน
 พ.ศ. ๒๔๖๓ เข้าทำงานโรงพิมพ์ตามมิตร เริ่มตนแต่หน้าทช่างเรียง
 พิมพ์ นายชนดำถูกคัดเลือกยกงานโรงพิมพ์ถึง ๓๐ ปี เพราะฉะนั้นจึงมี
 ความซาบซึ้งมาก และระหวางนั้นได้เขียนเรื่องจนถึงหนังสือพิมพ์ด้วย
 เป็นที่ติดอกติดใจของผู้อ่านทั่วไป

พ.ศ. ๒๔๗๓ ได้เปิดทำร้านถ่ายรูป "ฉายาแมนศรี" อยู่ที่
 ดั้แยกถนนคำ ซึ่งต่อมาแม่จะได้เปลี่ยนเจ้าของไปแล้วหลายมือ แต่
 ก็ยังปรากฏนามเดิมอยู่จนบัดนี้

พ.ศ. ๒๔๗๕ นายชน ได้เป็นกรรมการหัวเรือหัวเรือคนสำคัญ
 ในการก่อตั้ง "สมาคมกรรมกรโรงพิมพ์" ขึ้น

วันที่ ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๔๗๖ เป็นผู้จัดการเปิด "โรงงานชกริต"
 เพื่อช่วยเหลือกรรมกรว่างงาน

พ.ศ. ๒๔๗๗-๗๗ ได้รับเกียรติเป็นกรรมการ "สมาคมประชาชนกุล"

พ.ศ. ๒๔๗๘ เป็น "ผู้แทนตำบลสวนมะลิ" อำเภอป้อมปราบ
 จังหวัดพระนคร

นายชน โรจนวิภาค เป็นผู้ที่มีนิสัยชอบติดต่อกับประชาชน, ใน
 การรับใช้ช่วยเหลือโดยทั่วไป, มีใจเป็นนักแดง, แต่ปลัดอาศัยอย่างหนึ่ง
 ไม่ชอบเล่นพรรค, เพื่อเกี่ยวแก่งคม, กติมาโตบางเด็กน้อย, ส่วนใน
 ทางนักแดงหัวไม้ ครั้นพ้นทางนั้น นับว่ามอชวา เหตุนี้ จึงมีพรรคพวก
 เพื่อนฝูงมาก และก่เหตุนี้เอง ทำให้นายชน โรจนวิภาค ต้องไปส่งบ

ด้คิดารมย์อยู่ในคุกบางขวาง ถึง ๕ ปี เนื่องจากพรรคพวกพาไป
เรื่องเกี่ยวกับผู้หญิง, คุกบางขวางให้โอกาสแก่นายชน ได้คุกกัด
อยู่ใกล้ติด กับพวกการเมือง พ. ศ. ๒๔๗๖ มาก, จึงทำให้นายชน
เพิ่มพูนความรู้ทางการเมือง, แดะตั้งเสริมนิสัยชอบช่วยประชาชน,
เพื่อประเทศชาติยิ่งขึ้น

วันที่ ๒๓ เมษายน พ. ศ. ๒๔๗๕ ออกจากคุกบางขวาง ซึ่งเป็น
เขตระหว่างสงครามมหาเอเชียบูรพา, นายชนจึงถือโอกาส เยี่ยม
บุคคลส่วนมากหากินกัน คือ วังเต็น เซ็งต และในเขตเดียวกันนั้นเอง
ก็ได้เปิดร้านขายกาแฟชนที่ วงเวียนถนน ๒๒ ภัทรภวา.

วันที่ ๓๔ เมษายน พ. ศ. ๒๔๗๖ ได้แต่งงานกับ นางเจริญ
ฉายาน. แด่นายชน ก็ยังยึดอาชีพเดิมอยู่ โดยทำร้านกาแฟร่วมกับ
ภรรยา แดะเซ็งตส่งอื่น ๆ ด้วย อีกต่อไป

พ. ศ. ๒๔๗๗ ได้ทิ้งอาชีพค้าขาย. มาทำหนังสือพิมพ์, ออก
หนังสือพิมพ์ฉบับแรกชื่อ "ประชาชน" พิมพ์โรงพิมพ์ประชากร
เคยวัน

ต่อมาใน พ. ศ. ๒๔๗๗ นั้นเอง ได้เป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์
"เที่ยงธรรม" ซึ่งมี นายไถง สวรรณทัต เป็นที่ปรึกษา นายไถง
เที่ยงธรรม เป็นเจ้าของและผู้จัดการ, นายชน โรจนวิภาค ได้ทุ่มเท
ชีวิตอย่างอันตรายที่สุด, คอยดักจับขรรคมทงหลาย ผู้ทุจริตต่อบ้านเมือง
โดยยึดถืออุดมคติแน่นแน้ ซอดัดภัย รักษาดีที่เสรีภาพของนักหนังสือ
พิมพ์, เพื่อประชาชนแะประเทศชาติ จนเป็นผลต่อมา ทำให้นายไถง
สวรรณทัต ถูกตุกรระเบิดฆาต, นายไถง เที่ยงธรรม แท้ทะลุ,

ชิน โรจนวิภาต

ถ่ายภาพร่วมกับ นางเจริญ โรจนวิภาต ภรรยา

ในวันวิวาห์

วันที่ ๑๔ สิงหาคม พ. ศ. ๒๔๘๖

และนายตนเอง ผู้เกิดวัดตาดูกระเบ็ด ก็ต้องกลับมาถูกยิงตาย ใน
ภายหลัง

วันที่ ๑ กรกฎาคม พ. ศ. ๒๔๘๘ หนังสือพิมพ์เที่ยงธรรม ได้
เปลี่ยนชื่อเป็น "อิทธิธรรม" ซึ่งนายชน โรจนวิภาค ยังคงเป็น
บรรณาธิการอยู่ตามเดิม, และได้ควบคุมหนังสือพิมพ์ เครือเดียวกัน
อีกสองฉบับ คือ "ประชาชน" กับ "ธรรมานุภาพ" รวม
สามฉบับนี้ พิมพ์ที่โรงพิมพ์ดำรงธรรม หน้าวัดพิชัยญาติ จังหวัด
ธนบุรี

วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ. ศ. ๒๔๘๘ เวลาประมาณทุ่มเศษ
บรรณาธิการชน โรจนวิภาค ได้ถูกคนร้ายยิงตาย ด้วยปืนยูเอสดาร์มี
๓๓ ม. ม. ที่ถนนเพชรบุรี ตอนใกล้จะถึงสะพานอรุณวงศ์ ขณะที่
บ. ก. ชนจรดจกรยานจะกลับบ้าน คนร้ายนั่งในรถยนต์เก๋งดำ จอด
แอมอยู่ข้างทางร้องเรียกชื่อ, บ. ก. ชนก็ลงจากจักรยาน จรดเดิน
เข้าไปหา คนร้ายใจอำมหิตได้ยิงปืนตงมาจากรถยนต์ ถูที่หน้าอกของ
ซ้ายทะลุหลังตอนบนเอวเบื้องขวา, แล้วมีนายตำรวจ...คนขับรถตามด้วย
ผู้อารี นำ บ. ก. ชนขับรถไปโรงพยาบาลกลาง, ๒๐ นาทีให้หลัง
บ. ก. ชนก็ขาดใจตาย ซึ่งยังความเศร้าตลใจอย่างสุดซึ้ง แก่บรรดา
ญาติมิตรทั้งหลาย เพราะอย่างยิ่ง ในวงการหนังสือพิมพ์ทั่วไป

บ. ก. ชน ได้ตายไปเพื่อเทอดทูนไว้ซึ่งเสรีภาพของ
หนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย. นับเป็นเกียรติอนุสรณ์อย่าง
สูงแก่ตระกูลโรจนวิภาค ชั่วฟ้าดินสลาย.

๑

บ. ก. ชน มีภรรยาหลายคน แต่เท่าที่ปรากฏพบเห็น อยู่ก่อน
ตาย คือ -

ภรรยาคนที่ ๑ ชื่อ นางจอน (จากตักกุดนิตในหิน) แต่งงานเมื่อ
พ. ศ. ๒๔๖๖ มีบุตรชายด้วยกัน ๔ คน คือ

(๑) นายสุทัศน์ โรจนวิภาค อายุ ๒๒ ปี

(๒) นายสุธรรม โรจนวิภาค อายุ ๒๐ ปี

(๓) นายสุธี โรจนวิภาค อายุ ๑๘ ปี

(๔) นายสุเทพ โรจนวิภาค อายุ ๑๖ ปี

ภรรยาคนที่ ๒ ชื่อ นางเจริญ (จากตักกุด ฉายายน) แต่งงานเมื่อ
พ. ศ. ๒๔๗๖ ไม่มีบุตรด้วยกัน

ภรรยาคนที่ ๓ ชื่อ นางวนิดา (จากตักกุด โสธนมัย) ได้เป็น
สามีภรรยาเมื่อ พ. ศ. ๒๔๗๗ มีบุตรชายด้วยกัน ๓ คน ชื่อ
เด็กชาย วันเวียง อายุ ๔ ขวบ

วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๔๙๒

หน้าที่ย่อมมีความสำคัญเหนือสิ่งใดๆ

ทั้งสิ้น ดั่งนี้การตายในขณะที่ปฏิบัติ

หน้าที่โดยสุจริต ย่อมจะต้องได้รับ

การสรรเสริญ แลจะไม่มีใครลืม

ร่างของชนสูญไป แต่ชื่อยัง

อยู่เสมอ

ควง อภัยวงศ์

ลัทธิภาพของคนหนังสือพิมพ์ หาไม่ได้ในรัฐบาลที่ชั่วชาติ

ร.ท. สัมพันธ์ ชันชะชนะ
นายกสมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

บก. ชัน โจนินวิภาค ได้จากเราไปแล้ว ด้วยเกียรติคุณอันดีละ
ด้วยชีวิตจะเดือนดังด้วยอะไรมิได้อีกต่อไป นอกจากเราผู้อยู่หลังจะได้
คำนึงถึงชีวิตคือผู้ล้ม ๆ แล้ง ๆ ของพวกหนังสือพิมพ์ ซึ่งไม่มีอะไร
ประกันเป็นรากฐาน นอกจากการแข่งชกหักกระดูกเมื่อไปใกล้กรายผู้
ใดเข้าในด้านความจริงและถูกโอบอุ้มกอดรัด เมื่อคู่ประหัตประหารของ
เขาถูกเราแข่งชก เขาเชื่อว่าเราพูดจริงทำจริง แต่ถ้าเจ้ากรรมพาน
หันไปต้องให้เขาเห็นบ้าง มันกลายเป็นเงาของการบ้ายดี และถูก
มุ่งร้ายหมายชีวิตทันที

มิใช่บทเรียนบทแรกของคนหนังสือพิมพ์ ในการถูกถอบยิงตาย
เยี่ยง บก. ชัน ในต่างประเทศเขาก็มีกันมาแล้ว แต่การตายของ
บก. ชัน เยี่ยงนี้ เป็นการตายครั้งแรกของคนหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย
ซึ่งเป็นการแสดงถึงความชั่วช้าเร่งเรวของนักการเมือง ๆ ไทย
ใดก้าวไปในชนบทที่ต่างประเทศแล้ว ไม่อยากจะเขียนถึงความ
ชั่วช้าเร่งเรวของคนทั้งอำนาจวาทนา แต่เมื่อต้องมาเขียนเรื่อง
การตายของ บก. ชัน ทศของตายลงเพราะอำนาจทศการเมือง บก. ชัน
ตายอย่างเดียวกับสุนัขที่ถูกวางยาเบื่อ มีกฎหมายคุ้มครองผู้วาง ความ
ปลอดภัยของประชาชนในชาติอันผู้ มีอำนาจหมายหัว ข้าพเจ้ายังมอง

ไม่เห็น เพราะตำรวจของเราได้แต่งตั้งให้เห็นถึงการห้ตั้งกระเพาะ ห่วง
 ตำแหน่ง แต่เดิมหน้า ตมเกยรติ ถ้าใครมีฝีมือพอคบไหวได้กมหนงท
 กระดิกหาง เห็นและกักตามค่ายของเจ้าของนาชาว คิดว่าต้นคานอย่าง
 นยงเทียบให้คิดเท่ากบต้นขหาได้ไม่ ไม่ทราบว่าเป็นขณะนี้ ต้นคาน
 คักถ้าวแล้วจะเป็นมรดกของใครอีก ข้าพเจ้ายังไม่กล้าประณามตำรวจ
 เดียวนเยียงตำรวจทแต่จมา เพราะการจับคนร้ายทยง บก. ตรีย ได้
 แม่จะเป็นศอวรบจาง หรือศอจจริง ก็ตามท มนทก ยังเป็น การแต่งตั้ง ฝีมือให้
 ประจักษ์ตา

ความจริงถ้าเราจะได้นักกิงเกยรติของคนหนงศอพิมพ์ มนทกน่า
 จะหยิ่งในเกยรติของคนที่ถูกจัดเข้าเป็นฐานันดรที่ ๕ แต่เราคิดเขาแต่
 เพียงพวกราคาคิดกันเขาเอง เรายังหาได้รับเกยรติจากรัฐบาลใดโดย
 จจริงใจไม่ ยิ่งรัฐบวตและนทการเมืองปัจจุบันเห็นเป็นว่าหนงศอพิมพ์
 นนทศอวระบบมีได้ไปเดยที่เดยว

ข้าพเจ้าไม่เถียงว่าการหนงศอพิมพ์ของเรายังมีทนเทียมค่างประ-
 เทศคิงคักถ้าวหาของนทการเมืองทงหดาย แต่ก่อนทจะได้คิถูกปู้ว่า
 เคนไม่ตรงทงนนั้น ข้าพเจาคิดว่าแม่ปู้ควจะศอรอยเคนของตัวเองก่อน
 แต่อย่างไรก็ตาม คนหนงศอพิมพ์ทจะเหลดเหลกปรกการใด เขาคักคอง
 การแต่เพียงม้วนกนทวนหา มีคนหนงศอพิมพ์คนใดทมีแต่อาชพหนงศอ
 พิมพ์อย่างเดยจมีชีวิตเป็นรากฐานในยามมีเขยจมีก่าตงกยงประโยชน์ให้
 เจ้าของ แต่ครนต้นเขยจต้นเดบเจ้าของมอจคยอย่างไรคความปรานี ซึ่ง
 ข้าราชการยังมีบ้านาญ เป็นผลคอบแทนเมื่อยามแก่ แต่คนหนงศอ

พิมพ์จะหาคนเหลียวแลด้วยใจจริงนเห็นเกือบมองไม่เห็น ชีวิตของคน
 หนึ่งชื่อพิมพ์เป็นชีวิตที่อยู่ในทางสามแพร่ง ๑ ตรง ๒ ตาย ๓ ออกอียาก
 บก. ชน ทาหน้าทเป็นปากเสียง เดือดร้อนแทนประชาชน เข้ม
 เกี้ยวเข้าใส่ผู้ทรยศต่อประชาชนชาวไทยทั้งชาติ แต่การตายของ บก. ชน
 เป็นการตายของคน ๆ เดียว ผูกเดือยครอนนาตาแทบเป็นตายเด็ดอก
 เพียงครอบครัวของ บก. ชน ซึ่งในขณะนั้นข้าพเจ้าคิดว่าคงไม่เป็นผาดุก
 เทาทหัวหน้าครอบครัวงออยู่ แม้จะเป็นไปโดยเว้นแค้นเยี่ยงสภาพ
 ของคนหนึ่งชื่อพิมพ์ก็ยังไม่ปลงใจทางจิตจิตใจ คนของรัฐบาดถ้ำ
 ตายตามหน้าท ครอบครัวเขาก็ได้รับผลตอบแทน จะเป็นยามปกติและ
 ยามรบ แต่การตายของคนหนึ่งชื่อพิมพ์ ทาหน้าทเป็นปากเสียงของ
 ประชาชนกลับเป็นการตายเยี่ยงปลุกชนกรรมดาผู้หนึ่ง มิใช่ว่าข้าพเจ้า
 เขียนด้วยอารมณ์ของคนหนึ่งชื่อพิมพ์ ข้าพเจ้าเป็นเพียงคนหนึ่งชื่อ
 พิมพ์คนหนึ่งทงเบญญเป็นคนที่หนึ่งชื่อพิมพ์ ด้วยการได้ ผ่านการ เป็นคนใน
 หน้าทอนมาไม่น้อยกว่า ๓๐ อย่าง

ข้าพเจ้าจะอธิบายใจแทนบางท่านที่บังอาจกล่าวหา คนหนึ่งชื่อพิมพ์
 ว่าเป็นต้องทาหน้าทเพื่อกระเพาะของตัว ถ้าปากไม่กล้าหาไม่แข็งก็ไม่
 มีคนชื่อหนึ่งชื่อพิมพ์ ข้าพเจ้าคิดว่าพวกเราเพื่อนหนึ่งชื่อพิมพ์น่าจะ
 อภัยในข้อคิดเหล่านี้ สำหรับคนมีความคิดแค่นั้น บางทีเขาจะถมคิด
 ไปว่า คำว่าจเขาหน้าทจับคนโดยมีเงินเดือนอยู่แล้ว ทหารกมหน้าท
 รบโดยมีเงินเดือนอยู่แล้ว แต่เขาเหล่านั้นบางเหตุตายในหน้าทราชการ
 เขาก็ยังมีเงินเดือนครอบครัว คนหนึ่งชื่อพิมพ์เพียงปากกาเป็นอาวุธ
 ห้ามบนพอจะบอกรักใคร่ใคร่เพียงเดียวกับเขาหน้าทของรัฐบาดไม่ คน

หนังสือพิมพ์แท้จริง เขามีได้คำนึงถึงกะเพาะของเขาเลย เทาทข้าพเจ้า
เห็น แม้ครอบครัวทางบ้านจะอดอยาก เสื้อผ้าของเขามิพอเพียงจะ
พินาศ วันพรุ่งนี้จะมีอะไรเกิดขึ้นเขามีได้คำนึง เขาเพียงจะใช้ชีวิต
คลุกเคล้าไปกับสิ่งที่เขาจะไปใกล้ชีวิตกับชาว กระตือรือร้นไปทุก
แห่งหน เขาไม่มีต้นตะเภาในทางตรงกันข้ามเขาก็ไม่มีปลาย ดั่งเดียว
ที่เขาต้องการก็คือจะขุดจะสู้กับพวกทรยศคือเพื่อน ร่วมชาติ ของเขา ด้วย
เขาความอดอยากและชีวิตเป็นเดิมพันเท่านั้น

ข้าพเจ้าคิดว่าเพื่อนร่วมชาติบางคนหาเข้าใจคนหนังสือพิมพ์พอไม่
เขานึกว่า หนังสือพิมพ์ ชายดี ครอบครัวคน หนังสือพิมพ์ จะพลอย เป็นสุข
ด้วย โดยแท้จริงแล้วผู้เป็นนายทุนนั้นมีความหวาดกลัวโรงพิมพ์จะถูก
ปิด เขาห่วงกะเพาะของเขาสูงกว่าคนหนังสือพิมพ์ คนหนังสือพิมพ์
ถูกออกเพราะนายทุนประเภทมากนุก ถ้าไรนั้นนายทุนเขา แต่ตรง
และความอดอยากนั้นเป็นของคนหนังสือพิมพ์ ข้าพเจ้าว่าอย่างนี้แหละ

ถ้าคนหนังสือพิมพ์มุ่งแต่กะเพาะแล้ว เขาเหล่านั้นไม่มี ชีวิตเป็น
นักหนังสือพิมพ์โดยละเอียด คนที่มีชีวิตเป็นนักหนังสือพิมพ์ได้ยาว
นาน ถ้าเขาไม่มีอาชีพเป็นนักประพันธ์หรืออาชีพอื่นแฝง เขาก็ต้อง
กลายเป็นคนขี้เหล้า และที่สุดก็เหมือนหมาใต้เนื้อของพรานป่าที่
เขี้ยวแล้วเยี่ยงในนิทานอีสป

ในวันอาทิตย์ที่แดง ขณะที่ข้าพเจ้านั่งคุยอยู่ อยู่นั่นเอง
ข้าพเจ้าเกิดเห็นตุ้งต๋าร นายต้นนั้นก้มมวยที่ถูกชกตายคาสนามมวยได้
อุทิศเงินให้ ๓๐๐ บาท เขาตอบคำถามข้าพเจ้าว่า

“ผมตั้งตำราครอบครัวเขาคับ เห็นใจว่าเขาต้องเอาชีวิตเขา
เขาแตกกบครอบครัวเบองหลัง”

มันมีอะไรเพียงอนันต์ของข้าพเจ้าคนเดียว การบริจาเงินเป็น
ด้วยมีผู้เห็นใจไม่ต้นสุดทุกชาติที่ผ่านมาจากนกระทงบน

มันทำให้ข้าพเจ้าอดทนก็ได้ว่า มันเป็นเพียงนักมวยที่เขาให้ผู้
ที่เสียตละเงินไปๆเพียงการต่อสู้กันอย่างหนักหนา เพื่อชื่อเสียง เกียรติยศ
กะเพาะแคะครอบครัวของเขา ผู้ที่จะเกิดประโยชน์เพียงล้มความทุกข์
ยากความแกลไปชั่วขณะหนึ่งเท่านั้น, ประโยชน์หาได้เกิดอะไรช่นมาก
กว่านั้นไม่ แต่เขาก็ยังได้รับชมความเห็นอกเห็นใจจากผู้ดูโดยทั่วไปทั้ง ๆ
ที่นายฉันผู้ เขาไร่นักมวยที่มีชื่อเสียงอย่างใดไม่

ทวนกลับมาดู บก. ชน ของเรา ผู้ที่ต่อสู้ชีวิตไปในขณะ
ที่เขาต่อสู้ เพื่อประชาชน ทงชาติ เกี่ยวกับ ภาระ การ กิน กินใน องค์ การ
ตำรวจทหาร และการเร่งร้องไห้รัฐบาลคดีกลางกรณีตำรวจรถของพระ-
เจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล อันเป็นประมุขของคนทงชาติ แต่ข้าพเจ้ายังมี
เคยได้ยินคนที่จะคำนึงถึง บก. ชน เยี่ยงนายฉันนักมวยนั้นเลย

ข้าพเจ้าคิดว่าการสู้รบ บก. ชน ไปด้วยฝีมือของมนุษย์ชั้นดาน
สัตว์ผู้หนึ่งหรือคนชั้นหนึ่ง มันเป็นเหมือนรอยจารึกฝังแน่นอยู่ในอก
ของชาวเราชนหนึ่งต่อพิมพ์

ในประเทศไทยนี้ สวัสดิภาพของเราหาได้ขึ้นอยู่กับรัฐบาลทง
ชาติไม่ เราต่อสู้แม้มีอะไรเพื่อตัวของเราเอง แต่เราก็ต้องรับผิดชอบ
ชอบในสวัสดิภาพของเราเอง การสู้รบชีวิตของ บก. ชน จะหากัน
โยคได้ไม่เท่ากันนักมวยคนหนึ่งตาย ก็ตามที แต่ชาวเราก็ภูมิใจใน

เกียรติของคนหนึ่งต่อพิมพ์ได้เห็นแจ้วว่าการตายของ บก. ชน. หรือ การถูกยิงของ บก. สุรีย์ ก็หากระทำให้ชาวฐานันดรที่ ๕ มีความหวาด เกรงอิทธิพลอันใด เขายังคงรักษาหน้าที่ด้วยอุดมคติของแต่ละคนด้วยดี ทั้ง ๆ ที่เห็นแจ้วว่าสวัสดิภาพของใครก็ของมัน คนเบองหลังของใคร ก็เป็นเรื่องของพรหมลิขิต

การตายของ บก. ชน. ข้าพเจ้าเสียใจที่สุดยิ่งเพื่อนร่วมเวท เตียวกนไปเสีย ๓ คนด้วยการถูกรถรุมจากชนสัตว์ลดหน้าผากหนึ่ง แต่ บก. ชน. ก็สร้างบทพิศุจน์ให้ประจักษ์แก่วิญญาณทั้งหลายว่า คนหนึ่งต่อ พิมพ์นั้นตายมันก็มีตัวตน แน่นการควาชีวิตคนหนึ่งต่อพิมพ์จะ ทำได้เยี่ยมสักปลา แต่ก็ไม่ทำให้คนหนึ่งต่อพิมพ์หยุดต่อสู้แต่ประการ ใดไม่

หรือดวรรณกรรมชนน ข้าพเจ้ามิได้เขียนมันขึ้นด้วยน้ำหนัก แต่ ข้าพเจ้าเขียนขึ้นด้วยความเคียดแค้นภายใน อันนการเมืองทั้งหลาย มองความไม่เป็นตัวระของคนหนึ่งต่อพิมพ์ให้ความเหยียดหยามประหนึ่ง สัตว์ทอของทาหน้าทเพอกระเพาะ เดือดคนหนึ่งต่อพิมพ์ได้ราดไซคลงบน ผืนแผ่นดินในระยะไกล ๆ กันอย่างน่าขบขัน ข้าพเจ้าเคยเข้าประจัญ บานกับชาติกมาแจ้วด้วยบนตอบนคาบคอคอบ แต่ผมมันหมายถึงว่า ข้าพเจ้าไม่ตาย เขาก็ตาย แต่ข้าพเจ้าจะตายหรือเขาจะตายข้าพเจ้าก็ ตยงมั่งตงคอบแทนอยู่แจ้วทั้งยศและเงิน ข้าบางที่อาจจะได้เหรียญกล้า หาญด้วย แต่คนหนึ่งต่อพิมพ์นั้นถ้าเขาได้อะไร แม้จะคองสูญ สันชีวิตแจ้ว บก. ชน. โรจนวิภาต แห่งหนึ่งต่อพิมพ์พิธีกรรม

นักเขียนที่ขายแต่หนังสือไม่ขายจิตใจ

กุหลาบ สายประดิษฐ์

อดีตสมาชิกสมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

โกดัดด์มีทเป็นนักเขียนแบบอย่างคนหนึ่ง ในแบบอย่างของนักเขียนที่ใครจะซื้อจิตใจของเขาไม่ได้ โอดิเวอโกดัดด์มีท เป็นชายผู้เคยสัมผัสความจนอันดำหึมาแล้ว เขาได้เคยท่องเที่ยวพระเนตรไปทั่วทวีปยุโรป โดยชำระค่าท่องเที่ยวด้วยขดลวดของเขา เขาได้เคยชุกหิวนอนในยุ้งข้าวและภายใต้หลังคาฟ้า เขาได้พยายามเป็นนักแสดงละคร เป็นพนักงานหน้าหอ เป็นหมอ ในบรรดาอาชีพเหล่านั้น เขาประสงค์แต่ความอดอยาก ต่อมาเขาจึงพยายามเป็นนักพิมพ์ และได้กลับกลายเป็นผู้ถูกขูดรีดบ้าง แต่เขาก็ไม่เคยนำตนรอดพ้นออกมาจากกรงเล็บของความยาก เขาได้เคยเขียนพรรณนาถึงความเป็นอยู่ของเขาไว้ว่า “ฉันนั่งเขียนหนังสืออยู่ในห้องเก็บของเพื่อแลกกับขนมปัง และหงศาคอยย้ำในเวลาดึกนอนนั้นจะถูกทวงค่านมอย่างไม่ปราณี” วันหนึ่งหมอจอห์นสันได้รับคำสั่งจากโกดัดด์มีท บอกข่าวว่าเขากำลังตกอยู่ในความทุกข์ใหญ่หลวง หมอจอห์นสันได้ไปเยี่ยมและได้พบโกดัดด์มีทถูกเจ้าบ้านกุมตัวไว้ในฐานไม่ชำระค่าเช่าบ้าน ตั้งแต่วินาทีเป็นต้นมาของโกดัดด์มีท ที่จะนำออกจำหน่ายได้ในเวลานั้น ก็คือมันคันฉะบับนิยายเรื่องหนึ่ง จอห์นสันได้หยิบเอามันคันฉะบับนั้นมาพลิกดูและปรากฏว่า สิ่งนี้คือ Vicar of Wakefield (หนังสือเบื้องต้นชื่อ นามของโกดัดด์มีทในเวลาต่อมา) เมื่อได้ตรวจและเห็นคุณค่าแห่ง

นายเวรอนนเดว หมอจอห์นสันได้นำคนกระบือไปติดต่อกับนักพิมพ์
หนังสือผู้หญิง และได้ขายคนกระบือนั้นไปด้วยราคา ๖๐ ปอนด์

ถึงแม้ว่าขี้ยาจนอยู่ และถึงแม้ในบั้นปลายแห่งชีวิตจะยังคง
ยากจนอยู่เพราะว่าเขาได้ตายโดยทิ้งหนี้สินไว้มหาศาลก็ แต่ก็ไม่ปรากฏ
ว่าใครจะขอโกดค์สัมฤทธิ์ได้ เขาปฏิเสธในการที่จะให้มือของเขาแก่งาน
การเมืองอันตลกปรก แม้ว่าเขาได้รับสัญญาว่าจะได้ค่าตอบแทนอย่าง
งาม และแม้ว่าข้อตกลงได้ถูกเสนอไปยังเขาในเวลาตกยากก็ดี ใน
สมัยนั้นเซอร์โรเบิร์ตวัตโปลด์ได้จ่ายเงินแผ่นดินในส่วนของ ราชอาณาจักรมี
ประมาณ ๕๐,๐๐๐ ปอนด์ นักเขียนหนังสือพิมพ์มีค่า ๆ ของสำนัก
ต่าง ๆ ได้รับการจ้างให้เขียนข้อความเยินยอการกระทำของฝ่ายปกครอง
และเขียนข้อความประณามการกระทำของฝ่ายค้าน หรือฝ่ายปฏิวัติ
ของรัฐบาล ด้วยการประกอบกิจอันตามกเช่นนั้น ประเทศนี้เนื่อง
นองและหม่นหมองไปด้วยการเขียนข้อความลับประมาทอันใส่โคกรก ใน
ที่สุดเพื่อจะให้มืออันสามารถของโกดค์สัมฤทธิ์มาร่วมในกิจการอันสำมาเนีย
นั้น ทางฝ่ายรัฐบาลได้แต่งตั้งผู้แทนนายหญิงมาเจรจากับโกดค์สัมฤทธิ์ และ
ภายหลังที่ได้พบเจรจากับโกดค์สัมฤทธิ์แล้ว ท่านผู้แทนได้ไปรายงานแก่
คณะพรรคของเขาว่า

“ข้าพเจ้าได้พบเขาท่านก็อยู่ภายในห้องทุเรศห้องหนึ่ง ในเต็ม-
เปิด ข้าพเจ้าได้บอกแก่เขาถึงตำแหน่งและอำนาจของข้าพเจ้าที่จะจ่าย
เงินให้แก่เขาได้อย่างเป็นที่พอใจ สำหรับความร่วมมือของเขาคือพรรค
ของเรา และท่านจะเชื่อหรือว่า เขาออกจะเป็นบ้านถึงกับขอบ
แก่ข้าพเจ้าว่า “ข้าพเจ้าสามารถจะหาเงินได้เต็มตามความต้องการ

ของข้าพเจ้าโดยมิจำต้องไปรับจ้างเขียนหนังสือเพื่อประโยชน์ของพรรค
 หนังสือพรรคใด เหตุฉะนั้น ความเชื่อเฟื่องของท่านจึงเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็น
 แก่ข้าพเจ้า” เมื่อได้ฟังดังนั้นแล้ว พ่อก็ปล่อยให้เขาไว้ในห้องกุเรตนั้น
 นี้ คือความประพฤติของนักเขียนผู้ยากจน แต่มีจิตใจอัน
 ประเสริฐทรงศักดิ์ ท่านโกดัดสมิทได้ปฏิบัติด้วยอาการรังเกียจต่อ
 ดินจ้างในงานเขียน อันปราศจากความสุจริตชอบธรรม ท่านพอใจ
 ใ้ปากกาของท่านในการเขียน นิยายตั้งนาม “Goody Two shoes”
 เพื่อทำความบันเทิงให้แก่เด็ก ๆ ยิ่งกว่าจะไปเขียนเรื่องโต้โครกตะหลบ
 ตะแดงในทางกรรมมือง เพื่อเห็นแก่เงินจ้างรางวัล

ทำอย่างไรจึงจะ เข้าไหนเข้าได้

ม.ร.ว. นพแก้ว นวรัตน์

บรรณาธิการ "กรุงเทพ ๑ วารศัพท์"

ในระยะยี่สิบสองปี ที่ได้คลุกคลี ออก หุ่ก หุ่ก หุ่ก มา กับ อารีฟ
หนังสือพิมพ์รายวัน ข้าพเจ้าได้รู้จัก คุณชน โรจนวิภาค ประมาณสิบ
ห้าปี เริ่มแรก คุณชน ได้มาพบกับข้าพเจ้า ในฐานะที่คุณชน นิยมการ
หนังสือพิมพ์โดยจริงใจ ค่อนข้างเพื่อส่งข่าวบ้าง แจ้งความบ้าง ค่อยมาเคย
เขียนบทความส่งมากำหนด เพราะต้องการแสดงความคิดเห็นโดยเสรีตาม
มโนธรรมของตน ที่สุดข้าพเจ้าได้พบคุณชนในตำแหน่งบรรณาธิการ
หนังสือพิมพ์ ดมเกียรติ ดมใจรัก และดมภาคภูมิในวงประการ

คุณชนได้เคยปรารภแก่ข้าพเจ้าว่า การเป็นนักหนังสือพิมพ์ที่
เด่นได้เพียงไรนั้น ขึ้นอยู่แก่การเข้าไหนเข้าได้ ข้าพเจ้ารับรองอุดมคติ
นี้โดยฉันทัน เพราะเป็นความจริงเหลือเกิน และจริงในการประกอบ
อาชีพทั่ว ๆ ไป นอกจากอาชีพหนังสือพิมพ์ด้วย ทุก ๆ คนคงจะต้องการ
ทราบเคล็ดของการเข้าไหนเข้าได้ เพื่อเป็นเครื่องมือปฏิบัติการกิจเพราะ
หน้าที่ซึ่งไม่อาจหลีกเลี่ยงเสียได้ ฉะนั้น ในโอกาสที่ได้รับเชิญจากเจ้า
ภาพให้เขียนเรื่องมาร่วมกับผู้มีเกียรติอีกมาดท่าน พิมพ์เป็นต้นฉบับช่วย

ในงานศพคุณชน ข้าพเจ้าจึงขอตั้งเรื่อง "ทำอย่างไรจึงจะเข้าไหนเข้า
ได้?" นีมาเป็นบรรณาการ พร้อมด้วยตั้งจาริษาฐานขอให้วิญญาณ
ของคุณชนประสพสุคติในสัมปรายภพ เทอญ

๐ ๐ ๐

ผู้ไม่มีอนาคต ผู้ว่างงาน และผู้พลาดหวัง ไม่ว่าจะหญิงหรือชาย
มักคร่ำครวญว่าชาติผู้เกอกลุด ผู้ใหญ่ไม่เห็นใจ ผู้น้อยชิงรัง ญาติ
และมีทรหันหลังให้ตน ที่สุดคงร่ำว่า โสภนทวารุณคือคนอย่างยิ่ง หาก
เขาคำเนินชีวิตเป็นพลเมืองร้ายของประเทศชาติ จะเพ่งโทษว่าเสวทราม
ต่าง ๆ นั้นไม่เป็นธรรมเด็ดเดี่ยว เพราะเขาคิดว่า การประกอบอกุศล
กรรมเป็นทางดีที่สุดแล้วในระหว่างที่โลกไม่เลี้ยงเขาให้พ้นความลำบาก

น่าสลดใจอะไรเช่นนั้น เขามองดูโลกด้วยสายตายอันขุ่นมัวเกินไป
และจิตใจก็พอกพูนด้วยอคติ สมองของเขาอาจเต็มไปด้วยแผนการณ์
ร้ายกาจนานาภรณ์ ทำไมเขาไม่ย้อนกลับมาสำรวจตัวตัวเองบ้าง เขา
ประพฤติก่อโลกอย่างไรใด ทุกคนที่เขาไปขอความช่วยเหลือติดต่อการ
งานจึงปฏิเสธเขาเสีย? จุดบกพร่องหรือปมด้อยของบุคคลนั้นซี ถ้าเจ้า
ตัวไม่รู้ และไม่ยอมรับรู้ เมื่อมีผู้เวทนาตกเดือน ได้จับได้ได้ตั้งบุคคลผู้
มีใจโศกมพันไปจากสังคมเสียมากมาย

มนุษย์อยู่ในโลกคนเดียวหาได้ไม่ แต่จะต้องอาศัยผู้อื่นช่วยทำ
งาน ทุกคนต้องการผู้ช่วยเหลือที่เข้มแข็งสนใจเต็มอ แล้วทำไมจึงมี
กรรมกรว่างงานในดินแดนของไทย ซึ่งยังต้องการแรงงานผดุงเผ่า
เต็มตั้งความเจริญอีกเอนกนับ? ทำไมจึงมีเสียงตะโกนเย้ยเยาะว่าโลก
ล้มคนดี โลกจะเลี้ยงแต่คนเสวเพื่อให้เกิดหักถ้างทำตายกันจนไม่มีคน

เหตุหรืออยู่ที่กระไรได้? เว้นเสียแต่ว่าจะจุ่มเข้าไปในขณะที่มีคนงาน
งานเดี่ยวแถว หรือประการหนึ่งบุคคลผู้หนึ่งไม่มีฝีมือพอจะประกอบกา
งานตั้งนั้นๆ ได้ แต่ตามหลักจิตวิทยาที่ถูกต้อง การขาดวิชาเฉพาะอย่าง
ไม่ใช่กำแพงสูงเกินวิสัยที่จะข้ามเข้าไปถึงแห่งการงาน ปรนิตยอยู่
ที่นั่นซึ่งจะต้องแสวงหาต่อไป

ทุกคนจะมีวิชาคิดควเพียงอย่างเดียวเท่านั้นหรือ? ผู้มีกำลังกาย
และกำลังสมองเป็นปรกตีย่อมมีความรู้ รอบตัวเป็นพื้นพอจะทำงานตั้งใด
บ้างก็ได้ไม่จำกัด และอาจเปลี่ยนสมรรถภาพและประสิทธิภาพพล้อยตาม
ความประสงค์ของนายจ้างและผู้คุมงานไปได้ทุกวิถีทาง ในทางตรงข้าม
หากผู้ใดทรงคิดว่าเชี่ยวชาญในวิชาเฉพาะอย่าง และไม่โอนอ่อนไป
ตามความพอใจของนายงานบ้างแล้ว ผู้เชี่ยวชาญคนนั้นหาจู่ไร้งานอยู่
นานๆ ก็ได้ เพราะเขามีอิฐเงินไม่มีผู้ใดต้องการจ้างไว้ปะทะวาทา

ความสำคัญอยู่ที่ตรงที่ว่าเขาเข้ากับใครไม่ได้ เพราะยังไม่มีผู้ใด
ชอบงานของเขา และบางทีก็ไม่เชื่อนำค่าของเขาเสียด้วย โบราณจึง
ว่า ปากเป็นเอก เดชเป็นโท หนังสือเป็นศรี แล้วจึงถึงขอตัวเป็นตรา!

ผู้ใหญ่ไม่โทคร้าย ผู้น้อยก็ไม่เด่นตัว ญาติมิตรไม่ได้เกลียด
หน้า โลกก็ไม่ได้คว่ำบาตรเรา ถ้าเราไม่คอกคองขวางโลก ถ้าเราอยาก
อยู่ในโลกเราก็ต้องเข้าใจโลก คิดปแห่งการรอกอยู่ในโลกไม่ได้ซอก
ซอนอยู่เร้นลับจนจะหาให้พบไม่ได้ แต่ถ้าไม่รู้จักค้นคว้าหรือไม่เงา
เสียเลยก็อาจหาไม่พบ โอกาสดีต่างๆ หายไปสิ้น เพราะความรู้เท่าไม่
ถึงการณ์ของเราเอง จะโทษใครอื่นไม่ได้เลย

ทุก ๆ คนทำสิ่งไรก็ได้   ขอแต่ให้เพื่อนมนุษย์พอใจ
 และทุก ๆ คนพูดอะไรก็ได้   ขอแต่ให้เพื่อนมนุษย์เชื่อฟัง
 แล้วทุก ๆ สิ่งจะเป็นของท่าน

ขอยกอีกครั้งว่า “พูดให้เขาเชื่อ – ทำให้เขาชอบ” แล้วทั้งนี้จะ
 เข้าไหนเข้าได้ โลกจะยอมรับท่าน เหมือนกับที่ท่านต้องการพึ่งพาอาศัย
 โลกไว้เป็นกำลังของท่านคุณกัน

บูชา จ ปุชฌิยาน

อุทธรณ์ พลกุล

บรรณาธิการ "เสรีภาพ"

อดีตบรรณาธิการ "อิทธิธรรม"

มนุษย์ยังหาควรรัสึกการบูชาอันเลิศไม่ ความดีของมนุษย์
ต่างหากที่เป็นคุณสมบัติอันสถิตเหนือสิ่งทั้งมวล

จนเป็นอันฉาบปกิฉัพคนหนึ่งต่อพมพคนหนึ่ง ที่ข้าพเจ้ารู้จัก
กรรมของเขาก่อนรู้จักตัว กรรมแห่งคนหนึ่งต่อพมพคนนั้นเป็นกรรม
ชั่วในทัศน์ของคนชั่ว แต่เป็นกรรมดีในทัศน์ของคนดี

ข้าพเจ้ามารับกรรมสืบแทนคน หนึ่งต่อพมพคนนั้น เมื่อต้องบิก่อน
และกรรมนั้นเองดิฉิดให้ข้าพเจ้าได้ถูกคัดหวดงพิพากษาจำคุก ๓ เดือน

นายชน โรจนวิภาค บรรณาธิการ นสพ. อิทธิธรรม ผู้ถึงแก่
กรรมไปแล้ว คือคนหนึ่งต่อพมพคนหนึ่งที่ได้อุฎได้ฉนฉอบฉากฉาง
ฉนฉหวดง เมื่อฉนฉ ๓๗ กุมภาพันธ์ ๒๕ เวลา ๓๕.๐๐ น.เศษ แม้
กาดจะเป็ฉฉนเป็ฉงไปตามฉภาฉะแห่งคำฉฉฉฉฉฉฉฉฉ ฉนฉฉฉฉฉฉ
ปรวฉไปจาก ฉฉฉฉ ฉฉฉ ฉฉฉ ฉฉฉ ฉฉฉ ฉฉฉ ฉฉฉ ฉฉฉ ฉฉฉ ฉฉฉ
นสพ. อิทธิธรรมผู้ฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ

ข้าพเจ้ามารับมอบงานจากนายชน โรจนวิภาค ฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ
ฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ ฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ ฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ
ฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ ฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ ฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ
ฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ ฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ ฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ
ฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ ฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ ฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ

การมอบหมายงานกันฉันนั้น เราไม่ได้พูดอะไรกันมากในทางหัวใจ ข้าพเจ้าทราบดีว่า ความห่วงใยของบรรณาธิการผู้ถูกฆ่าตายผู้นั้น ไม่ใช่ความห่วงใยอย่างพยัคฆ์โคร่งใหญ่ที่ห่วงใยตุ๊กเหมีย ไม่ใช่ความกังวลอย่างแม่เตี๊ยกที่กังวลตุ๊กและยอมตายแทน ไม่ใช่อย่างพ่อคนที่อาศัยแม่แก่ ไม่ใช่อะไรทั้งนั้นนอกจากความห่วงใย กังวล และอาศัยคือ ประเทศชาติ ประชาชน และองค์พระมหากษัตริย์

หนังสือพิมพ์ อิทธิธรรม และหนังสือพิมพ์ ในค่าย ของเรามีบรรณาธิการและประชาชน ที่อยู่ในความอำนวยการของข้าพเจ้า นอกจากหลักการที่เรายึดเป็นแนวปฏิบัติการดังกล่าวแล้ว เรายังต้องปฏิบัติการพิเศษในกรณีที่จะสืบสวนเอาตัวคนร้ายให้ได้ เรายึดว่าคนร้ายใจโหดคณะนี้เป็นคนร้ายที่มั่วแรมแรม เรายึดว่าคนร้ายคณะนั้นคือใคร แต่ใครจะทำอะไรได้ในเมื่อทุกสิ่งทุกอย่างขณะนั้นหันหลังให้แก่เรา แม่ช้อแปะของบ้านเมือง และ.....แม่กระต๊อบคน คนร้ายไปไหนตำรวจยังตามไม่พบ?

จริงอยู่ ในชีวิตของคนหนึ่งๆ ไม่ใช่แค่คนหนังสือพิมพ์ขงหายใจ แต่เรื่องกิจการบ้านเมือง แต่ชีวิตอาจพบความพัวพันในเรื่องร้อยแปด บางคนอาจถูกทำร้ายเพราะสาเหตุส่วนตัว บางคนอาจไปหลอกลวงเอาเงินเขามา บางคนและบางคน แต่คนเหล่านั้นไม่ใช่คนอย่างนายชิน โรจนวิภาค เพราะตลอดชีวิตของนายชินนั้น เขาเกิดมาอย่างไรก็ตายไปอย่างนั้น ไม่เหลืออะไรไว้ นอกจากตุ๊กตาต่างๆ และเมียที่เสียวโศก และคุณความดีอันเป็นดังเดียวกับเราบูชา

ใครจะสูง ใครจะต่ำไม่สำคัญ ทุกอย่างสำคัญที่สุดตาม
 หน้าที่ เมื่อคนหนึ่งซึ่งตายในหน้าที่ และหน้าที่นั้นปฏิบัติการ
 ไปบนปลายหอกปลายดาบของโศกชน ขณะที่บัดนั้นยังครอง
 เมืองอยู่ ผู้ตายเป็นผู้ประกอบกรรมชั่วในทัศนของคนชั่ว แต่
 ผู้ตายเป็นผู้ประกอบกรรมดีในทัศนของคนดี ข้าพเจ้าไม่ได้บูชา
 ผู้ตาย แต่บูชาในความดีของเขา.....บูชา จ บูชานี้ยานุ

ใครเขาคิดจะมาเรา

ไสว พรหม

บรรณาธิการ นสพ. ประชาธิปไตย

ครึ่ง เมื่อไม่นานมานี้มีใครคนหนึ่งมาถามข้าพเจ้าว่า เราจะ
มีวิธีการป้องกันสิ่งแวดล้อมของเราอย่างไรบ้าง เพราะการประกอบ
วิชาชีพหนังสือพิมพ์นั้น เราไม่อยู่ในฐานะที่จะทราบได้ว่า การบำเพ็ญ
หน้าที่อันดีเลิศของเรา นั้น อาจจะไปก่อศัตรูจนหนักกรวยคน และ
ให้ท่านเองด้วยกัน ที่จะให้เป็นผู้เป็นมิตรหนักคนทีเดียว

ข้าพเจ้าไม่ทราบว่า จะตอบปัญหาที่ท่านให้ถูกต้องได้อย่างไร เพราะ
คนที่เขาคิดจะมาเรา นั้น เขาย่อมจะต้องใช้ความรอบคอบยิ่งกว่าเรา ซึ่ง
ไม่มีโอกาสจะรู้ตัวล่วงหน้า

การตายของคุณชน โจรฉวยโอกาส ในขณะที่ทำหน้าที่บรรณาธิการ
หนังสือพิมพ์อิทธิธรรมในครั้งนั้น ได้ก่อความฉงนสับสนให้แก่วงการ
หนังสือพิมพ์อย่างยิ่ง และเราอาจจะรู้สึกถึงความเย็นเยือกตงไปอีกเป็น
อันมากเมื่อการยิงบรรณาธิการเสียงไทยได้เกิดขึ้น เพราะในระยะหลัง
นั้นเป็นคนละสมัยและคนละรัฐบาลกับสมัยคุณชน เราเชื่อมั่นว่า เมื่อ
คนละรัฐประหารได้ โคนถ่มความเหตงเหตงในสมัยนั้นหมดไป เหตุ
การณ์เช่นนั้นอย่างนี้อีกได้ฆ่ากันกลางถนนหนทาง ราวกับไม่ใช่ชีวิตคน

จะไม่เกิดชนอีกกตบมาเพิ่มอีก แต่ต่อไปข้างหน้าเหตุการณ์ท่านอง
หรือรายยังกว่านี้จะฟาดโครมลงมาบนวิชาติพอนซอสุดยี่ ภายใต้มูล
ฐานแห่งความเที่ยงธรรมของเราอีกหรือไม่หน ออย่าฟังไปคิด

เรามาคิดกันแต่เพียงว่า เราจะทำอย่างไรจึงจะช่วยคนบางคนให้
เป็นคนเท่านั้นเสียก่อน ก็ยังดี

ไสว พรหม

ประจักษ์ไทย

๑๗ มี.ค. ๒๕

บัตรประจำตัว
ผู้แทนหนังสือพิมพ์

ของ

ชั้น โจรนิวภาค

อดีต บ. ก. อภิธรรม

ผู้ถูกยิงตาย

รอยลูกกระสุน ทะลุบัตร
ซึ่งใส่ในกระเป๋าเสื้อข้างซ้าย

ลูกกระสุนถูกหน้าอกเบื้องซ้าย

เจาะทะลุหลังตอนนั้นเฮวเบ่องขวา

มาตรการทางการเมือง

ผิวบุศย์ อยุ่พรหม

อดีตรบรณาธิการแนวหน้า

ในงานฌาปนกิจศพ นายชน โจรนวิภาค ผู้กตตบประทุษฐกรมลงแกชวตเมือยามค้ำในพระนคร ขณะตระหวางนน ชนยังดำรงตำแหน่งเป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ชื่อ อิศริธรรม ซึ่งมีความเห็น บทความ ข้อวิพากษ์วิจารณ์ในทางการเมืองอย่างเผ็ดร้อนรุนแรงฉบับหนึ่ง ในงานฌาปนกิจ บ.ก. ชน ผู้ล่วงลับไปแล้ว ทางเจ้าภาพได้จัดพิมพ์หนังสือระลึกก่อนเป็นประเพณีนิยม เพื่อนๆ ได้ให้เกียรติร้องขอข้าพเจ้าเขียนอะไรสักชิ้นลงในหนังสือที่จะจัดพิมพ์ด้วย ข้าพเจ้ารู้สึกกับ บ.ก. ชนมานาน และในฐานะอยู่ในฐานันดรที่ ๔ คือฐานะพิเศษของคนกลุ่มหนึ่ง ซึ่งคนรุ่นกระวนกระวายอยู่เป็นนิจ นรีนัครหาความสงบสุขอย่างฐานันดรอื่น ผู้มีอาชีพอื่น ก็อนกหนังสือพิมพ์ จึงทำให้ข้าพเจ้ายากจะปฏิเสธคำขอร้องของเจ้าภาพและเพื่อนๆ ผู้จัดพิมพ์หนังสือเป็นระลึกในงานฌาปนกิจศพ บ.ก. ชนคนเดียว

เมื่อนึกถึงว่า การมรณะของ บ.ก. ชนเป็นการฆาตกรรม หน้าตงของ บ.ก. ชนขณะนั้นเป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ เป็นระนวนให้เข้าใจได้ในแง่หนึ่งว่าอาจเป็นฆาตกรรมทางการเมือง ประกอบทั้งเมื่อเกิดเหตุแล้วหยกๆ หนังสือพิมพ์และนักรการเมืองได้วิจารณ์วิพากษ์มรณ

กรรมของ บ.ก. ชน^๕ อย่างรุนแรงเพื่อประชาธิปไตยและสวัสดิภาพของ
ประชาชน แต่จนบัดนี้ยังไม่ได้ออกคนร้าย ย่อมแสดงถึงความอยู่
อย่างรอนนอหน้าไม่หัดบของประชาชนเพราะการบริหาร ของรัฐบาลชุด
นี้ ขณะเกิดกรณีนี้ไม่ได้ส่วนหนึ่ง

บ.ก. ชน^๕ ดองดิบไปแล้ว ขณะคงเหลือข้อ^๕ กรณียกที่ประ-
กอบไว้เป็นพะยาน และอัฐิให้ภริยาบุตรหลานญาติมิตรเคารพบูชา
มุตเหตุแห่งมรณกรรมของ บ.ก. ชน^๕ จะเนื่องมาจากสาเหตุอย่างไรก็ตาม
แต่ แต่ทว่าเมื่อยังมีใครคนร้ายผู้ออกอาชญาผู้หนกกฎหมายอันเป็นข้อ
แปะของบ้านเมืองมาพิจารณาสอบสวนเอาข้อเท็จจริงลงโทษแล้ว ข้าพ
เจ้าจากคองเชื่อตามเสียงของเพื่อนัก หนังสือพิมพ์และนักการเมือง^๕ ส่วน
มากไว้ก่อนว่า ฆาตกรรมครั้งนี้สาเหตุเนื่องมาจากทางการเมือง^๕

ฆาตกรรมทางการเมือง มิใช่จะเกิดขึ้นแก่ บ.ก. ชน^๕ เป็นรายแรก
แต่รายเดียว ไม่ว่าจะเป็นในเมืองเราหรือต่างประเทศ ฆาตกรรม
ทางการเมืองมีอยู่ไม่ถ้วน พระมหากษัตริย์ รัฐมนตรี นักการ
เมือง นักหนังสือพิมพ์ ผู้เคราะห์ร้ายต่างได้ประสพเคราะห์กรรมเช่น
บ.ก. ชน^๕ มาแล้วหนักคือนัก เพราะความใจมิพิพินชาติของบุคคล
ซื่อ ๆ จึงคิดว่าเมื่อจะเขียนบทความเป็นมิตรพลีบูชาแก่ บ.ก. ชน^๕
ผู้ล่วงลับไปแล้ว ยังไม่เห็นว่าเขียนอะไรเหมาะไปกว่านำบันทึกการ
ฆาตกรรมทางการเมืองครั้งสำคัญ ๆ ของโลก นับแต่ ค.ศ. ๑๘๖๕ ซึ่ง
ท่านอับราฮัม ลินคอล์น ประธานาธิบดี ฆาตชนเรียกได้ว่าเป็นพ่อ
เมืองของสหรัฐอเมริกา ถูกยิงตายในโรงละคร มาจนกระทั่งเกิดสัง

ครามโตครั้งที่๒ โดยยื่นข้อ ให้ทราบว่า ศกโต วันโต คนสำคัญ
เป็นใคร ชาติไหน ได้ถูกฆาตกรรมทางการเมืองบ้างดังต่อไปนี้

ค.ศ. ๑๘๖๕ - ๑๕ เมษายน อับราฮัม ลินคอล์น ประธานาธิบดี
สหรัฐอเมริกาถูกยิงและถึงแก่ชนิจกรรมในวันรุ่งขึ้น

๑๘๗๐ - ๕ มิถุนายน อับดุล ฮาซิด ผู้ต่อต้านแห่งตุรกี

๑๘๘๑ - ๑๓ มีนาคม พระเจ้าอเล็กซานเดอร์ที่ ๒ กษัตริย์
รัสเซีย ๒ กรกฎาคม เยมต์ เอ. การ์ฟิลด์ ประธานาธิบดีสหรัฐ-
อเมริกา

๑๘๘๓ - ๒๘ ตุลาคม คาเตอร์ เอช ชาร์วิตัน (คนพ้อ) นายก
เทศมนตรีเมืองชิคาโก

๑๘๘๔ - ๒๕ มิถุนายน มารี ฟรังซ์วัตส์ชาติ-คาร์โนต์ ประ
ธานาธิบดีฝรั่งเศส

๑๘๘๖ - ๑ พฤษภาคม นาร์-เฮค-คินซาห์ แห่งเปอร์เซีย:
๒๕ สิงหาคม ยวน อิศาร์ บอริคา ประธานาธิบดีบรูไน

๑๘๘๘ - ๑๘ กุมภาพันธ์ โยต์ มาเรียเซย์นา มารีโอส ประ
ธานาธิบดีกัวเตมาลา: ๓๐ กันยายน เฮมเปร์ต อติซาเบ็ชแห่งฮอลันดา

๑๘๘๘ - ๒๖ กรกฎาคม พดเอก ยูติอุส เวอโรโฮซ์ ประ
ธานาธิบดีแห่งมหาชนรัฐโดมินิกัน

๑๘๐๐ - ๓๐ มกราคม วิดเตียม โทเบต ข้าหลวงมตรัฐเคน-
ตักก สหรัฐอเมริกา: ๒๘ กรกฎาคม พระเจ้าฮุมเบิร์ต กษัตริย์
อิตาลี

๑๘๐๑ - ๖ กันยายน วิดเตียม แมคคิลด์ย ประธานาธิบดี

สหรัฐอเมริกา

๑๘๐๓ - ๑๓ มิถุนายน พระเจ้าอเล็กซานเดอร์ กษัตริย์เซอร์เบีย และพระราชินี

๑๘๐๔ - ๑๖ มิถุนายน โบบริกอฟฟ์ ข้าหลวงใหญ่ฟินแลนด์

๑๘๐๕ - ๑๗ กุมภาพันธ์ เซอิกอัส แกรนด์ดุ๊ก แห่งรัสเซีย : ๓๐ ธันวาคม แฟรงก์ ดีคเวเนเบอร์ก อดีตข้าหลวงมตรัฐไอดาโฮ

สหรัฐอเมริกา

๑๘๐๘ - ๑ กุมภาพันธ์ พระเจ้าคาโลส กษัตริย์ปอร์ตุเกส และมกุฎราชกุมาร

๑๘๐๘ - ๒๖ ตุลาคม เจ้าอโดแห่งญี่ปุ่น

๑๘๑๓ - ๑๕ กันยายน บีเคอร์ ดีโตไลบิน นายกรัฐมนตรีรัสเซีย : ๑๘ พฤศจิกายน รามอน คาเซแซ ประธานาธิบดีมหาชนรัฐโดมินีกัน

๑๘๑๒ - ๑๒ พฤศจิกายน โยส คันทาเดจซ์ นายกรัฐมนตรีสเปน

๑๘๑๓ - ๒๓ มกราคม นาซิม ปาซา รัฐมนตรีตุลาหาตุรกี : ๒๓ กุมภาพันธ์ ฟรันซิสโก มาเตโร ประธานาธิบดีเม็กซิโก และโยเซ บีโน ซัวเรซ รองประธานาธิบดี : ๑๘ มีนาคม พระเจ้ายอว็ช กษัตริย์กรีซ

๑๘๑๔ - ๒๘ มิถุนายน อาร์ชดุ๊ก ฟรันซิสเฟอร์ดินันด์ แห่งเอสเตรีย-ฮังการี กับชายา

๑๙๑๕ - ๒๘ กรกฎาคม กิโยม แซม ประธานาธิบดี ไชต์
 ๑๙๑๘ - ๕ กรกฎาคม นายพล เคานต์ ฟอน เมอแบร์ก
 อัครราชทูตเยอรมันประจำรัสเซีย : ๑๖ กรกฎาคม ซาร์แห่งรัสเซีย
 พร้อมด้วยพระประยูรญาติหลายพระองค์ : ๓๓ กรกฎาคม จอมพล
 เยอรมัน ฟอน ไฮค์ฮอร์น : ๒๓ ตุลาคม เคานต์ คาร์ล ด็เคอรัค
 นายกรัฐมนตรีฮอลแลนด์ : ๑๔ ธันวาคม ซีโคเนีย ปาเฮล์ ประธาน
 าธิบดีปอร์ตุเกส

๑๙๑๘ - ๒๐ กุมภาพันธ์ ยามิบูตงาห์ชาน เจ้านครอัฟกานิส-
 ตาน : ๒๓ กุมภาพันธ์ เคอรัท ไฮด์เนอร์ นายกรัฐมนตรีบาวาเรีย :
 ๑๒ เมษายน นีวริง รัฐมนตรีกลาโหมเยอรมัน : ๘ ตุลาคม ฮูโก
 ชาร์ต หัวหน้าพรรคโซเชี่ยลิสต์เยอรมัน

๑๙๒๐ - ๒๐ พฤษภาคม นายพล เวนด์ ซืออาโน คาร์นชา
 ประธานาธิบดีเม็กซิโก

๑๙๒๓ - ๘ มีนาคม คาโต นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น : ๒๖ สิงหาคม
 มาเซียต์ เออร์ด์เบอร์เกอร์ อดีตรองนายกรัฐมนตรีเยอรมัน : ๑๘-
 ตุลาคม อันโตนิโอ ครันโย ประธานาธิบดีปอร์ตุเกส มาซา คอด
 ชันโคส อดีตประธานาธิบดีปอร์ตุเกส และ ข้าราชการปอร์ตุเกสชั้น
 ผู้ใหญ่อีก ๒ คน : ๔ พฤศจิกายน ตากาชิฮาร่า นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น

๑๙๒๒ - ๒๒ มิถุนายน จอมพลอังกฤษ เซอร์ เฮนรี เฮช.
 วิดสัน : ๒๔ มิถุนายน ดร. บัดเซอร์ เราชอร์เนา รัฐมนตรีต่างประเทศ
 เยอรมัน : ๒๒ สิงหาคม นายพล ไมเกิล คอดลินด์ นายกรัฐ-
 มন্ত্রীไอริช : ๑๘ ธันวาคม กาเบรียล มาร์โกวิชส์ ประธานาธิบดี

คนแรกแห่งมหาชนรัฐโปแลนด์

๑๘๒๓ - ๓๐ พฤษภาคม วาสตอฟ โวเรนดัก ทูตผู้ตั้งชื่อประจำกรุงโรม : ๕ มิถุนายน คาร์ดินาล ซอดเดอวิตตา อี โรเมอรา
ตั้งชราชแห่งสเปน : ๒๘ มิถุนายน พลเอก เจ. ซี. โกเมซ รอง
ประธานาธิบดีคนแรกแห่งเวเนซุเอลา : ๒๐ กรกฎาคม นายพลฟรัน-
ซิสโก "บันโซ" วิตตา อดีตหัวหน้ากบฏในเม็กซิโก

๑๘๒๔ - ๓๐ มิถุนายน กิอาโคโม มัคคิโอติ หัวหน้าพรรค
โซเชียลิสต์

๑๘๒๕ - ๓๓ กุมภาพันธ์ ศาสตราจารย์นิโคลา มิเกลฟี ผู้จะ
ได้รับแต่งตั้งเป็นทูตบุงดาเรียประจำสหรัฐอเมริกา : ๑๖ เมษายน คน
ร้ายระเบิดวิหาร สเวติ คราด ในกรุงโซเฟีย ประเทศบุงดาเรีย ระเบิด
หว่างพิธีงานศพนายพลยอร์เกียฟ ทำให้คนตายสองร้อย รวมทั้งนาย
ทหารชั้นนายพล นายตำรวจผู้ใหญ่ และข้าราชการชนผู้ใหญ่บุงดาเรีย
รวมอยู่ด้วยหลายนาย

๑๘๒๖ - ๒๕ พฤษภาคม นายพลเพตตุรา อดีตประธานาธิบดี
อูเครเนีย

๑๘๒๗ - ๗ มิถุนายน บีเคอร์ ดาชาเรวิทซ์ อดีตคอฟฟ์ ทูต
ผู้ตั้งชื่อประจำโปแลนด์ : ๓๐ กรกฎาคม เควิน ไอ. ฮิลกินด์ รอง
ประธานาธิบดีไอริช

๑๘๒๘ - ๒๐ พฤษภาคม นายพล หลุยส์เม็นด์ อดีตประธาน
าธิบดีนิการากัว : ๒๐ มิถุนายน สเตฟาน ราติทซ์ หัวหน้าพรรค
กติกกรโครฮ์ รวมทั้งปอดราติทซ์หลานชาย และ ดร. ยอรัช บำชา-

วิรัชคี : ๑๗ กรกฎาคม นายพล อัดวาโร โอเบรคอน อดีตประธา
นาธิบดีเม็กซิโก

๑๘๓๐ - ๗ มิถุนายน ดร. ฮัตเบอร์ค ฟอนบาดิแกนต์ ทูต-
เยอรมันประจำปอร์ตุเกตุ : ๑๕ พฤศจิกายน ยามาคุจิ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น

๑๘๓๒ - ๖ พฤษภาคม ปอต คูแมร์ ประธานาธิบดีฝรั่งเศส
๑๖ พฤษภาคม อินโก นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น

๑๘๓๓ - ๓๐ เมษายน หลุยส์ เอ็ม. ซานเรซแซโร ประธาน
าธิบดีบราซิล : ๖ มิถุนายน อัสซิชชาน อุนซาพระเจ้านาเดอรัแห่งอัฟ
กานิสถาน : ๒๘ ธันวาคม อีออน จี. ดูกา นายกรัฐมนตรีโรมาเนีย

๑๘๓๔ - ๒๕ กรกฎาคม เองเกลเบอรัค ดอดด์ฟัสต์ นายกรัฐ
มนตรีฮอลแลนด์ : ๘ ตุลาคม พระเจ้าอเล็กซานเดอรัที่ ๑ กษัตริย์โก
สต์ดาเวีย และ ญิง หลุย บาทู ทูตฝรั่งเศส : ๓ ธันวาคม เซอร์โก
ไมโรโนวิช คีรอฟ แห่งสำนักพรรคคอมมิวนิสต์ ผู้เป็นสหายนิกของ
ดตาลิน

๑๘๓๕ - ๘ กันยายน ฮวย พี. ดอง ดมาชิกวุฒิสภาสหรัฐ
อเมริกา

๑๘๓๖ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ตากาฮาชิ รัฐมนตรีญี่ปุ่น พลเรือ
เอก ไฮโค จาดานาเบ อดีตคณายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น

ข้างต้นนี้เป็นลำดับกาลเวลาสากลกรรมทางการเมืองครั้งสำคัญ ซึ่ง
ประวัตศาสตร์ได้บันทึกไว้ เพราะผู้ตายมีความสำคัญแก่ประเทศชาติและ

ในทางการเมืองระหว่างประเทศเป็นอันมาก ปลายทางคือหลายรายนำมา
 ซึ่งการเช่นฆ่าตายน้อยอย่างน่าอัศจรรย์ของ และกระทั่งถึงสงครามโลก
 ไม่มีชื่อ บ.ก. ชน. โรจนวิภาค ปรากฏเป็น world's Facts อยู่ด้วย
 ก็จริง แต่หนังสือเล่มนี้ยอมเป็นพยานถึงความซื่อสัตย์ของมรดกมนุษยชาติ
 ดีหลายของ บ.ก. ชน. อยู่แล้วอย่างเต็มเปี่ยม และทุกคนเชื่อว่าบท
 วิญญาณของ บ.ก. ชน. คงประดังสุขอยู่ในสรวงสวรรค์

ชนตายแล้ว!

พิทย บุลยพุทธิ

ผู้ช่วย. บ.ก. ประชาธิปไตย

เขาวนนัน วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๘ ข้าพเจ้ารู้ว่าได้สูญเสียเพื่อน
อาชีพเดียวกันไปคนหนึ่งแล้ว.....! ชน โรจนวิภาค โดยส่วนตัวเรา
รู้จักกันน้อยที่สุด แต่โดยการทำงานเรารู้จักกันดีพอที่จะพูดได้ว่า เรา
ระหกระเหินชีวิตงานของเขาอยู่ในความมืดของหมู่คนท้ออาวรุช .....
เขาถนัดดินสอและปากกาเท่านั้น

พอรู้ว่าเขาตายด้วยอุบัติเหตุ ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่าเขาตายด้วยอาวรุช
แน่แล้ว อาวรุชนั้นจะต้องมาจากกลุ่มที่มีปากกาของชนไปกระทบเข้า
แน่นอน ถ้าอาวรุชกับปากกากระทบกัน ปากกาหักแน่ เพราะเอาหัวชน
กำแพง หัวต้องแตกก่อนกำแพงพัง.....

แต่เมื่อชาวชนตายได้แพร่ออกไปและปรากฏข่าวแล้ว กระตัก
ของชนกรองได้ ความตายของชนได้ปลุกคนหนึ่งชื่อพิมพ์พาทาหน้า
ของควอยางดี ทุกคนถ้าไม่กลัวก็ยกธงดำหาญเด็ดขาดขงชน ฉะนั้น
ความตายของชนเป็นการตายไม่เปล่า

วนนัน เพื่อน ซึ่งจะต้องตายเหมือนกัน ตามสภาพชีวิต มาเผา ทราบ
ของชน จึงขอให้ความยุติธรรมของชนจงนำทางของชนต่อไปในทาง
อันสว่าง

เกลอล้นท์กับคนหนึ่งลือพิมพ์

ชิต วิภาสวัช ฌบ.

กองบรรณาธิการ นสพ. เสรีภาพ

คืนวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๗ ได้ถูกบันทึกลงในหน้าประวัติ
คำขวัญหนังสือพิมพ์ฐานเป็นคนอันทรหด องค์กรหนังสือพิมพ์ไทย
ได้ถูกบันทึกเหตุอันทรหดในใจด้วยอาการอันเศร้าสลด ซึ่งผู้บันทึก
ต้องบันทึกลงไปโดยมออันต้นเทา เพราะคนนั้นเป็นคนแห่งความเหี้ยม
โหด ที่ คุณชั้น โรจนวิภาต บรรณาธิการหนังสือพิมพ์อิทธิธรรม
ถูกเรียกจากจักรยานต้องต่อแฉียงทั้งอย่างทวารุณ เหมือน (ขอโทษ)
สั้นข้างถนนตัวหนึ่ง โดยไม่มีโอกาสต่อสู้ มันเป็นการตอบท้าวร้ายกัน
อย่างป่าเถื่อน ไร้ดีจรรยา มันเป็นการตอบท้าวร้ายอย่างเด็ดเคียน
เพราะปรากฏว่าเมื่อเหยื่อของมันถูกสังหารลงดำใจนึกแล้ว รดยนคร
มรณะซึ่งพวกเพชรฆาตเกษมใช้เป็นยานพาหนะดำหรับก่อการอันน่าบัด
นั้น ได้ถูกบังคับให้เดินไปช้า ๆ พร้อมกับปิดวงหน้าของเพชรฆาตที่มีพ
นายหนึ่ง ภายใต้อ้อมอกหลุบปีกชะโงกออกมา ฟังสายตาคำความมืด
ออกไปดูผลงานของมัน สายตาของมันพุ่งตรงไปยังเหยื่อของมันซึ่ง
นอนจมกองเลือดคนเร่า ๆ อยู่ข้างถนน มันเป็นการดูผลงานของมัน
อย่างใจเย็น และในขณะที่เดียวกันก็เป็นการดูที่เต็มไปด้วยความระมัด
ระวังภัยที่จะมาลงตัวมันด้วย เมื่อเห็นดวงตาของมันได้ผดงคาคาด พวก
มันจึงเร่งเครื่องยครันไปอย่างไม่คิดชีวิต หนีไปอย่างคนต้นคิด

หนีไปอย่างกตัญญู ความเป็นผู้ชายไม่มีเหล็ดอยู่ในความแม่แท้
ส่วนหนึ่งส่วนใด ข้าเจ้าพอกเพ็ดฆาตทมิฬรู้จักกตัญญูเหมือนนัก
หรือเจ้า

ผลของพวกเขาเพ็ดฆาตทมิฬเป็นไปดังคาด คุณชน โรจนวิภาค
ได้ถึงแก่กรรมเพราะทมิฬบาดแผลไม่ได้ในคืนวันเดียวกันหนึ่ง ที่
โรงพยาบาลตกลาง ทั้ง ๆ ที่คณะแพทย์ได้พยายามเยียวยาจนสุดสามารถ
..... ตมคาค..... ตมคคค

ชีวิตของคุณชน โรจนวิภาค ได้สั้นไปแล้ว อย่างที่จะเรียก
กตัญญูด้วยอิทธิใด ๆ มิได้ รูปร่างของคุณชนได้ตกเป็นเหยื่อสำหรับ
สิ่งเวรระบอบประชาธิปไตยแทนคนหนึ่งชื่อพิมพ์ไปแล้ว แต่ชื่อเสียง
ของคุณชนแฉะวงศ์ดังกล่าวยัง—ยังคงอยู่อย่างไม่รู้จักวันสุดท้าย คุณชน
ได้ตายเป็นตัวอย่างของคนหนึ่งชื่อพิมพ์รุ่นหลัง ๆ อย่างดีเกี่ยวกับคน
หนึ่งชื่อพิมพ์ ซึ่งมีแต่ดินสอแฉะปากกาเป็นอาวุธ คุณชนตายทั้ง ๆ
ที่คณะบรรดาสำหรับสิ่งเรียงพิมพ์ในวันรุ่งขึ้นอดแน่นอยู่เต็มกะเป๋่า บัตร
ประจำตัวซึ่งแสดงว่าเป็นสมาชิกคนหนึ่งของฐานันดรศักดิ์ที่ ๔ ต้อง
พลอยรับเคราะห์ที่เป็นเหยื่อกระสุนขนาด ๓๓ มม. ของเหล่าร้ายไปด้วย
แต่มันได้รับเคราะห์ ก่อนที่ กระสุน จะเด่นเข้าไปยังหัวใจ ของ คุณชน
ประหนึ่งว่าเจ้าเหล่าร้ายทะนงจงใจจะช้อมความแม่นปืนของมันเงินฉนวน
โอ! มันช้อมมีอกตางพระนคร มันช้อมขณะที่คุณคนตั้งญูกรไปมาฆาตตาย
โดยอาศัยความมืดเพียงเล็กน้อยเป็นฉากกำบัง

“เขษุมมา เหตุอุปปภาว—ผลมาแต่เหตุ” พระท่านว่าไว้ดังนี้
ก็อะไรเล่าเป็นเหตุให้แผ่นอกของคุณชนเป็นที่ทดลองความแม่นยำ

อา ความตาย.....ความตายเท่านั้น เป็นของชีวิตที่แท้จริง
 และแน่นอนของคนหนังสือพิมพ์ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ถึงปานนั้นอย่างมีตอง
 ดังตั้ง ชีวิตแต่ละเดือดเนื้อเท่านั้นหรือที่เป็นเครื่องตั้งเวยของระบอบ
 ประชาธิปไตยแรกต่อน เติ่นนี้ นักประชาธิปไตย ทงหลายโปรดให้
 ความรู้แก่ข้าพเจ้าบ้าง

ว่ากันว่า ในระยะตั้งใช้ของระบอบประชาธิปไตยนี้ ชีวิตและ
 เดือดเนื้อ ของคนหนังสือพิมพ์ผู้มีหน้าที่ เป็นยาม คอยเหตุ แทนประชาชน
 พดเมืองนั้นแหละ เป็นเครื่องตั้งเวยอันเอนโธ โอ! มีจรรยาภกับคน
 หนังสือพิมพ์กตายเป็นเกลตตนิทกนอย่างแยกไม่ออก..... คุณชนได้เป็น
 บรูษคตัวอย่างของคนหนังสือพิมพ์ในเมืองไทยที่อังกนนักหนาว่าปกครอง
 โดยระบอบประชาธิปไตยแล้วอย่างตมเกียรติ โดหิตของคุณชนได้
 หดงดงแล้วเพื่อรดชงคนไม่ประชาธิปไตยค่นนี้ แต่มันจะผดคอกออกผด
 เพียงใด ขอให้เราคอยคูกนค่อไป.

รูปี ชีวิติ มจจอนิ นามโคตคิ นชีวิติ.

“ประจามติที่เขียนเอามาให้คนฟัง สู้ชะนิตที่ฟังคนเอามาเขียนไม่ได้”

“แมลงหวี่”

* * * * *

ถ้ากล่าวกันตามความจริงแห่งประวัติศาสตร์แล้ว เมืองไทย
เรานับว่าเจริญรุ่งเรืองกว่าคนไทยนับตั้งแต่สมัยก่อนรัฐ-
ธรรมนูญและประชาธิปไตย ภาษิตที่ว่า พูดได้ตามใจคือไทยแท้
เป็นสำนึกเก่าแก่ มีอายุรุ่นราวคราวเดียวกับเมืองไทย ผู้เขียน
เบื้องหลังประวัติศาสตร์ ได้เคยสนทนากับหมอดอนค้ำดานาชนอเมริกา
คนหนึ่ง ซึ่งเคยไปประจำอยู่ในแดนไทยเดิมในยุคนั้น เมื่อสนทนา
กันถึงอุปนิสัยรักเสรีภาพของคนไทย ผู้เขียนเบื้องหลังประวัติศาสตร์
ได้ยกสำนึกอันเก่าแก่ เป็นหลักตั้งต้นนับตั้งนั้น หมอดอนค้ำดานา
อเมริกาได้ฟังแล้วหัวเราะ และพูดว่า เด็ดชดไทยได้เห็นจะจางกว่าไทย
เดิมของเขาไปเสียแล้ว เมื่อได้ฟังดังนั้นกรุดังแปลกใจ จึงขอให้
เขาอธิบาย เขาอธิบายว่า ที่เขาคิดว่าเด็ดชดเสรีภาพของไทยได้
จะจางกว่าไทยเดิมก็เพราะว่า สำนึกไทยเดิมทางเห็นอันนั้นรุนแรง
กว่าของเราเป็นอันมาก กล่าวกันในถิ่นไทยโน้นว่า ถ้าจะปิดปาก
กันแล้วก็ให้ตบหัวกันเสียดีกว่า ยิ่งกว่านั้นในกฎหมายลักษณะอาญา
หลวง อันเป็นมรดกตกทอดมาตั้งแต่รัชสมัยพระบรมไตรโลกนาถ
แห่งกรุงศรีอยุธยาอัน มีบทกำหนดโทษผู้หมิ่นประมาทพระเจ้าอยู่หัว

ไว้อย่างรุนแรงน่าสะพึงกลัว เต้นให้เอาคัมภีร์และให้เอามะพร้าว
หาวัยดปาก ผู้บงอาจหมั้นประมาทพระเจ้าอยู่หัวดวงนเป็นตน ชอน
ไม่ได้พิศุจน์เดี่ยว กษัตริย์โบราณมีจิตใจโหดร้ายอำมหิต ตรงกัน
ข้าม กับพิศุจน์ว่า คนไทยสมัยโน้นพูดมากปากแข็งสันดี จะดงโทษ
เบา ๆ ไม่สามารถมีตปากกันได้ จึงต้องกำหนดโทษไว้อย่างวิจิตร
พิศดารถึงเพียงนี้

หนังสือพิมพ์ได้เกิดขึ้นในเมืองไทยเป็นครั้งแรก ในรัชสมัย
รัชกาลที่ ๕ แห่งแชนนาทกับพระเจ้ากรุงสยาม โดย ดร. เบรคเดย์
หมอดสอนศาสนาอเมริกัน ซึ่งสมัยนั้นถนนกินหมากของเมืองไทยเรียก
สั้นเป็นหมอบลัดเต เป็นผู้ตั้งโรงพิมพ์ขึ้นเป็นโรงพิมพ์แรก ครั้น
ตั้งชนแถวทานปลัดก็เกิดคัมปาก ไซปากกาดพิมพ์หนังสือพิมพ์ออก
จำหน่าย คำทนิราชการบ้านเมืองด้วยประการต่าง ๆ แทนที่จะใช้
กฎหมายลักษณะอาญาหลวง ซึ่งยังไซอยู่ในเวदानัน บังคับเอา
คัมหมอบปากจัดมาตากถนหรือเอามะพร้าวหาวัยดปาก พระเจ้าแผ่นดิน
สยามผู้รักพูดได้ตามใจเป็นไทยแท้ ก็เป็นแต่ออกประกาศในราชกิจจา
นุเบกษา ตักเตือนอาณาประชาราษฎร์ของท่าน อย่าให้ถ้อยหรือเชอ
ถ้อยฟังคำหมอบพูดมากคนน ทงนปรากฏเป็นหลักฐานอยู่ในประกาศ
รัชกาลที่ ๕ ที่เรียกกันว่าเสรีภาพหนังสือพิมพ์ในเมืองไทย จึงมี
ประวัติรกรากมาจากสมัยนี้ ความเป็นนักประชาธิปไตยของพระมหา-
กษัตริย์ไทยองคน มีหลักฐานแสดงได้มากหลาย ผู้ที่สนใจอาจ
ตรวจสอบเอาเองได้ จากประชุมประกาศรัชกาลที่ ๕ ถ้ามุ่ขุนข้าพระเจ้า

อยากจะสร้างภาพยนตร์ขึ้นตั้งเรื่องหนัง เพื่อแสดงว่ายายเหม่มแอนนา
เป็นคนคอเหน็ดักเพียงใด แล้วแทนที่จะให้ชื่อว่าแอนนากับพระเจ้า
กรุงสยาม โดยตั้งชื่อแอนนาด้วยศัพทใหญ่คงที่โฆษณากันในอเมริกา
จะให้ชื่อภาพยนตร์เรื่องนี้ว่า พระเจ้ากรุงสยามกับแอนนา โดยตั้งค
ชื่อยายเหม่มแอนนา ด้วยตัวอักษรเล็กที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้
เพื่อนำความจริงออกเผยแพร่วิชิตเด่น ความเป็นนักประชาธิปไตย
ของพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๕ ที่ได้แสดงค่องหนังสือพิมพ์นั้น พระ
มหากษัตริย์ไทยในสมัยหลัง ก็ได้ถือเป็นแบบฉบับอันดีงาม และทรง
ปฏิบัติตามดีดคอกันมา ชื่อนปรากฏเป็นหลักฐานในประวัติของนาย
กุหลาบ ก.ศ.ร. นักหนังสือพิมพ์ปากคำแย ในรัชสมัยพระปิยมหาราช
พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๕ สำหรับต้นกำเนิดอันกระหม่อมในหลวง
รัชกาลที่ ๖ นั้น ไม่ได้จะได้ทรงบำเพ็ญอุเบกขาในข้อคิดขมของ
หนังสือพิมพ์เท่านั้น ยังได้เสด็จเข้าสนามแห่งสงครามปากกา และต่อสู้
กับหนังสือพิมพ์ มาจนเป็นประวัติโคลนคิดด้อ ต้อคิดโคลน

เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ในระบอบประชาธิปไตย อันได้เริ่ม
ขึ้นในรัชสมัยในหลวงรัชกาลที่ ๖ นั้น แทนที่จะดักได้ชน "ตาม
วิถีทางรัฐธรรมนูญ" กลับยับยั้งดงไปชั่วคราวในระบอบเชื้อผู้นำ
สมัยปฏิวัติทั้ง ๔ ครนเมื่อมหาสงครามครั้งสุดท้ายเกิดขึ้น บ้านเมือง
โดยต้องถูกยึดครองโดยทหารญี่ปุ่น เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ ก็ไม่ได้
เขยิบเขยอนฐานะชน โดยต้องถูกบีบปากตรวจข่าวเพราะภาวะสงคราม
ครนเสด็จสงครามมีนายทหารฝรั่งเขามายึดครองแทน เมืองไทยก็ได้รบ
ชื่อเรียกของ ๒๓ ชื่อ ซึ่งมีกรเรียกของให้บุคคลปากตรวจข่าวหนังสือ

พิมพ์ รวมอยู่ด้วยเป็นข้อสำคัญ รัฐบาลหม่อมเจ้าน้อยในสมัยนั้น
 ใช้ชีวิตต่างประเทศอยู่ ๕ เดือน ไม่ยอมรับข้อเรียกร้องจากรัฐบาลไทย
 เสรีภาพของไทย รวมทงขอปิดปากตรวจข่าวหนังสือพิมพ์ด้วย
 วันที่ ๓ มกราคม ๒๔๗๗ อันเป็นวันเซ็นสัญญาสงบศึกไปรษณีย์ ผู้แทน
 หนังสือพิมพ์ได้ถูกเชิญให้ไปประชุมพร้อมกัน ณ ทำเนียบนายกรัฐมนตรี
 เวลา ๑๖ นาฬิกา นายกรัฐมนตรีได้นำสัญญาฉบับสมบูรณ์แบบสังคไปร้อออก
 อ่านให้หนังสือพิมพ์ฟัง พร้อมทั้งแถลงเพิ่มเติมบ้างเล็กน้อยว่า งาน
 รัฐบาลได้ทำอย่างดีที่สุดที่จะทำได้ และขอฝากผลงานไว้กับ
 ประชาชนชาวไทยกับอนาคต ท้ายที่สุดนายกรัฐมนตรี ได้กล่าวต่อ
 ผู้แทนหนังสือพิมพ์ว่า เพื่อเป็นของกำนัลวันปีใหม่ ขอฝากของขวัญ
 ได้กระเป๋าสองเล่มไปด้วยอย่างหนึ่ง กล่าวคือ ตั้งแต่ ๓ มกราคม
 เป็นต้นไป ทางราชการจะเป็นอันเลิกการตรวจข่าวหนังสือพิมพ์ เมื่อ
 ได้ฟังข้อผูกพันแห่งสัญญาสงบศึกแล้ว หนังสือพิมพ์ได้ทราบทันทีว่า
 ข้อกำหนดเดิมซึ่งจำกัดคัดทอนเอกราช และเสรีภาพของไทยที่ทราบ
 กันอยู่ก่อนแล้วนั้น เป็นอันได้เจรจาตัดทอนกันไปหมดสิ้นแล้ว อาราม
 ดีใจ ต่างคนต่างวิ่งผลุนผลันกลับด้านงาน เพื่อเอาข่าวชนแทนพิมพ์
 ใจด่วน แต่ไปถึงกลางทาง บางคนก็ชนได้ลงของขวัญปีใหม่
 นายกรัฐมนตรีได้กระเป๋ามาให้ ก็ได้ยุด่าหย่อนกลับไปแล้วแสดงความ
 ขอบใจนายกรัฐมนตรี

สมัยท่านปรีดีเป็นหัวหน้ารัฐบาล ได้มีการปิดปากตรวจข่าว
 หนังสือพิมพ์นอกวงหนังสือพิมพ์สืบเนื่องจากกรณีสวรรคต และประกาศ
 ใช้นโยบายของกระทรวงมหาดไทย ขอนพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งเป็น

ฝ่ายค้านอยู่ในเวลานั้น ได้ถือเอาเป็นข้อโจมตีรัฐบาลอย่างหนัก เมื่อ
 วันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๘ มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าแต่งตั้ง
 ท่านปรดึกกับคณะเป็นรัฐบาล ต่อมาวันที่ ๑๑ เมษายน หนังสือพิมพ์
 กรุงเทพฯ วารศัพท์ ได้ลงข่าวอย่างถ้อยคำของ ส.ส. ปริญา จุฑามาศย์
 ในสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ ที่กล่าวว่า ท่านปรดึกได้ขึ้นเถลิงอำนาจ
 โดยอาศัยกระแสน้ำของพวก "อ้วนหลังห่อ" รุ่งขึ้นวันที่ ๑๒
 หนังสือพิมพ์วารศัพท์ก็ถูกปิด น.ร.ว. นพแก้ว เนาวรัตน์ ผู้เป็นบรรณา
 ธิการถูกจับ แล้วต่อจากนั้น ยังได้มีการจับคณะกรรมการไปถึงบรรณา
 ธิการเสรีภาพ เกียรติศักดิ์ และประชาธิปัตย์ด้วย เมื่ออยู่ระหว่างนั้น
 สภาได้ตั้งใ้ร่างรัฐธรรมนูญระบบใหม่ ถึงบทบัญญัติที่ว่าด้วยเสรีภาพ
 พอดิ สมาชิกในกลุ่มประชาธิปัตย์จึงได้ถือเป็นเหตุเรียกร้องให้รัฐบาล
 เคารพต่อเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ฯ โดยขอใ้ช้ให้มีบทบัญญัติ
 รับรองเสรีภาพนั้นไว้ในรัฐธรรมนูญ แต่ญัตติของฝ่ายค้านคงตกไป
 เพราะแพ้คะแนนเสียงฝ่ายข้างมาก โดยที่คงประสงค์ความปราชัยเช่น
 สมาชิกฝ่ายค้านคนหนึ่ง ได้ถูกชนประกาศด้วยความหนักแน่นว่า ถึงจะ
 แพ้ในสภาก็ไม่วิตก เพราะเชื่อมั่นว่า "เสรีภาพเหมือนหญ้าแพรก
 ยิงเหยียบ ยิ่งยำ ยิ่งงอกงาม" หลังจากประชุมวันนั้นสมาชิกสภา
 สังกัดพรรคประชาธิปัตย์หลายคนได้พากันไปเยี่ยมบรรณาธิการวารศัพท์
 ที่สันติบาต แล้วต่อจากนั้นสัก ๔-๕ วัน นายประยูร ปานะดิษฐ์ ส.ส.
 ชัยนาท ได้ตั้งกระทู้ถามรัฐบาลในสภา อันจัดว่าเป็นกระทู้ที่ขบขันที่สุดในปี
 พ.ศ. ๒๔๗๘ นั้น นายประยูรถามรัฐบาลในครั้นที่หาคนไทยว่า รัฐบาล
 ทรามหรือไม่ว่า หนังสือพิมพ์วารศัพท์ถูกปิด บรรณาธิการหนังสือพิมพ์

ถูกจับ ถ้าทราบ ขอให้แสดงว่าเรื่องอะไร? ท่านอดีต เซ่ง ๆ รัฐมนตรี
มหาดไทย ผู้บัญชาการบริวารฝ่ายตำรวจในขณะนั้นตอบว่า รัฐบาล
ไม่ทราบ แต่หากเป็นจริงดังที่กล่าว ก็เป็นเรื่องที่ตำรวจจัดการไปตาม
กฎหมาย ครั้นโดนตั้งข้างต่อมาเช่นนี้ ส.ส. ประยูร ก็เอาดีข้างโลกดัด
ไปบ้าง และชักคอไปจนท่านอดีตเซ่ง ๆ ระบุว่า การจับกุมบรรณา
ธิการเห็นจะเป็นเพราะการลงข่าวไม่เป็นทพใจท่านนายกรัฐมนตรี ถึง
ตอนนั้น ส.ส. ประยูร ได้ชักรัฐบาลไว้เป็นประวัติศาสตร์ ขบขันว่า ถ้า
เช่นนั้น ข้าพเจ้าขอทราบ ว่า ใครเป็นผู้ตั้งจับบรรณาธิการวารสาร
ชื่อเรียงเสียงไต บ้านของอยู่ที่ไหน และขอทราบด้วยว่าบิดามารดา
ของผู้ตั้งจับนั้นชื่ออะไร หลังจากนั้น ในที่สุดเจ้าหนาทก็ตั้งปลดอย ม.ร.อ.
นพแก้ว เนาวรัตน์ และมีไตดำเนินคดีฟ้องร้อง กระทั่งของ ส.ส. ประยูร
เขาเรียกกันว่า กระตุ้เจ็ดชวโคศร

สมัยรัฐบาลธำรง ๆ เดรัภาพของหนังสือพิมพ์ ไม่ได้ถูกจำกัด
คิดตอนเดีย สมัยหนังสือพิมพ์โจมตีรัฐบาลอย่างหนัก แต่รัฐบาล
ก็ไม่เอาเรื่อง ขอนแม่แต่ผู้ที่เป็นศัตรูกับหลวงธำรง ๆ ทางการเมือง
ก็ยงรับนับถือ ว่าเป็นความคึกคักชนโบว์แดงของหลวงธำรง ๆ อย่าง
หนึ่ง บางคนยกย่องว่า หนังสือพิมพ์สมัยรัฐบาลธำรง ๆ มีเดรัภาพ
ยิ่งกว่าเวดาน ในสมัยรัฐบาลของคุณคงเสี้ยอีก แต่มาในปลายสมัย
รัฐบาลธำรง ๆ ได้มีการฟ้องหนังสือพิมพ์ฐานหมิ่นประมาทกันขนานใหญ่
โดยบุคคลในคณะรัฐบาล และพรรคพวกของคุณหลวงธำรงเองเป็น
โจทก์ดำเนินคดี เช่นกรณีนายวิดาศ รัฐมนตรีพาณิชย์ฟ้องหนังสือ
พิมพ์อิทธิธรรม กรณีนายทองอินทร์ รัฐมนตรีอุตสาหกรรม ฟ้อง

หนังสือพิมพ์เกียรติศักดิ์ ประชาชนพดตเกษอ พง ศรีจันทร์ พงหนังสือพิมพ์ฉบับเดียวกัน หดงบรรณกร โกวิท พงหนังสือพิมพ์ประชาธิปไตย เป็นต้น แม้แต่หัวหน้าแตรรองหัวหน้าพรรคประชาธิปไตยด้วยกันเองก็โดยนายวิจิตร รัฐมนตรีคลัง พงร้องเป็นคดีหมิ่นประมาทเข้าด้วย ในค่อนน พวกหนังสือพิมพ์นกันอบ ๆ อิบ ๆ ว่า คนโดยมากน เป็นคนฉลาดแกมโกง ไม่น่าคบ แต่บางค่อนน เป็นคนโกงแกมฉลาดจนคบไม่ได้

สมัยรัฐบาลตูกครั้งประชาธิปไตยของคุณคองนี้ เป็นสมัยที่เรียกกันว่าสมัยจับปด้อย ๆ ความยุ่งยากเกิดขึ้นเนื่องจากการปฏิวัติวันที่ ๘ พฤศจิกายน อันเป็นการปฏิวัติแบบธรรมปาฏิหารย์ คือแทนที่จะรวบตัวท่านปรีดี และนายถำรง ๆ เขาไปเป็นประกัน เหมือนเมื่อครั้งปฏิวัติจับเจ้าเป็นประกันปี พ.ศ. ๒๔๗๕ นั้น คณะปฏิวัติกลับปด้อยให้รัฐบาลประธาณเทอดไทยเพ่นพ่าน กำหนดการต่อต้านเพื่อปฏิวัติซ้อนได้ตามสบาย ครั้นเวลาดังงเดยไปจนฝ่ายท่านปรีดีจะทำการต่อต้านด้วยกำลังไม่สำเร็จ ต้องหันไปทำการต่อต้านด้วยปากกา โดยอาศัยหนังสือพิมพ์เพียงตัวข้างเป็นอาวุธ คุณคองซึ่งเคยเป็นฝ่ายค้านเขามาก่อน ก็ไม่กล้าปิดปากหนังสือพิมพ์ คณะทหารซึ่งมือใจกว่า จึงได้จับบรรณาธิการเลี้ยงไทยและคณะไปสอบสวน โดยข้อหาว่าคิดกรปฏิวัติซ้อน อันเป็นความผิดตามมาตรา ๑๐๔ เมื่อข่าวถึงหม่อมเส็นยรของนายกรัฐมนตรี ท่านฤษประธาธิบดีถึงกับแสดงบทโอดทิงคุม พดงว่าบรรณว่า ไอ้ ตูร์ย ทองวาณิชยย์ เขย กรรมอันใดหนอ เขาจึงมาคราห์เอาตัวเจ้าไปเสย และต่อไบน ใครเจ้าจะเป็นผู้ทำหน้าที่คอยหมิ่นประมาทดูขามิให้เหลิง

รัฐบาลคุณคงจะจัดการกับปัญหาเสรีภาพหนังสือพิมพ์ โดยการ
ใช้เสรีภาพนั้นทำการปฏิวัติซ้อน ทำลายรัฐบาลได้อย่างไร? เป็นเรื่อง
ที่ประวัติศาสตร์จะจดจรรายให้เห็นในวันข้างหน้า ขณะหนังสือพิมพ์
บางฉบับกำลังใช้เสรีภาพ ก่อให้เกิดความระส่ำระสาย โดยเฉพาะ
ได้ตั้งข่าวเป็นการยืนยันโดยปริยายว่า ท่านปรัดกับพวกยังมีอำนาจเดิม
อยู่ อันมีผลกระทบกระเทือนถึงความเชื่อมั่นในรัฐบาล และการดำเนิน
งานของเจ้าหน้าที่ ตลอดจนคำพยานในกรณีสวรรคตด้วย ข้าราชการ
เป็นจำนวนไม่น้อย จัดอยู่ในจำพวกที่รักษาตัวรอดเป็นยอดดี แม้ยังไม่
แน่ใจว่า ท่านปรัดจะพ่ายแพ้ไปจริง ๆ แล้ว เจ้าพนักงานเหล่านี้
ย่อมหาทางปฏิบัติราชการด้วยวิธีเหยียบเรือสองแคมไว้ก่อน เพื่อว่า
ถ้าท่านปรัดกลับมาครองอำนาจอีก จะได้ไม่เอาผิดแก่ตนได้ นอกจากนี้
แล้ว การโฆษณาข่าวคราวในด้านต่างประเทศ ในหนังสือพิมพ์บาง
ฉบับ ก็มีแนวโน้มไปในทางที่จะแสดงว่า ความสงบเรียบร้อยยังไม่มีใน
เมืองไทย ซึ่งจะเป็นเครื่องกีดขวางมิให้ต่างประเทศ รับรองรัฐบาล
ปัจจุบันได้ คุณคงผู้เป็นหัวหน้ารัฐบาลจึงต้องตกอยู่ในอาการปวดหัว
อยู่จนทุกวันนี้ และถ้าไม่ถือนโยบายให้ดี จนหนักเกาะแก่งไปได้
แล้ว ก็น่ากลัวว่าจะเสียชื่อ และตกเป็นรัฐบาลว่าแต่เขา อีเหมาเป็น
เสียเอง

ควินดังครามปากกาจะเข้าตาคุณคงสักเท่าใดก็ตาม โหรหน้า
ดังนกพิราบจะตบไม่ถ่มอุคมคติประชาธิปไตยที่ดวงของท่านได้เที่ยว
เผยแพร่ดังสอนไว้ ท่านไม่ควรถ่มเสียว่า หนังสือพิมพ์ทำหน้าที่เป็น
ปากเสียงแทนประชาชนที่กำลังได้รับการกดขี่ข่มเหงด้วยประการต่าง ๆ

แล้วยังทำหน้าที่เป็นที่ระบายไอเสียแห่งความคิดที่จะทำการปฏิวัติ ซ่อน
 ทำลายรัฐบาลได้ด้วย คนอย่างหม่อมเสี้ยนนี้ สหายร่วมทางเดิน
 ประชาธิปไตยของคุณคงอินแค้นดำยากนั้น ก็ไม่ควรจะดื่มเดี่ยวว่า ครัง
 หนึ่งท่านได้กล่าวไว้ว่า ท่านพอใจที่จะให้หนังสือพิมพ์ที่ท่านคิด ๘๘ คำ
 เพื่อดำเนินการใน ๑๐๐ วันสำหรับเป็นสถิติเห็นยววิธาเนินการ
 เมืองของท่านอันเต็มไปด้วยอันตราย คนอื่นที่ไม่สุจริตแท้จะไม่หนัก
 แน่นเพียงพอ อาจถูกหนังสือพิมพ์ท่านคิดเขียนเอาจนเสียคนไปได้ แต่
 สำหรับพวกประชาธิปไตยของคุณคงอิน ถ้าถือคนว่าเป็นคนสุจริตแท้
 และได้เล็งลงย่นศทางการเมืองไว้เรียบร้อยแล้ว ก็ควรจะปล่อยให้
 หนังสือพิมพ์เป็นกระจกเงา ต้องความผิดพลาดบกพร่องของคนต่อไปได้
 กว่า คนอื่นเขาชมกันมาเสียแล้วจนเสียคน พวกคุณคงอินจึงควรเปิด
 ศักดิ์ราชใหม่ให้เขาต่างได้ดี และถ้าทราบได้ทั้งสุจริตอยู่แล้ว คน
 หนึ่งหลายยอมเห็นได้เองว่า รัฐบาลคณะชนทนคำด้วยความรักชาติ มิใช่
 ด้วยความหุนหัน ที่สุดพวกคุณคงอินจะต้องไม่ดื่มว่า ประชาธิปไตย
 จะคงอยู่ได้แค่บนรากฐานของประชามติ หนังสือพิมพ์ท่านกถน
 กรองประชามตินั้นมาเด่นชัดต่อทางการ อันเป็นการแสดงความปรารถนา
 ที่ชอบธรรมของประชาชนผู้ทรงอธิปไตย จึงควรเพียงหนังสือพิมพ์ไว้
 เพื่อดำเนินงานชนล้าคฤทวาน จริงอยู่ เวदानหนังสือบางฉบับยกเมฆ
 ประชามติเอาเอง ไม่น่าเชื่อฟังเอาเป็นมติของประชาชนคนไทย แต่
 ณะบตพวงเสียงประชาชนก่อน กถนกรองเอามาเด่นกมอยู่เหมือนกน
 หนังสือพิมพ์ส่วนมากถือว่า ประชาคมที่เขียนเอามาให้คนฟังนั้น สู้
 ษนคตพวงคนเอามาเขียนไม่ได้

ฐานะที่สถาปนาตนเองขึ้นเป็น ผู้ครอง ตำแหน่ง ผู้ควบคุม นายกรัฐมนตรี
เมื่อได้ชักถามหัวข้อราชการจนเป็นที่พอใจแล้ว นักหนังสือพิมพ์ต่าง
คาใจคนหนึ่ง เมื่อญอตุริเห็นเข้าว่า ที่ตกท่านนายกเป็นกึ่งยิง ด้วย
ความอูริอันเป็นนิสัยประจำแห่งสตรีเพศ จึงได้ถามขึ้นเป็นคำถามข้อ
สุดท้ายก่อนอำตาไปว่า คิดนั้นขอถามว่า ท่านนายกไปคุยอะไรมา คา
จึงเป็นกึ่งยิง คำถามคมคายนี้ทำให้นายคงต็อก เรียกหานักกั้นจนพูด
ไม่ออก ระหว่างที่คุณผู้หญิงแฉะบ่าวไพร่ในบ้าน กำลังซุ่มนุ่งง่าหน้า
มาให้ท่านนายกรับประทานเป็นจืดระหว่มนั้น ผู้ครองตำแหน่งเถื่อนเป็น
ผู้ควบคุมนายกรัฐมนตรีพูดขมเปรี้ยว ๆ ว่า ผมขอตอบแทนท่านนายก
รัฐมนตรีผู้กำลังอาพาธว่า เหตุที่คาท่านเป็นกึ่งยิง ก็เพราะท่านนายก
ไปอ่านตำนวนการปฏิวัติราชการของรัฐบาลก่อนมากเกินไป

หนังสือพิมพ์จะโจมตีรัฐบาลคุณคงต็อกเพียงใดก็ตาม หม่อม
เจ้านิษฐาของคุณคงต็อกจะต้องไม่ลืมว่า สมัยเมื่อท่านเป็นนายกรัฐมนตรี
นั้น หนังสือพิมพ์ได้มีส่วนช่วยกู้เอกราชของไทย ชาวจากวงในแจ้งว่า
ในตอนปลายแห่งการเจรจานั้น สำนักนายกรัฐมนตรีห้มคทางไป ไม่รู้
จะทำอย่างไรจึงจะเจรจาขอความผ่อนผันจากอังกฤษได้ บังเอิญเวลาด
นั้นผู้สื่อข่าวคาใจชื่อ วิช แห่งสำนัก ยู. พี. ไปคอยเกาะหัดบั้นได้ทำเนียบ
นายกอยู่เป็นประจำ ด้วยบุญญาอภินิหารของพระสยามเทวาริราช ก็
บังเอิญข่าวรอดไปถึงหู ยู. พี. วิช ว่า อังกฤษยื่นข้อกำหนดจำกัดคัตตอน
เอกราชไทยด้วยประการต่าง ๆ วิช ส่งข่าวไปยังวงอิจิตันท์นั้น บังเอิญ
เวลาดนั้นกฎหมายให้อังกฤษยืมเงิน ๔ พันล้านเหรียญกำลังเข้าสภามเมริกัน
ซึ่งคนอเมริกันไม่ต้องการให้ยืม แต่ก็ไม่รู้จะหาเหตุปฏิเสธอย่างไร

ข่าวการเจรจาสัญญาฉบับสถานะสงครามไปถึงวอชิงตัน พอดี ซึ่งหนังสือพิมพ์พันทนพากันประโคมเป็นการใหญ่ สมาชิกสภาอเมริกันจึงเกลียดเขาเป็นเหตุคัดค้านกฎหมายให้อังกฤษกู้ยืมเงินฉบับนี้ อังกฤษต้องการเงินอเมริกันมากกว่าที่จะคิดมากดชคนไทย จึงได้ยอมผ่อนผันให้ไทยเป็นพิเศษจนเมืองไทย รอดเป็นไทย มาได้ ด้วยบุญคุณของหนังสือพิมพ์และอังกฤษโดยประการเช่นนี้

ที่สุด หนังสือพิมพ์จะโจมตีรัฐบาลคุณควง หรือ รัฐบาลไหน ๆ ก็ตาม ชาตินไทยจะต้องไม่ลืมบุญคุณของนักหนังสือพิมพ์บางคน เช่น บรรณาธิการ ชน โรจนวิภาค เขาเป็นนักต่อสู้ ทงตัว และได้ใช้ชีวิตต่อสู้ความอธรรมทั้งหลายอย่างไม่เลือกหน้า โดยเฉพาะการทุจริตคดีโกงในวงการเมือง เช่น ด้รพอาหาร อันจะเป็นผลให้ลูกหลานไทยต้องเป็นหนี้เสียภาษีไปเจ็ดชั่วโคตร เพื่อความมั่งมีของคนไทยที่ไม่ควรมั่งมีชีวิตอยู่ในเวลานี้เพียง ๒-๓ คนเท่านั้น บรรณาธิการ ชน ได้สืบหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการทุจริตคดโกงเมืองนอนอย่างน่าอนตรายที่สุด และได้ นำเอาผลแห่งการสืบสวนมาแฉโปยในหนังสือพิมพ์อิทธิธรรม โดยไม่คิดลงมรณะภัยที่จะมีมาแกตัวเอง ด้วยผลที่ว่าประชาชนชาวไทยได้เริ่มรู้สึกกันว่า องค์การด้รพอาหารได้กลายเป็นองค์การด้รพหาหัวไปเสียแล้ว ด้วยการที่ได้นำหน้าที่ของเขาอย่างสูงผู้ชายน ในที่สุดบรรณาธิการ ชน ก็ต้องถูกปลิดชีวิตด้วยนามอกคนพาดผู้ครองบั้น ๓๓ ม.ม. เขาได้คายกล่าวถนออย่างคนอนาถา แต่เขาได้ร่วมมือกับบรรพบุรุษตั้งแต่อดีตหาแผ่นดินไทยไว้ เพื่อไทยจะได้เป็นไทยแกตัวเอง ไม่ตกอยู่ใต้อำนาจ

การทูลจวิศคโคโงงของคนไทย ประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ยุคนี้
 จะต้องจารึกไว้ว่า หากในหลวงอาณันทได้ตายเพื่อปลุกไทยทั้งแผ่นดิน
 ให้คน บรรณาธิการชนกตายเพื่อเทอดทูนเดรัภาพ ของ หนังสือพิมพ์ไว้
 เขาตายโดยทั้งตั้งชาวอันไม่เที่ยงไว้เยี่ยงศพอนาถา ไม่มีใครกล้าไป
 ร้องให้ไว้อาลัย นอกจาก บุตรี ภริยา สมาชิกพรรคประชาธิปไตย และ
 เพื่อนหนังสือพิมพ์ชอชดัยเพียง ๓๐ กว่าคน พวงหรีด วาจา ที่หม่อม
 เสนีย์ รองหัวหน้าพรรคประชาธิปไตย ได้นำไปวางไว้แทบเท้าของเขาใน
 วันนั้น ผู้ใดด้วยความรู้สึกที่ว่าพันว่า โอ-ดอกไม้ประชาธิปไตย
 เช่นนั้นขอ จึงต้องรดกันด้วยเลือดและน้ำตาอันสุดเศร้า ประวัติศาสตร์
 ไทยยุคสมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้ผลิตคนดีของกรุงศรีอยุธยา เช่น
 ศรีปราชญ์ ขอดวงวิญญาณบรรณาธิการชนกผู้กล้าหาญจงได้ภูมิใจ
 เสียเถิดว่า พวกเราที่อยู่ข้างหลังจะจารึกนามของท่านไว้เป็นศรีปราชญ์
 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ยุคนี้ เพราะแม้ตัวท่านจะได้ตายไปแล้ว ท่านก็
 ได้ตายด้วยวิธีทำประวัติศาสตร์ ให้หนังสือพิมพ์รุ่นหลังถือเอาท่าน
 เป็นแบบอย่างแห่งการปฏิบัติหน้าที่ ศรีปราชญ์ถูกเพชรฆาตประหาร
 ด้วยดาบ จึงมีเวลาผูกโคลงทำประวัติศาสตร์ไว้บนขรรค์แผ่นดินไทย แต่
 บรรณาธิการชนกของท่านถูกสังหารด้วยกระสุนปืน ๓๓ ม.ม. ซึ่งรวดเร็ว
 เกินไป แม้กระนั้นโลหิตของท่านที่ได้หยาดลงไว้กลางถนน ใกล้เคียงพาน
 อรุณงษ์บนแผ่นดินไทยนี้ ก็ได้จารึกตัวอักษรไว้ในดวงวิญญาณของ
 นักหนังสือพิมพ์ไทย โดยท่านเองเคยบอกไว้ว่า

“ ชรณนิน	เป็นพยาน
เราก็คิษย์มีอาจารย์	หนึ่งบ้าง
เราผิดท่านประหาร	เราชอบ
เราบ่ผิดท่านมล้าง	ดาบนี้ คิ่นสนอง ”

ข้าวดัดชะนิตพาดหัวควง ไบงทเราส่งมากำหนดท่าน บ.ก. ชนในปรโลก
 วนน คอ “ ผู้ร้ายทฆา บ.ก. ชนตายนนได้ถูกตั้งหารเสียแล้ว ด้วยนามือ
 ของคนที่ใช้ โหมนไปฆ่า บ.ก. ชน มันถูกยิงด้วยปืนกลตายข้างถนน เช่น
 เดียวกับคนที่มันฆ่าอย่างทาวุณ ”

นี่แหละ “ดาบนี้ คิ่นสนอง”

๒๒ ธันวาคม ๒๕๑๐

การต่อสู้ของชน โรจนวิภาต จบลงแล้ว

สุวิซ พันธ์เศรษฐ์

อดีตรัฐมนตรีสั่งราชการกระทรวงการคลัง

ข้าพเจ้าได้รบคำขอร้องให้เขียนเรื่องลงในหนังสือ "ทวีต-
วรมณกรรม" เพื่อแจกในงานศพนายชนโรจนวิภาตอดีตรัฐมนตรี
หนังสือพิมพ์อิทธิธรรม ทฎกยกาย ความจริงข้าพเจ้าได้ตัดสินใจ
จะยุติการเมืองของข้าพเจ้า ตลอดเวลาที่วงการเมืองกำลังผันแปร
แต่เพื่อต้นของความปรารถนาของญาตินายชนประการหนึ่ง และเพราะ
ในขณะที่บ้านเมืองอยู่ในยุคคมนนชน นายชนได้ติดต่อทางการหนังสือ
พิมพ์กับข้าพเจ้าอย่างใกล้ชิดประการหนึ่ง ข้าพเจ้าจึงเขียนเรื่องนชน
อย่างน้อยที่สุดก็เพื่อเป็นอนุสรณ์ ให้นายชน โรจนวิภาต ผู้ที่ล่วงลับ
ไปแล้ว.

การเป็นนักหนังสือพิมพ์ของนายชน ตลอดจนการเป็นนักต่อสู้
ด้วยการเปิดเผยความจริงอันเหตวเหตงของงานผู้ยิ่งใหญ่ เพื่อเป็น
สาธารณในยุคมคมนนชน แสดงให้เห็นว่า แม้ในด้านความรู้
ความมั่งคั่ง ของนายชน จะดาคอย-กงานหนังสือพิมพ์อีกหลายสิบหลาย
ร้อยคน แต่ในด้านจิตใจอันแข็งแกร่ง การต่อสู้ โดยไม่ยอมถอยหลัง
ของนายชนย่อมจะยืนเด่น อยู่ในแนวหน้าของนักหนังสือพิมพ์ได้
คนหนึ่ง ทงนก็เพราะนายชนได้ตั้งตนด้วยการเอาชีวิตเป็นเดิมพัน ใน
การประกอบกิจในหน้าที่ของตนนแล้ว

ก่อนคายนายชนได้มาปรารภถึงความไม่ปลอดภัยในชีวิตของตน

แก่วาฬเจ้า เพราะหลังจากที่นายชนโตเบ็ดแฉกกรณีการกินโกงมหาศาล
ต้องตำรายในหน้าหนังสือพิมพ์ ชาวชนน่ายศดั่งของกรมคงเคา
ชาวเจ้ากโตเคอนให้นายชนระวงตัวไม่ไปไหนเวดาค่าคน และเวดาการ
มาติดคือทุกเช้าเย็นบ้านชาวเจ้าทบางกระบือเสีย เพราะในยุคนั้น
ตำรวจมีตมาเผ่าดูพวกเรวร้างกาแพปากตรอกคานเรือหลายคน แต่งาน
หนังสือพิมพ์ ไม่ยอมให้นายชนหลุดพ้นจากการกลับมาเวดากัดได้
ผลสุดท้ายนายชนจึงต้องตกเป็นเหยื่อแกมูราย ทมากอยถ้ำวัดนายชน
ปากตรอกบ้านนายชนนั่นเอง

การต่อสู้ของนายชนได้จบลงแล้วนับแต่วันที่ถูกยิงตาย วิญญาณ
นายชนได้จากไปแล้วโดยสงบ คงปล่อยให้คนข้างหลังต้องทำการต่อสู้
อีกต่อไป และยังไม่ทราบว่าจะเกิดแห่งการต่อสู้จะลงเอยรูปไหน อาจ
ตายดีกว่านายชนหรือเช่นเดียวกับนายชน หรือร้ายแรงกว่าการตาย
ของนายชนก็เป็นได้

ในโอกาสที่กรมการปลงศพนายชนครั้งนั้น วิญญาณของนายชน
จะสถิตย์แห่งหนใด ก็ขอได้รบทราบเกิดความบุคคลที่ยังอยู่บนเบื้องหลัง
ยังว่าตกลงผลงานที่นายชนได้บำเพ็ญมาแต่อย่างไม่มีฉันทม แม้การ
ต่อสู้ของชนโรจนวิภาคจะได้จบบทบาทลงแล้ว

ดอกเด็ดยาย

บุชาแต่

พรคชหอม

ฟอง สัทธรรม

อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

จำได้ว่าวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๐ เวลาราว ๆ ๑๖ น. เศษ
ข้าพเจ้าจึงรู้จักนายชน โรจนวิภาค ถึงขนาดจำชื่อและใบหน้าได้
ข้าพเจ้าพบเขาที่ศาลาวัดพระพิเรนทร ขณะที่เขาได้ไปนอน, เด็กแดง
ละครแห่งชีวิตเร่เต็ดขาด เขาอนในอาคารสงบ เราัดเขาด้วยการ
ปลงกรรมสงวเซ ดั่งที่คิดตาข้าพเจ้าไม่เร่ถอนนนี้ คอบายอักษร
กระดาษดำ ว่า "La Liberte" ซึ่งเราแปลกันว่า "เสรีภาพ"
มันวางตรงหน้าอก นักถ่ายภาพกำลังกดปุ่มกล้องของเขา จำได้ว่า
ข้าพเจ้าได้เ็นขอให้ถอนบายนนี้ ลงมาไว้ที่ปลายเท้าก่อนที่ภาพจะติด
ฟิล์ม ให้เหตุผลว่าเสรีภาพได้สิ้นสุดลงแล้ว มันจึงควรจะอยู่ที่
ปลายเท้า

นายชนจากเราไป แม่เพียงอยู่ใกล้ ๆ ทกกองพอน แต่เขาภัก
ไม่มีวันกลับมา ญาติมิตรติดตามไปตั้งได้แค่นนและเด็กเยยมเด็ดขาด
แต่ก่อนที่จะได้สาธตตจากกันด้วยรูปเทียนนนี้ เร่องราวของนายชน

หาได้รู้สึกต้นตอง่าย ๆ อย่างชีวิตของเราไม่ นอกจากพิจารณาบุญตาม
ปรกติแล้ว การสร้างหนังสือ " หนีตวรรณกรรม " เป็นเรื่อง
หนังสือขอยุทธมรรณกรรมของเขา หนังสือเล่มนั้นเห็นจะเป็นเล่มแรก
และแปลกที่สุดในโลก. เพราะไม่ใช่พิมพ์แจก แต่ว่าพิมพ์ขายในการ
ทำศพ ดูเหมือนการตายของนายชนเป็นการตายที่แปลกที่สุดในโลก
อีกด้วย? ข้าพเจ้าได้รับเกียรติให้ร่วมนำดอกไม้มาประดับหรีดพวงน
รู้สึกว่าเป็นการเกณศาให้หาสิ่งที่ข้าพเจ้าไม่อาจหาได้ดี แต่ท่านยอม
ว่าการร่วมงานทำศพนั้นได้กุศลอย่างยิ่ง จึงมีใจเด็ดดอกไม้มาตาม
ประสาชาก ส่วนจะจัดหรีดพวงหรีดได้หรือไม่มันสุดแท้แต่คนขายข้าง
หากบุญกุศลพวงมีจากกวนแล้วไซ้ ข้าพเจ้าขอทักให้สรรพสัตว์
ตลอดทั้งผู้ทาคความตายให้เกิดแก่นายชนด้วย จึงได้รับส่วนเล่มอกัน
ด้วยรู้ว่าดอกไม้ที่นำมาจะไม่เต็มแก่การจัดหรีดประดับ, จึงได้นำมาแต่
เพียงเล็กน้อย ดอกไม้พวงนั้นชื่อว่า " เด็ดดอกตาย " ตั้งจัดได้บรรยาย
พอพอจำได้

ข้าพเจ้าต้องขออนุญาตเปลี่ยนชื่อเสียก่อน ที่จริงมันเป็นดอกไม้
ที่เกิดพร้อมโลกและก่อนการเกิดของชาติไทย ไทยได้รู้จักจนบัญญัติ
ชื่อและก็เป็นชื่อภาษาไทย ๆ เรายังเอง แต่บางที่จะเก่าไปสักหน่อย
จนคนไทยบางคนไม่รู้จัก และไม่ถกทีจะมีไว้ประดับเมือง เพราะถ้าไม่
เช่นนั้นแล้ว บางที่อาจไม่ต้องเสียแรงร่วมกันสร้างพวงหรีดนี้ คำว่า
" ตาย " เป็นภาษาไทยโบราณ แปลว่า " เป่า " หรือ " ไม่ดำรงค์ " หรือ
" ไม่ได้มี " สุดแล้วแต่ใจความของคำประกอบ คำว่า " เด็ด "

ก็เป็นที่ทราบกันอยู่ทั่วไป แปลว่า “ ยิง, เข็ม, ” และถ้าเป็นกริยา
ก็ว่าทำให้ขาดด้วยมือ แต่เมื่อรวมกันเขาแล้วข้าพเจ้าหมายถึง “ ปาก ”
ปากเป็นดอกเด็ดตาย แค้นไปข้าพเจ้าใครจะขอให้ท่านตั้งเกตุพิจารณา
และพิเคราะห์คือไปว่า ควรเด็ดเสียให้ศูนย์พันหรือบำรุงไว้ได้ใน
แก่นันประดับโลก และจะเด็ดได้หรือเด็ดตาย ?

ขอให้ข้าพเจ้าพูดความจริงหน่อยเถิดว่า อันโลกคือมวณมนุษย์
นับแต่มีสภาพเป็นคนมา ถ้าเป็นด้ามเข็มมนุษย์ย่อมต้องมีปากมีพร้อม
ปากเป็นดอกไม้ที่น่ารักเพียงไร เราท่านเห็นจะยอมรักกัน ถูกที่นำ
เอ็นดู ก็อยู่ปาก เราจูบเขาด้วยความรักและความเอ็นดู อายมากจน
เป็นหน้มเป็นด่าง ปากกคงยังรักษาค่าแห่งดอกไม้ที่น่ารักไว้ได้ ทำไม
ข้าพเจ้าจึงให้หรือ ปากเป็นดอกไม้เด็ดตาย

ขอให้ข้าพเจ้าได้พูดก่อนเกิดอีกหน่อยเถิดว่า นมแต่มนุษย์รัก
รวมกันเป็นบ้านเรือน เป็นชนคนจนถึงประเทศชาติเป็นที่สุด ก็คงใช้
ปากนั่นเองเป็นหลักปกครองกัน มันเป็นดอกไม้ประจำชุมนุมกลุ่มมนุษย์
นี่เป็นความจริงที่ไม่มีข้อยกเว้น ยิ่งมาในสมัย “ ประชาชนเป็นใหญ่ ”
นี้ถึงกับมีบทบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ รับรองเช่น เสรีภาพในการ
พูดการเขียน รับรองความคิดของ ดอกเด็ดตายด้วย และค่าที่โลก
ก้าวหน้าทางวัตถุ ถมปากก้าวหน้ามาเป็นหนังสือ ปากคนก้าวหน้ามา
เป็นปากกา ดอกเด็ดตายจึงกลายเป็นหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์
จึงเป็นดอกไม้เด็ดตายในสมัยโลกก้าวหน้า แต่มันก็มักจะเป็นดอกไม้ที่
อาภัพ ถึงแม้จะมีดีอย่างใด ก็มักจะตายประโยชน์สำหรับมัน และ
เจ้าของ ๆ มัน เคมอดดีเห็นดีช่วยชาติด้วยปาก แต่ก็ต้องถูกเนรเทศ

พระพุทธเจ้าทรงช่วยโลกด้วยพระโอษฐ์ แต่กตองค์ทรงทรมานพระวรกาย ปากของขงจื๊อเป็นดอกเด็ดยอดตายที่หอมอยู่กระทั่งทุกวันนี้ แต่ดวงเอ็งก็ไม่ได้เห็นได้รบศรัทธาการบริหารดีกว่า “พวกกรรขามหาใจ” ผู้ครอบครองบางประเทศเพื่อครอบครองของเขา ตัวอย่างในประวัติของโลกนับได้จนกระทั่งดอกเด็ดยอดตายยังคุณประโยชน์แก่มวลมนุษย์ รวมถึงตัวอย่างกรณีนายชนผู้ตายนี้ด้วย นกอดลักษณะ คาย ของดอกเด็ดยอดตาย

ข้าพเจ้าได้เอาประวัติดอกเด็ดยอดตายสมัยก่อนเกิดมาจนถึงกรณีนายชนตายแล้ว ก็เลยขอชดชอกเด็ดยอดตายสมัยไม่ก่อนเกิดไปบ้าง เป็นอันรับกันว่านายชนฆ่าเพญชวศรเป็นดอกเด็ดยอดตาย และรับกันว่าดอกไม้ดอกนั้นได้ถูกเด็ดไปแล้ว ด้วยมือที่ถลอปันต้นขนาด ๓๓ มม. กระบอกทองผู้เด็ดคือใคร จะได้ตั้งใจด้วยเหตุใด หรือพลังฟาดนั้นเป็นเหตุการณ์ไม่ก่อนเกิด แต่ได้เกิดขึ้นโดยไม่ทราบและไม่อาจจะทราบได้ ขอให้พิจารณาเพียงลักษณะของดอกเด็ดยอดตายทั้งสองลักษณะคือ เด็ดยอดตายและเด็ดได้

ดังกล่าวมาดอกเด็ดยอดตายได้แก่ปาก ปาลกาแหงหนึ่งสี่พิมพ์ เป็นสิ่งประจำโลก ครอบใต้มีคนครอบหนักมีปาก มีการพูดการเขียน การคิดการเขียนและการยกยอสรรเสริญ ความจริงเป็นดังนี้ เป็นกฎธรรมดาโลกเสียแล้ว ดอกเด็ดยอดตายหรือหนึ่งสี่พิมพ์นั้น นอกจากเป็นคู่โลกยังแถมมีความสำคัญเพิ่มขึ้น ๆ จนมี ฉายาว่า “ฐานันดรที่ ๔” Fourth Estate เฮ็ด, มูน. และ เวย์แทนด์ คำศัพท์จารย์ทางประวัติศาสตร์และสังคมวิทยา กล่าวถึงกันว่า หนึ่งสี่พิมพ์มีอำนาจ

ยงนิก และคุณอนันต์โทษมหันต์ อนาคตของโลกขึ้นอยู่กับหนังสือพิมพ์
 ด้วย เพราะฉะนั้นการเติบโตให้ขาดจึงเป็นการฝืนธรรมชาติ หากสำเร็จไม่
 โดยนัยการทำให้งดตายซึ่งชีวิตของผู้เป็นดอกเด็ดยกดี **การกตเว**
เพื่อขกดี ก็ไม่สำเร็จเช่นเดียวกัน ไม่ต้องไปอ้างประวัติ ไม่ต้องไป
 กัดคำของนักปราชญ์ที่ไหนมาอีก คุณแต่เมื่อราว ๆ วันที่..... มีนาคม
 ๒๔๘๐ น ท่านนายกรัฐมนตรีให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ว่าจะเซ็นเซอร์ ดอก
 เด็ดยังแข็งแรงชน รัฐบาลโลกดดอกเด็ดยกดีตายหมายความว่าชีวิตต่างมี
 ปรากฏว่าพดตดกตม โดยนัยจริงว่าการเด็ดยกดีตายนั้นยอม
 ตายเสียซึ่งประโยชน์

เพราะการเด็ดยกดีตายดงนิกแล้ว เราก็ควรพิจารณาดังขณะ
เด็ดยกดี กตเวคือ ทำอย่างไรหนังสือพิมพ์จึงกตเวอย่างเด็ดยกดี ให้ได้
 ประโยชน์เป็นคุณอนันต์ ในลักษณะนี้ ข้าพเจ้าเองเป็นผู้นำหาซึ่ง
 ดอกไม้ นะเพาะอย่างยังนำลักษณะมาให้ดู แต่ไม่สามารถทำให้
 เห็นได้ ขอฝากให้ท่านผู้เป็นนายช่าง คือผู้รวมกันเป็นประเทศ นะเพาะ
 อย่างยังรัฐบาลเป็นผู้คนควา แต่ข้าพเจ้ากตเวพดว่า มนุษย์ในภาวะ
 เป็นประเทศยอมมีรัฐบาลเป็นนายช่างเด็ดยกดีรคบันแดงทุกดง รวมทง
 ดอกเด็ดยกดีด้วย *Bien parler amonce labonne éducation*
 ถ้ารัฐบาลอยากได้คนพดดี กตเวแดงให้เขามการศึกษาด ดงนิกเป็นต้น
 นายช่างพวกใดมีความรู้หรือรู้จักใช้คนมีความรู้ ให้เกิดความดีเพื่อชาติ
 ชื่อว่ามี ขหัวหอม พวกใดมีความเป็นดดีเป็นธรรมชื่อว่ามี ขปาก
 หอม นายช่างพวกใดทำรัฐกิจแต่ในทางเป็นคุณประโยชน์แก่ส่วนรวม
 ไม่ใช่ใช้อำนาจเขียงมหาโจร รอบประโยชน์ใจเพื่อตน โดยชื่อว่ามีพวก

ขมื่อหอม นายช่างพวกนครไตรศิวว่า พรรคขหอม ดอกเต็ดตาย
 เป็นส่วนหนึ่งของส่วนรวมแห่งชาติ ก็จะถูกตายเป็นดอกเต็ดก็เด็ดเพราะปุ๋ย
 “ขหอม” ไม่ต้องเหนื่อยแรงที่ออกไปเด็ดไปทำลาย ดอกเต็ดตายจะ
 ย้ายถิ่นโอนชื่อของมันมาบูชาเอง แต่ถ้านายช่างไม่รู้จักแต่ง หรือไม่
 ควรเป็นนายช่าง มันก็จะแต่งนายช่าง มันจะบ้าเบ่ญคนแต่ละตอน
 ประชาชนมิให้เป็น นักกล้วเมือง กถาวีพากถ้วจิรณค้ำหนิรัฐบาด
 ตามหน้าที่ และในขอบเขตค้ำส่วน “ถ้วรูปภาพ” ของมัน ข้าพเจ้าก็ถ้ำ
 พูดถ้อถ้วว่า ไม่ใช่คนเท่านั้นอ่านหนังสือ แต่หนังสือก็อ่านคนได้ค้ำด้วย
 หนังสือพิมพ์ยอมอ่านรัฐบาด และชมชนได้เท่า ๆ กับผู้อ่านเขียน
 หนังสือพิมพ์นั้น รัฐบาลควรอ่านหนังสือพิมพ์ในแง่ที่หนังสือพิมพ์
 อ่านรัฐบาล แต่ถ้าอ่านในแง่มันอ่าน ผู้เขียนถ้วด้วยถ้วถ้วถ้วถ้วถ้วถ้ว
 พรรคขหอมได้ และถ้วถ้วถ้วถ้วถ้วถ้วถ้วถ้วถ้วถ้วถ้วถ้วถ้วถ้วถ้วถ้วถ้ว
 รัฐบาด

เพื่อกุศัดแคนายชนผู้ตายและเพื่อกุศัดแคนายชนผู้ตายด้วย ข้าพเจ้า
 ขอถ้ว

“ดอกเต็ดตาย

บูชาแต่

พรรคขหอม”

ผู้ร้ายหายไปไหน

ร. ท. จงกล ไกรฤกษ์

ส. ส. พิบูลโลก

สมาชิกรัฐสภาหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

วันแรกของปี พ. ศ. ๒๔๘๒ ปัญหาการเมืองภายในของเรา กำลังครุ่นคิดกัน..... ถึงความเป็นประชาธิปไตยอันจะให้ผลดีแก่ประชา ราษฎรอย่างสมบูรณ์ และด้วยความจำนงข้างตนนั้น บันดาพรรคการเมืองต่างก็ถกเถียง และจนถึงคำหิติดีเค้นกันมากประการ

จากการคำหิติดีเค้นนั้น ใดๆ ก็กลายเป็นความรุนแรง และเคยไปถึงกลายเป็นสู้รบแย่งชิงกันและกัน ในท้ายที่สุดจากชาวคำหิติดีเค้น แข่งเหล่านนั้น ก็จนถึงทำให้ราษฎรผู้ประกอบอาชีพอยู่ตามไร่นาป่าเขา ต้นเตนและตกใจ ความบ้านเมืองของเราเหตุดเหตุกลองเพียงนี้แล้ว คงจะได้รับความปั่นป่วนทวไป ... แต่เมื่อวันเดือนผ่านไป ก็ไม่ปรากฏ ความปั่นป่วนอะไรเกิดขึ้น ดังที่ได้คาดและต้นเตนไว้ ชาวประจําวันแห่ง การพิพาทในทางการเมือง ก็ยังคงดำเนินต่อ.....ต่อไปอีก และแล้ว ก็เป็นของชินกัน ลักษณะอย่างนั้นหลายคนที่คาดคิดว่า รูปแตรด์ประชาธิปไตยใหม่ ของไทยเราได้แต่ดงสัญลักษณ์ให้เห็น และ ก็ควรจะนึกปลอบใจในความคั่นเตนของเราให้เบาบางดงได้ ในคราว จิตตถักงวด.

แท้ที่จริงการพิพาทบาดทะเดาระกัน ในวงการเมืองปัจจุบัน เท่ากับ เป็นช่องระบายตมรั้นมืองกันการระเบิดชน. และที่ระบายตมรั้นเช่น

ยิ่งไปกว่านั้น ข้าพเจ้ายังรู้สึกว่ามีใครที่ได้ออกชีวิตไว้ในวงกำร
 ดำรงมาแต่ผู้ นนทกควรจะได้ขอความหนาที่จะไปปรึกษาณาลูกตบ
 ของผู้ ร่ายการเมองรายนเสียดี้ ราชฎรหลายคนแห่งหน้าไปมอช
 ความเข้มแข็งของอดีตคือขบค้เป็นคำรวจยูกมี.

รัฐธรรมนูญ

ทองสืบ สุกะมาร์ท

อดีต ส.ส. ประจวบคีรีขันธ์

โดยเหตุที่ข้าพเจ้าเคยเป็นผู้แทนราษฎร ซึ่งราษฎรส่วนมากใน
เขตเลือกตั้งคงเลือกมา ข้าพเจ้าคงปฏิญญาตนต่อที่ประชุมแห่งสภา
ผู้แทนราษฎรว่า “ข้าพเจ้าจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญ”
และข้าพเจ้าไม่เคยกลับดัดยั้งดัดรัฐธรรมนูญนั้นตลอดภาวะของข้าพเจ้า

โดยเหตุที่ข้าพเจ้าเคยเป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ ซึ่งทาง
ราชการอนุมัติให้ข้าพเจ้าเป็น ข้าพเจ้าคงปฏิญญาต่อตนเองและต่อ
ประชาชนทุกแคว้นว่าจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งสิทธิเสรีภาพแห่งหน้าที่
ที่มีอยู่ เช่นเดียวกับบรรณาธิการทั้งหลาย

แต่โดยที่พวกเราเป็นพลเมืองหรือราษฎรซึ่งอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ
แห่งชาติหรือมีชีวิตอยู่ใต้อำนาจรัฐชาติสมัยนี้ เราจะต้องรักษาไว้และ
ปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญ คือ

มาตรา ๓. ดำรงทั่วไปทุกชน

มาตรา ๔. เจ้าหน้าตแต่ละแผนกที่มีอาชีพเกี่ยวข้อง

มาตรา ๕. ประชากรราษฎรในบริเวณที่อยู่หรือที่มีอาชีพ

สิทธิการนิยะ ท่านว่าถ้าผู้ใดนับถือรัฐธรรมนูญ ๓ มาตราอันให้มัน
คง จงรักษากันไว้ให้แนบแน่น ผู้หนึ่งจะประกอบอาชีพใด ๆ ก็ดีอดก
ตาย และบังเกิดประโยชน์โปรดผลแต่, แต่ถ้าผู้ใดไม่ม่ใครกับซึ่ง
รัฐธรรมนูญ ๓ มาตรา แม้จะประกอบด้มีมาอาชีพจะ เสียตั้งแต่เพื่ออุคม
คติ ก็ตายแต่

ทุกทางจะผิดหรือชอบมิได้คำนึงถึง จะเดือดร้อนกับใครบ้างหรือไม่ เป็นปัญหาหนักเรื่องของเขา หดวงจะขาดราษฎรจะล้มไช้ชู่ระ อำนาจมิใช่เข้าไปได้ได้กะเป่าเป็นพ้อ เมืองไทยเป็นเมืองปลุกข้าว แต่แทนที่อาณาประชาราษฎรจะอ้อมหม้อมันด้วยการบริโภคข้าวชนิดดี กลับตรงกันข้าม ต้องลอบตบขันส่วนกระเรอกระว่าหาช้อ ซอตามบัตรได้ข้าวชนิดพิเศษประเภทสุกรกิน ต้องเข้าแถวหลังร้านยอมซื้อแพงจึงจะได้ชนิดพอกดั้นลง เมืองไทยมีอ้อยมีโรงงานทำน้ำตาล แม้ไม่เพียงพอกับความต้องการ ก็ใช้ว่าจะถึงกับบริโภคกาแฟได้น้ำตาลแดงก็หาไม่ แต่ก็เป็นเช่นนั้น คอรัปชันในโรงงานน้ำตาลของรัฐบาดเป็นเหตุให้เกิดอาเภทหมู่แย่งกินน้ำตาล น้ำตาลจึงหายไปจากตลาด

เกิดโรคระบาดไข้ทรพิษมี รัฐบาลผู้ มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย จ่ายยาให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไปปลุกผีเพื่อกันโรคระบาด เป็นตำรวจระงับก่อด ตามหน้าที่ของรัฐ และก่อดด้วยเงินภาษีอากรของราษฎรนั้นเองที่เขาไปจัดซื้อหนองผี เจ้าหน้าที่ผู้ไปทำการปลุกผีกับบริโภคเงินภาษีอากรนั้นเองในรูปเงินเดือนเบียดเบียน แต่ครั้นไปทำหน้าที่ปลุกผีให้ราษฎรในชนบทแทนที่จะปฏิบัติตามหน้าที่ กลับล้มคบบกกับกำนันผู้ใหญ่บ้านดีเถระเคาะไม้ร้องข่าวให้ราษฎรมาปลุกผี ใครไม่มาผิดพระราชบัญญัติโรคระบาด ต้องมาปลุกผีทุกคน และต้องเสียค่าปลุกผีคนละ ๒ บาท ครอบครัวยากจนมีห้าคนพ่อแม่ลูกเสียเข้าไปสิบบาท มิไม่มีต้องมี เด็กร้างแล้วคุณหมอลดวงเขาหนึ่งบาท ผู้ใหญ่บ้านเขาค่าดีเถระเคาะไม้ต้องสั่ง ค่าเหตยาบาดบงสองสั่งถึง หนักเข้าหนองผีก็แท้ ทรรัฐบาลจ่ายหมด ส่วนการร่วมมือกันหาเงินยังสนุก เป็นอาชีพพิเศษหารายได้

ด้พากษ์วิจารณ์อย่างตรงไปตรงมา ข้าพเจ้าได้รับความรู้พิเศษจาก
 หนังสือพิมพ์ว่า เหตุการณ์คาดหมายไปจากคาดหมายเพราะมีหมู่ผู้รักกันที่
 โรงงานนาตาตดำปาง ทงทข้าพเจ้าก็เป็นคนดำปางยังหาไม่รู้ มารู้จาก
 หนังสือพิมพ์ "อิทธิธรรม" นี้ และใครจะไปรู้อีกว่าคุณหมอลหวง
 เขาปลุกผีกันไขทรีพิศม์ด้วยยางมะละกอ ผู้ไปติดต่อกษารากับเจ้า
 หนาทของรัฐบาลจะต้องใช้ ใบเบิกทางในรูปค่านารอนนาชา องค์การณ
 รัฐบาลชุดหนึ่งคงชนเพื่อช่วยลดค่าครองชีพของประชาชน ซึ่งองค์
 การณ์สรรหารนั้น จะเต็มไปด้วยहांตงกิน จนหนังสือพิมพ์ให้ชื่อว่า
 "องค์การสรรพห่า" ทงทงหนักเพราะเจตนาดี ทจจะรักษาผลประโยชน์
 ของประเทศชาติบ้านเมือง ของหนังสือพิมพ์ "อิทธิธรรม" ภายใ
 ด้การอำนวยการของบรรณาธิการ "ชน วิจารณ์ภาค" นั้นเอง เราทำ
 ด้จึงได้ทราบ

แต่แต่แล้วผลของเจตนาดี ผลของการเห็นแก่ประโยชน์คือส่วน
 รวม คงหันทำประโยชน์โดยตนเองไม่ได้รับอะไรตอบแทนคุ้มค่า เป็น
 อย่างไร? ผลก็คือเราทำทงทหจยได้เสียมิตรทตยงโดยนามือของพวก
 อกบาทจัญไรที่หน้าตัวเองตกอยู่ในปลัดกแห่งความเสื่อม กระทำคนเป็นคน
 ซึ่งข้าทจจวิตเป็นภัยร้ายต่อสังคมมนุษย์ ใช้อาวุธบนสังหารทำนบรรณา
 ธิการ "ชน วิจารณ์ภาค" โดยพวงมหาอุบาททงเห็นความปรารภณาคี
 ของเขาเป็นการขัดต่อกรทมนจะท่าตักปรกได้มม นหรือผลกรรมของ
 ความดี? ที่สังคมปัจจุบันนตอบแทนกัน ในเมืองมนุษย์จะเห็นเป็นฉิน
 ใดก็ตาม แต่เทพยเจ้าเบองบนยอมทงทงรู้เห็นแต่ที่เป็นจริง ทงทงไฉน
 ความยุติธรรม ขอให้อภิพญาณของผู้ถอบความดีจงไปในทางที่สุ.

บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ อธิธรรม ผู้ซึ่ง
ได้ตายโดยฆาตกรรมของผู้ร้ายและพรรคพวกที่ใจ
เลวทราม – ทรชน

นายชั้น โรจนวิภาต บรรณาธิการหนังสือพิมพ์
แพทย์ครูของหนังสือพิมพ์บริการสาธารณชนด้วยชีวิต
ในนามของหนุ่มไทย ขอตราชื่อนายชั้น โรจนวิภาต
ไว้เป็นอนุสรณ์ของคนดีที่โลกสรรเสริญ ยกย่องว่า
ได้ตายลงโดยการประกอบวีระกรรมในหน้าที่ผู้รับใช้
ชาติและบรรณการแห่งโลกหนังสือพิมพ์

วิรัตน์ สุขพันธ์

คนจริง

“โกวิท”

ในงานฌาปนกิจศพนายชน โรจนวิภาค เจ้าภาพได้ขอให้ข้าฯ เขียนเรื่อง ๆ หนึ่งเป็นอนุสรณ์ของนายชน โรจนวิภาคผู้ล่วงลับไปแล้ว ข้าฯ ยินดีสนองคำขอร้องนี้ เพราะข้าฯ ได้มองเห็นคุณงามความดีในผู้ล่วงลับไปแล้ว โดยประการที่นายชนเป็นคนจริง ตามความเห็นของข้าฯ

ในฐานะที่ข้าฯ เป็นนักศึกษาผู้หนึ่ง ข้าฯ ได้ศึกษาคนที่ข้าฯ รู้สึกมักคุ้นหรือเอาใจได้ตลอดมา ช่วงระยะเวลาการศึกษาของข้าฯ อย่างน้อยเป็นเวลา ๓๐ กว่าปี ข้าฯ พบ คนจริง เป็นจำนวนน้อยมาก ส่วนมากข้าฯ พบแต่คนเอาตัวรอด กลับกดอก ยกตนข่มท่าน ในที่สุดก็ไม่จริงต่อใคร แม้แต่คุณคดียุติธรรมของตนเอง แต่คนนายชนหาเป็นเช่นนั้นไม่ เขาชื่อตรงต่อคุณคดียุติธรรมของเขา เขาชื่อตรงต่อภาระงานแต่ละหน้าที่ เมื่อเขาเป็นบรรณาธิการนั้น ข้าฯ ได้ทราบว่าผู้มีอำนาจไปให้โดยขอให้เขาเลิกตั้งความคิดบางประการแต่เขาก็หาได้เลิกตั้งไม่ เขาเป็นผู้ชื่อตรงต่อมิตร ทั้ง ๆ ที่มิตรหลายคนให้ภัยมิตรของเขา เขาจริงต่ออุดมคติ เขาจริงต่อมิตร ในที่สุดเขาก็ต้องตายด้วยการฆาตกรรม แต่เขาก็คงตายแต่เพียงคนเดียว ไม่เหมือนคนก่อกดอกซึ่งตายหลายครั้งในชีวิต ซึ่งเต็มไปด้วยความตลกปรกในดวงวิญญาณ เมื่อไรหนอชาติไทยจะมีคนจริงมากกว่าที่มีอยู่เวลานี้ หรือว่าคนจริงน้อยไปไม่มีโอกาสแสดงว่าเป็นคนจริงกระมัง ชื่อนายชนยังดังอยู่?

ไม่ลืมเลือน

เคลือน ทรรณลักษณ์

คุณชน โรจนวิภาต บรรณาธิการหนังสือพิมพ์อิทธิธรรม ถูกยิง
ตายขณะที่กลับจากทำงาน เป็นข่าวที่ใคร ๆ ต่างก็สนใจกันทั่วไป
ข่าวถูกลอบยิงอย่างเฉาชนของคุณชน โรจนวิภาต เป็นข่าวที่กระทบกระ
เทือนจิตใจของข้าพเจ้าเป็นอย่างมาก เมื่อเจ้าภาพกำหนดณาปนกิจ
ศพคุณชน โรจนวิภาตและมีผู้จัดทำหนังสือพิมพ์แจก ข้าพเจ้าก็พร้อม
ที่จะร่วมมือ.....

การถูกลอบยิงตายของคุณชน โรจนวิภาต เป็นเรื่องเกิดขึ้นและ
ผ่านรัฐบาลมาหลายคณะแล้ว ซึ่งรัฐบาลแต่ละคณะก็ว่าจะพยายามเอา
ตัวคนร้ายมาลงโทษให้ได้ตาม โทษฐาน โทษเป็น เรืองที่ข้าพเจ้า และชาว
หนังสือพิมพ์คนอื่น แต่แล้วจนกระทั่งบัดนี้ยังไม่ปรากฏว่ารัฐบาลคณะ
ที่ผ่านมาจากกระทรวง รัฐบาลปัจจุบันนี้ได้ทำงานหนักให้ดังต่อไปนี้

ผู้ร้ายที่ลอบยิงจะยิงในกรณีใดนั้น ทราบได้ที่คนร้ายยังไม่เข้า
มาสู่กรงเล็บของกฎหมาย และความจริงยังไม่เป็นที่แจ้งชัดข้าพเจ้า
ตั้งนิษฐานไว้ก่อนว่า เป็นการลอบยิงคนหนังสือพิมพ์เพื่อบั่นทอนและคุก
คามต่อเสรีภาพของหนังสือพิมพ์

นายชน โรจนวิภาต คายไปในระหว่างการปฏิบัติงาน ในหน้าที่หนังสือ
พิมพ์ ข้าพเจ้าขอปฏิญาณว่า ข้าพเจ้าจะเป็นผู้หนึ่งที่ไมยอมให้เรื่อง

ราวของคุณชน โรจนวิภาค เจียบหายไป และก็หวังเต็มอว่าเลือดของ
 นักหนังสือพิมพ์พทงหลายกคงจะมีความคิดเช่นเดียวกับข้าพเจ้า

วิญญาณของคุณชน โรจนวิภาค จงไปสู่ที่สงบเกิด ช่างหลังอันนี้
 เพื่อนร่วมอาชีพจะพยายาม คอยช่วยเหลือคุณชน ผู้บังอาจ คุกคามต่อ คุณ
 ชน โรจนวิภาค ซึ่งข้าพเจ้าขอเต็มอหนังสือคุกคามต่อเสรีภาพของหนังสือ
 พิมพ์มาตงทันทีให้ได้

“ชน ผู้พูดและทำจริงเพื่อชาติ”

“จันทรพิมพ์”

เมื่อข้าพเจ้าเปิดห้องโทรอยู่ที่บ้านเลขที่ ๕๓ ตรอกโรงเรือนนาย ร้อย ถนนราชดำเนิน คุณชั้น โรจนวิภาค ได้ไปหาข้าพเจ้าบ่อยๆ ทั้ง เป็นเพราะคุณชั้น โรจนวิภาค สนใจในวิชาโหราศาสตร์มาก เราเคย สนทนาปราศรัยกันด้วยหลักวิชาการฝ่ายโหร จนคุณชั้น โรจนวิภาค ขอ ร้องให้ข้าพเจ้าเขียนวิชา โหราศาสตร์ลงในหนังสือพิมพ์อิทธิธรรม ที่เขา เป็นบรรณาธิการอยู่ แต่ข้าพเจ้าปฏิเสธโดยอ้างเหตุว่า ถ้าข้าพเจ้าจะ เขียนวิชาโหราศาสตร์ในนาม “จันทรพิมพ์” แล้ว จะเป็นการกระทบ กระเทือนถึงผู้ใช้วิชาอื่นโหรมาก เพราะจะต้องอธิบายกันทุกแง่ทุกมุม ผู้ที่ใช้วิชาโหรอย่างสูงๆ เขาก็จะเดือดร้อนขาดประโยชน์ไป

อยู่มาได้เกิดกรณีด้วยโรคชาน คุณชั้น โรจนวิภาค ได้เป็นคว ิดตวดในเรือนมาก ทั้งในหน้าหนังสือพิมพ์และการแสดงออกด้วย วาจา จะเห็นได้จากการเขียนบทความอันครึกโครมของเขาที่เราท่านได้ เคยอ่านกันแล้วในหนังสือพิมพ์อิทธิธรรม, ชรรฆานภาพ นั้นเป็นคัน

วันหนึ่งคุณชั้น โรจนวิภาค ได้มาหาข้าพเจ้าอีก มาแต่ให้ฟังว่า เขาได้สัญญากับใครๆ มาชั้นหนึ่ง เขาจะตั้งข่าวชั้นใหญ่ๆ นั้น ข้าพเจ้า เสียตายจริงๆ ที่ล้มตามเขาไปว่า ข่าวชั้นใหญ่ๆ ที่เขาได้สัญญากับใคร เป็นข่าวอะไร เป็นแต่คงข้อตั้งแก่กับเขาว่า “จะตั้งข่าวทำไมต้องมา หารอคอยเจ้า”

คุณชน โรจนวิภาต แจ้งว่าเป็นข่าวดำคัญมาก และบางทีถ้ถ้ลง
ไปอาจเป็นอันตราย ถึงมาหาหรือเสียดด้วยว่า ดวงชะตาของมันเป็น
อย่างไรบ้าง”

ข้าพเจ้านั่งฟังเฉยอยู่ คุณชน โรจนวิภาต จึงเอาดวงชะตาของเขา
ออกมายื่นให้ข้าพเจ้า พดางถามว่า “ดูซิเคราะห์ร้ายบ้างไหม”

ข้าพเจ้ายื่นมือไปรับเอาดวงชะตาของเขามาตรวจ พอจับทักษา
และพิเคราะห์ที่ดาวจร ข้าพเจ้าตั้งต้งและใจหายอาบหมด จนคุณชน
โรจนวิภาต ตั้งเกิดเห็นถามว่า

“เป็นอย่างไร ไม่สู้จะดีรึคุณ”

ข้าพเจ้าตอบเขาตามตรงว่า “ชะตาของคุณไม่สู้จะดีนัก เขาเขตก
อันตราย เพราะพระเคราะห์ที่กาลังโคจรมาเข้าชะตารัษี คุณไม่เห็น
หรือ อังคารตั้งโยคกับเสาร์ในเรือนมุขเช่นนั้น ไม่ควรจะทำตัวให้
ปรากฏชัดขวางนโยบายและถ่ายดาของผู้อื่น”

เขาตอบแก่ข้าพเจ้าว่า “ก็เพราะเห็นเช่นเดียวกับคุณนะจึงได้
มาหา เพื่อให้ตรวจดูให้แน่อีกครั้งหนึ่ง”

ข้าพเจ้าตอบแก่เขาว่า “ผมจะไม่ถามคุณว่าคุณจะทำอะไร เพราะ
เป็นมารยาทค้อถำถามคุณก็จะต้องบอกผม แต่ผมขอห้ามว่าอย่าทำ
อะไรในระหว่างนี้เลย เป็นอันตรายแก่ตัวเอง”

คุณชน โรจนวิภาต หัวเราะอย่างมั่นใจ “เกี่ยวแก่ชาติคุณ ผม
ยอมไม่ได้ ผมยอมตายเพื่อชาติ บ้านเมืองไม่มีข้อม์เปแแล้วคุณรู้ไหม”

ข้าพเจ้านึกปดงธรรมดังเวช ระดัดถึงธรรมะข้อที่ว่า สุทธิ
อสุทธิ ปัจจุตัง

คุณชน โรจนวิภาต พุดค่อไป “คุณเคยอ่านเพลงยาวทพระเพท
ราชาพยากรณ์บ้านเมืองไว้หรือเปล่าว่า ภาระเบื้องจะเพองฟูถอย น้า-
เต้าน้อยจะถอยจม”

ข้าพเจ้าก้มศีรษะรับว่าเคยอ่าน แล้วปลดอบเขาว่า “คุณอย่าไป
สนใจเลย ให้เป็นหน้าที่ของลูกชาบ้านเมืองเขาจัดกันเถิด เราเป็นไม
ซึกเด็ก ๆ จะไปคิดไม่ซุงอย่างไร”

เขาตอบข้าพเจ้าอย่างหนักแน่นว่า “ไม่ได้บอกคุณผมจะทำ คุณ
คอยดู”

เราได้คุยกันในเรื่องโหราศาสตร์อีกครู่ใหญ่ ๆ คุณชนก็ถาข้าพเจ้า
ถถิบ ข้าพเจ้าเตือนเขาอีกว่า “ระวังคณนะ เคราะห์ร้ายมากกว่าทุกครา”

เขาดงบันไดแดงโถมมือ ข้าพเจ้าใจหายวาบอีกครั้งหนึ่ง มัน
เต็มอ้นกับเป็นถารโถมมือถาควงตั้งคทาย ครนแดงเขาคัดครนจกรยาน
คู่ซัพของเขา ซือออกจากตรอกโรงเรียนนายร้อยไป

ตอนเช้า ข้าพเจ้าเดินจากบ้านเพอมาทำงานผ่านร้านหนังสือพิมพ์
ทุก ๆ แห่ง ได้เห็นหนังสือพิมพ์พุทธธรรมและหนังสืออีก ๒ ฉบับที่อยูภาย
ใต้บงการของเขา โหมพาดหัวข่าวอย่างครึกโครมด้วยเรื่องฝันบาง
เรื่องกรณต์ถาวรคตบาง เรื่องโงงชาติบาง ๆ ถา ข้าพเจ้านึกในใจว่า
“คุณชนนแกพุดจริงทำจริง”

ครนแดงเขาหายไป ไม่ได้มาหาข้าพเจ้าอีกเลย จนกระทั่งข้าพ-
เจ้าได้อ่านข่าวถ่วนในหนังสือพิมพ์ทุก ๆ ฉบับว่า “บก. ชน ถูยิงเผา”
ชนตายเสียแล้ว”

ชาวไท่ทราบนั่นดูเหมือนเป็นเด็กอนกมภาพันธ์ แต่จะเป็นวันที่
เท่าใด ข้าพเจ้าจำไม่ได้ ข้าพเจ้าตั้งใจนั่งเป็นการไว้อาลัยแก่คุณชน
โรจนวิภาค ผู้บำเพ็ญกรณีย์ให้แก่ชาติตามทัศนะของเขา แต่ก็ปรากฏ
ว่า “ ตมย่น คนพูดจริงทำจริงต้องตาย ”

ขอวิญญานของคุณชน โรจนวิภาค จุ่งไปสู่สุคติเถิด ถ้าสุคติ
ภพคนทำดีมีอยู่จริงตามคำตรัสขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า โคตม ห้างโหร ๓๘
ครอกได้มนต์ ๒ ถนอมดวงกรุงเกษม พระนคร

เสียงสวรรค์

กมล จันทรส

ในทัศนะประชาธิปไตย ซึ่งมีหลักว่า ราษฎรเป็นผู้ปกครอง ตัวเอง เจ้าอธิปไตยถือว่าคุณคิดเห็นของราษฎรส่วนใหญ่ที่เรียกกันว่า มติมหาชน หรือประชามติตรงกับภาษาอังกฤษว่า Public opinion ย่อมเป็นเสียงเด็ดขาดในการตัดสินใจนโยบายของรัฐบาลที่จะดำเนินไป เพื่อนำความสมบูรณ์ที่สุดมาสู่ราษฎรเอง ถ้าจะควรดำเนินตามนโยบายของคนต่อไปหรือไม่ หรือว่าจะเปลี่ยนแปลงนโยบายเสียใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับประชามติของราษฎร สำหรับในกรณีเปลี่ยนแปลงนโยบายใหม่นี้ ตามปรกติรัฐบาลในประเทศประชาธิปไตยไม่นิยมทำกัน เมื่อเห็นว่าราษฎรไม่พอใจในนโยบายของตน ก็ตัดสินใจตาออกเพื่อให้รัฐบาลที่มันนโยบายตรงกับความรู้สึกของราษฎรส่วนใหญ่เข้าบริหารงานแทน โดยทั่วไปการที่จะรู้ว่าความนึกคิดของราษฎรส่วนใหญ่หรือมติมหาชนเป็นไปในทางใดนั้น รัฐบาลก็ย่อมอาศัยเสียงจากผู้แทนราษฎรและเสียงจากหนังสือพิมพ์ซึ่งนับเป็นผู้แทนของราษฎรส่วนหนึ่งเป็นสำคัญ

ในทางปฏิบัติ เสียงของหนังสือพิมพ์คู่เหมือนจะเป็นข้อวินิจฉัยของรัฐบาลในการพิจารณาฐานะของคนมากกว่าเสียงของผู้แทนราษฎรที่ได้รับการเลือกตั้งเข้ามาเสียอีก ในกรณีเช่น แม้รัฐบาลจะถูกโจมตีอย่างหนักจากผู้แทนราษฎร แต่เสียงหนังสือพิมพ์ยังเข้ากับนโยบายของรัฐบาลอยู่ดังนี้ รัฐบาลจะไม่ยอมตาออกเป็นอันขาด แต่จะยุบสภาผู้แทนราษฎรเสียเพื่อให้ราษฎรเลือกตั้งผู้แทนเข้ามาใหม่เป็นการให้

ราษฎรพิพากษาเป็นชนที่สุดว่า พอใจอย่างไร เจ้าอธิปไตยไทย
ถึงกับให้เป็นบุคคลตาพิษฐานว่าเสียงของราษฎรนั่นคือเสียงสวรรค์ นี่
เราพูดกันถึงประเทศที่เป็นประชาธิปไตยตามความหมายของคำจริง ๆ

คุณหมอนผู้เขียนโดยนัยการเมืองผู้เกรงกลัวถึงกล่าวอภิปรายใน
เรื่องร่างรัฐธรรมนูญเมื่อต้องถามว่า ประชาธิปไตยนั้นมันมีหลาย
อย่างนัก อาจเป็นอย่างนั้นก็ ได้ อย่างนั้นก็ ได้ แม้แต่ประเทศรัสเซียก็
เป็นประชาธิปไตยได้ดังนี้ ทำให้ผู้เขียนซึ่งค่อนข้างจะบัญญัติทึบในเรื่อง
การเมืองของประเทศไทยสักจะคิดไปว่าประชาธิปไตยนั้นเห็นจะเป็นอะไรๆ
ก็ได้เสียแล้ว นอกจากเป็นตัวของมันเอง และผู้เขียนเคยมองเห็นความ
จริงอีกอย่างหนึ่งว่า ที่แล้ว ๆ มา จะเป็นอะไรก็ตาม ถ้าเรียกว่า
ประชาธิปไตยมันก็เป็นประชาธิปไตยทั้งนั้น

เมื่อเรื่องเป็นเช่นนั้นแล้ว เสียงของราษฎรส่วนใหญ่ก็ไม่อาจเป็น
เสียงสวรรค์ได้ตามความเป็นจริงเสียแล้ว เพราะว่าเสียงสวรรค์นั้นยอม
หมายถึงว่าเป็นเสียงของพระผู้เป็นใหญ่เบ้องบนสวรรค์ และเมื่อได้บัง
การอย่างไรตรงมาแล้ว มนุษย์ผู้อยู่เบื้องใต้ก็ไม่สามารถหัดกเสียงที่จะ
ไม่ปฏิบัติตามได้ และเมื่อเราเชื่อตามคำของท่านนักการเมืองที่ผู้เขียน
ได้กล่าวมาเดี๋ยวนั้นว่า ประชาธิปไตยยอมมีอยู่หลายอย่างกว้างชนิด
ดั่งนั้น เสียงของราษฎรก็ไม่อาจเป็นเสียงสวรรค์ได้เสมอไป

เช่นนั้นเจ้า หนังสือพิมพ์ ซึ่งเป็น กระจบออกเสียง ของราษฎรจึงเป็น
กระจบออกเสียงสวรรค์ไปไม่ได้ และตามลัทธิประชาธิปไตยที่มีหลายแบบ
อย่างว่า เสียงของหนังสือพิมพ์จึงบางครั้งไม่เป็นที่เพราะเดชะไฉ่ตรี
ของท่านผู้ทรงอำนาจในทางการเมืองในระบบ “ประชาธิปไตย” นี้

และในฐานะที่ท่านมีอำนาจ ท่านจึงทนไม่ค่อยจะได้ใน “เสียงสวรรค์”
นั้น เเต่หาทางที่จะให้รับไปในทางใดทางหนึ่ง

คุณครูและการถูกฆ่าตายอย่างทารุณร้ายกาจของคนหนึ่งชื่อพิมพ์
ที่ให้บริการกับประชาชน เป็นปากเสียงของประชาชนเป็นเรื่องที่เกิดขึ้น
หลายครั้ง หลายหน แล้วใน ประวัติศาสตร์ แห่งการต่อสู้เพื่อ อุดมฐานะ
ของมนุษย์ แต่กระนั้นก็ได้เป็นอุปสรรคให้เกิดการถอยถอยในปัจจุบัน
ไม่ ผู้ใดที่สมัครจะทำประโยชน์ให้เกิดแก่ผู้อื่นในการเป็นกระบอกเสียง
ของราษฎรในประเทศที่มีลัทธิประชาธิปไตยชนิดใด ๆ ก็ได้ ช่อมจะ
ต้องรู้ตัวล่วงหน้าดีอยู่ว่า ตนจะต้องประสพเคราะห์กรรมอย่างไร การ
ตายของนายชน โรจนวิภาค ในฐานะเป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์
ฉบับหนึ่ง ก็กับการตายของนายชน ๆ ซึ่งเป็นคนธรรมดาไม่ได้เป็น
บรรณาธิการหนังสือพิมพ์จึงหาเหมือนกันไม่

ฉะนั้น กรรมดีใด ๆ ที่บรรณาธิการชนได้ปฏิบัติแล้วเมื่อยังมีชีวิต
อยู่ ก็ขอให้กรรมดีนั้น ๆ จงมาประชุมพร้อมกันณะบัดนี้ ตั้งแต่เริ่มให้
บรรณาธิการชนไปสู่ตุ๊กตานิคมในปรภพนเทอญ.

ชีวิตนักหนังสือพิมพ์

โดย จำลอง อิทธิรงค์

ชีวิตของมนุษย์มีค่ามากเพียงใด สิทธิ-เสรีภาพ
ย่อมมีค่ามากเพียงนั้น และเมื่อสิทธิ-เสรีภาพเป็น
ของจำเป็นและมีค่าแก่มนุษย์เพียงไหน หนังสือพิมพ์
ย่อมเป็นสิ่งจำเป็นแก่สังคมของมนุษย์มากขึ้นเพียง
นั้น. ด้วยเหตุดังกล่าว พวกเรา - ชาวคณะ
หนังสือพิมพ์ทั้งหลายจึงต้องลงทุนซื้อสิทธิ-เสรีภาพ
ดังกล่าวนี้ด้วยราคาแพง ด้วยความยากลำบาก
ด้วยการอดมื้อกินมื้อ ด้วยใช้ตรวนและด้วยการพลี
ชีวิตเข้าแลก เพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิ-เสรีภาพของ
มนุษย์ทั้งมวล โดยมีได้หวังจะรับรางวัลค่าตอบแทน
จากใครผู้ใดเลย นอกจากจะพยายามเพื่อความดำรง
ไว้ซึ่งมนุษยธรรมเท่านั้น นี่แหละคืออุดมคติประจำ
ชีวิตของนักหนังสือพิมพ์

ฉะนั้น จึงไม่เป็นเรื่องแปลกปตาอะไรดอก สำหรับการตาย
ของคุณชน โรจนวิภาค นักหนังสือพิมพ์คนหนึ่ง ซึ่งได้ลงทุนไปแล้ว

ด้วยการเข้าชีวิตเข้าแตกบดสิ่งที่พวกเราปรารถนา แม้จะด้วยการถูก
 ยิงตาย นอกถึงโคโรอยู่กต่างถนน ก็เป็นความตาย-วาระสุดท้ายของ
 ชีวิตและการต่อสู้ หากจะมีได้ตายภายในศตวรรษอันนี้หรือ
 ภายในห้าหมื่นดวงอาทิตย์ก็มิได้เสียไร แต่ถึงเขาจะไม่ถูกยิงตายก็ตาม
 เขาก็คงจะต้องตายเองเป็นแน่ มีทางใดก็ตามหนึ่ง เช่นเดียวกับเพื่อน
 มนุษย์และสัตว์ทั้งหลายในโลก ที่มีความเกิดเป็นของตัวเองนั้น มีความแก่
 และโรคาพยาธิหรือความทุกข์เป็นประธาน และต้องมีความตายเป็น
 ปรีโยสานนั่นเอง

แต่มันเป็นเรื่องน่าคิดอยู่นิดเดียวว่า มันเป็นความจำเป็นหรือ
 ที่มนุษย์ต่อมนุษย์จะต้องมาying มาฆ่ากันเอง ทั้งๆที่รู้อยู่แล้ว ไม่ว่า
 มนุษย์หรือสัตว์คงจะเกิดมาสำหรับตายเหมือนกันทุกหน -----!

ข้าพเจ้าจะไม่เดาถึงมรดกแห่งความตายของคุณชน โอรสนิกภาพ
 เพราะเชื่อว่าผู้มรกรรมคงรักนถุแต่ดวงตาของคุณชนคงถูกยิงตายเพราะ
 เหตุใด แต่อยากจะพูดถึงเรื่องราวอันเกี่ยวพันกับคนหนึ่งชื่อพิมพ์พวงหลาย
 ทงที่เป็นคนไทยและคนหนึ่งชื่อพิมพ์ชาติต่าง ๆ ทั่วโลก ว่ามิใช่แต่คุณ
 ชนจะถูกยิงตายคนเดียวเท่านั้น ยังมีอีกหลายคนนักที่ปรากฏว่าได้ถูก
 ยิงตาย, ถูกวางยาพิษ, ถูกเนรเทศ, ต้องคิดคุกกคิดตรวง และที่ยากจน
 คนแค่นจนสังคัมไม่พึงปรารถนาจะคบค้าสมาคมด้วย เพราะการที่เขา
 เหล่านั้นได้บำเพ็ญหน้าที่เป็นนกกหนึ่งชื่อพิมพ์

จะว่านรกบรรดาก็ไม่ใช่ จะว่าสวรรค์บรรดาก็ไม่เชิง ทว่า
 มวลมนุษย์ทั้งหลายในโลกนี้ ได้มีบุคคลจำพวกหนึ่งปฏิสันนิบาเช่นเดียวกับ
 กับสัตว์โลกทั้งหลาย แต่ทว่ามีความหวัดคหวัดใจผิดแผกเขาอยู่บาง, นั่นคือ

แทนที่จะทำการต่อสู้ตะเกียกตะกายเพื่อหาได้ปากใส่ท้อง ของตนเองโดย
เฉพาะ กัดขโมยไม่ฆ่า และหันไปห้วงคนอื่น—บ้าเพี้ยนประโยชน์เพื่อ
คนอื่น ส่วนตนเองยอมหัว ยอ้มลำบาก ซึ่งดูๆ ก็เป็นเรื่องแปลก
และไม่น่าจะเป็นไปได้ แต่พวกเขาก็เป็นไปได้ ทั้งได้เป็นมาแล้ว
กำลังเป็นอยู่ และจะยังเป็นอยู่ต่อไป บุคคลจำพวกนี้ คือคนทงต้อ
พิมพ์เอง

ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น ? ที่เขาทำเช่นนั้นได้ประโยชน์ หรือได้รับ
รางวัลตอบแทนจากใครบ้างไหม ? อ้อ—มีสิ เขาได้รับรางวัลอย่าง
ต่ำตมที่เดียว เช่นบางคนถูกยิงตาย, บางคนคิดคด, บางคนถูกถอบ
ทำร้าย และทันทันแนอนที่สุด ซึ่งเขาจะต้องได้รับเป็นประจำวัน
ก็คือ “ความยากจน” ทุ่งทางเก่งกนปะ ต้ววมเสื่อขาด อดมอญิมอ ฯลฯ
เป็นอยู่เช่นจนกระทั่งตาย ก็เป็นอนเด็จเรองกนท

ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น ? ข้าพเจ้าจะไม่ตอบ เพราะถ้าตอบมันก็
เท่ากับเป็นการยกย่องพวกของเราเองมากเกินไป และอาจทำให้บาง
ท่านเข้าใจไปว่า ข้าพเจ้าตั้งใจจะยกเอาพวกทงต้อพิมพ์ชนเป็นอจ-
ฉริยะชนจำพวกหนึ่ง ซึ่งเป็นพิเศษสูงกว่าคนอื่น ๆ แต่จะขอให้ท่าน
ผู้อ่านได้พิจารณาเองว่า ในการดำเนินการปกครองบ้านเมืองนั้น แม้
จะได้แบ่งแยกอำนาจในการปกครองไว้เป็น ๓ ประการ คือ อำนาจ
นิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ แล้วก็ตาม แต่ทงต้อ
พิมพ์ก็เป็นอีกอำนาจหนึ่ง ที่ได้ช่วยประคับประคองมิให้การปกครอง
ดำเนินไปนอกตื้นนอกทางได้เหมือนกัน ฉะนั้นในประเทศที่เจริญแล้ว
ทั่ว ๆ ไปเขาจึงนิยมยกย่องทงต้อพิมพ์ชนเป็น “ฐานันดรที่ ๔” มี

หน้าที่ดูแลความทุกข์สุขของพลเมือง และควบคุมอำนาจทั้ง ๓ ดังกล่าว
แล้วให้ดำเนินการปกครองเป็นมณฑลแก่พลเมืองทั่วไปอีกด้วย เมื่อ
หนังสือพิมพ์อยู่ในฐานะเช่นนี้ คนหนังสือพิมพ์ย่อมต้องมีส่วนรับผิดชอบ
ต่อความทุกข์สุขของพลเมืองเท่า ๆ กับรัฐบาล หรือผู้มีหน้าที่ปกครอง
บ้านเมืองนั่นเอง

แม้หนังสือพิมพ์และนักหนังสือพิมพ์จะอยู่ในฐานะที่คงเคยของ
แก่การปกครองบ้านเมือง อันเป็นตำแหน่งสำคัญสักเพียงใดก็ตาม แต่
สำหรับหนังสือพิมพ์ของเมืองไทย และนักหนังสือพิมพ์ไทย ยังหาได้
ได้รับความไว้วางใจตามควรแก่ฐานะไม่ เช่นในเรื่องหลักประกันเสรีภาพ
ของนักหนังสือพิมพ์ ซึ่งได้เขียนบทความหรือเสวนาข่าวเรื่องใด ๆ ก็
ถ้าบังเอิญไปกระทบกระทั่งต่อบุคคลผู้มีอำนาจในวงการเมืองเข้าบ้าง แม้
จะด้วยความสุจริตและปราศจากอคติก็ตาม หนังสือพิมพ์ก็มักจะถูกผู้
มีอำนาจ ใช้อำนาจบีบหรือจับกุมนักหนังสือพิมพ์ไปได้ทุกได้ตรงเสีย
บ้าง ถูกดอบยิงตายเสียบ้าง ดังที่ปรากฏเป็นตัวอย่างมาแล้วเนือง ๆ
ซึ่งในกรณีเช่นนี้ ย่อมทำให้นักหนังสือพิมพ์ไทยตกอยู่ในฐานะที่เสี่ยงภัย
เป็นอันมาก และเมื่อการแสดงความคิดเห็นหรือเสวนาข่าวจะ
ต้องคอยระมัดระวังจากบุคคลผู้มีอำนาจอยู่เช่นนั้น การเสวนาข่าว
และการแสดงความคิดเห็นก็ย่อมจะพูดได้ไม่เต็มที่ ถ้าขึ้นพูดออก
ไปเต็มที่ก็จะกลายเป็นข้อหมิ่นประมาท และถูกฟ้องถูกตั้งโทษของคดี
คดีตราเป็นแน่ เมื่อนักหนังสือพิมพ์ต้องตกอยู่ในฐานะที่ต่อแถม
ต่ออันตรายเช่นนี้ คนหนังสือพิมพ์จะมุ่งหน้าแสวงหาความรู้ในทาง
หนังสือพิมพ์ และยึดเอาการทำหนังสือพิมพ์เป็นหลักในการดำรงชีวิต

เพื่อว่าเพญกรณียกิจให้บังเกิดมตต์แก่บ้านเมืองให้เต็มทีได้อย่างไร นอก
จากจะทำกันไป - ต่อสู้กันไปวันหนึ่ง ๆ แสดงความคิดความเห็นไป
วันหนึ่ง ๆ พอให้ได้มาซึ่งเงินตราค่าแรงงาน ค่าความคิด พอเพียงปาก
เลี้ยงท้องไปตามปรารถนาก็ดี แม้ความคิดความเห็นบางเรื่องจะบังเกิด
คุณประโยชน์ต่อชาติบ้านเมืองเป็นอันมากก็ตาม แต่ก็ไม่เคยเห็นว่า
จะได้รับสิ่งตอบแทนพอกับสมควรกันเลย บางคนแะแทบทุกคน ทำ
หนังสือพิมพ์มาตั้งแต่หนุ่ม ๆ จนแก่หัวหงอก เคยคิดคุกคิดตรางมา
หลายครั้งก็ถูกตำรวจทหารทำหนังสือพิมพ์มาจนบัดนี้ เขาก็ยังคงนั่งกางเกง
กันปะ รองเท้าขาดจนหนักอึ้งยไผ่ และต้องเดินย่ำคอก ๆ ไปทำงาน
บ้านคองเขา ชาวคองซอ ลูกเมียคองคอก ๆ อยากรู้อะไร ๆ ที่ทำงานเขียน
หนังสือ ออกความคิดความเห็นให้เป็นประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์และ
ชาติบ้านเมืองมามากต่อมาก แต่จะหาคุณงามความดีหรือความเห็นออก
เห็นใจจากใคร ๆสักน้อยหนึ่งก็หาไม่ เขายังคงเป็นนกหนังสือพิมพ์
คอกคอง ซึ่งจะต้องมีชีวิตคอกคองไปจนกระทั่งวันตาย นี่แหละชีวิต
ของนกหนังสือพิมพ์ !

“ทำไมถึงทนทำหนังสือพิมพ์อยู่เล่า ? อ้าวทางอื่นไม่มีแล้ว
หรือ ?” บางท่านคงอยากจะถามเช่นนั้น จึงขอตอบว่า อ้าวอื่น ๆ
มันหมดไป แต่หัวใจมันไม่รัก ไม่ใช้รักหนังสือพิมพ์เพราะเป็นงานเบา
แต่รักหนังสือพิมพ์เพราะความรักในเสรี รักในความเป็นธรรม อัน
ตั้งคนมนุษย์ควรจะได้ รักในการที่จะต่อสู้ขัดขวางการกระทำของ
บุคคลบางคนที่จะทำลายความเป็นธรรมของสังคม รักที่จะขีดเขียนแสดง
ความคิดความเห็นให้ความสว่างแก่ทางดำเนินชีวิตของเพื่อนมนุษย์ รัก

ที่จะบอกแก่เพื่อนมนุษย์ว่า เมื่อเกิดมาเป็นมนุษย์เราควรมีสติ -
 ใจดีภาพ แคไหน เพียงไร เราควรมีสติที่มีเสียงในการปกครองบ้าน
 เมืองเพียงไร นักการเมืองคนไหน, หรือเจ้าหน้าที่ปกครองคนไหน
 ทำแก่เราถูกหรือไม่ ถ้าถูกเราช่วยส่งเสริม ถ้าผิดเราทักท้วงตำหนิ
 และแนะทางให้ ถ้าเชื่อเราชอบ ถ้าคือเราตำ และถ้า ๆ ๆ ๆ เหตุนี้
 เราจึงต้องทำหน้าที่ของเรา.

“ชีวิตกับอุดมคติ”

“ส. อากมานนท์”

“มอดมนุษย์ถุกกำหนดมาพร้อมกัพรอนประเดริฐองพระเจ้า” เป็นคำก่าถ้าวอนันเป็นความหมายของบุคคลทมของชีวิตมนุษย์ซึ่งก่าตั้งแหวกว้ายอยู่กักับความดีบั่นอลหม่านของโชคและเคราะห์ คดอดจนกายไตอาณัติของมนุษย์เช่นเดัยวกัน—ซึ่งค่างต้อง ให้ความเชือฟัง, ในด้านดีหมคจคงดงาม—ในร่างของมนุษย์ แต่ความเป็นไปของมนุษย์ทวไปไดค้ำเนินชีวิตตามลิตธิคของพระเจ้า หาได้เป็นดังความหมายของคำก่าถ้าวอนันไม่ ค่างชีวิตกัมีอาการของคณแตกต่างกันออกไป มีทงทอยู่ ในคดองแห่งธรรม หรือคดองแห่งอธรรม หรือเป็นไปไดทงต้องประการ ดั้งนความคิดเห็นของมนุษย์ทอยู่ร่วมโลกกัน จึงมีความขัดแยงและคอบโคกันอยู่เด็มอ จนกระทั่งเอาชนะและมั่งร้ายกันเอง เป็นส่วนคัวโดยมิได้ค้ำนังถึงผลเสียหายนันบางที่ถูคตามไปถึงส่วนรวม—โดยขาดคามยบียงซึ่งใจ เห็นแต่ประโยชน์ส่วนคณและสมัคพรคพวงเป็นใหญ่ เราจึงอาจจะแยงแยกความแตกต่าง ในการดำเนินชีวิตของมนุษย์โดยให้ค้ำจกาคิดไวดะว้า โดยดีถ้อ “คิต” เป็นล้าคัญ

“คิต” เป็นคำซึ่งตามความหมายของคัวเองจัดอยู่ในด้านดี แต่มนุษย์มิได้ค้ำเนินชีวิตโดยชือตรงต่อค้ำนเป็นจุดเดัยวกัน หากค่างเบ็ดยนแปลงให้เป็นไปตามความคิดความเห็นของคณ จึงบางคณกัประพฤติปฏิบัติคณในทางที่ชอบทควร ให้เป็นประโยชน์แก่สังคม บุคคลประ

ทั้งความดีและความกตัญญูได้เกาะกุมตัวคนไทยด้วยกัน และเป็นการต่อสู้กันเองในระหว่างผู้ถือ "อุดมคติ" และผู้มี "อคติ" ในการทำงานให้แก่ชาติ หากแต่หวังผลต่างกัน ฝ่ายหนึ่งกระทำเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ส่วนอีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อประเทศชาติ

สิ่งที่ประชาชนสนใจ และต้องการให้เป็นหูเป็นตาเป็นปากเป็นเสียงแทนตน ตลอดจนกระทั่งมอบภาระให้ทำประโยชน์แก่ประเทศชาติ อาจจะกล่าวได้ว่า ให้ความเชื่อถือและความหวังเห็นอกว่าผู้แทนราษฎรก็คือ "หนังสือพิมพ์" ซึ่งเป็นบริการสาธารณะ แต่ก็โดยเฉพะหนังสือพิมพ์ที่มุ่งจะทำประโยชน์ให้แก่ประชาชนจริง ๆ มิได้คักอยู่โดยอิทธิพลใดๆ และที่กระทำเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง ข้าราชการจำเป็นต้องกล่าวถึงคุณประโยชน์ของหนังสือพิมพ์ว่ามีประการใด ท่านผู้อ่านย่อมทราบเองโดยสังเกตงานของหนังสือพิมพ์ดี แต่ข้าพเจ้าจะขอกล่าวแต่เพียงง่าย ๆ ว่าหนังสือพิมพ์จะดี ย่อมต้องมีผู้ดำเนินงานเป็นคนดี มี "อุดมคติ" และจะยืนอยู่ได้ก็โดยความนิยมของประชาชน คนหนังสือพิมพ์เช่นนี้จะไม่รอดทรัพย์ เขาจะมีก็แต่เพียง "เกียรติภูมิ" อันเป็นผลตอบแทนคุณงามความดีที่ได้ปฏิบัติภารกิจของส่วนรวม

ภาวะของประเทศไทยภายหลังจากสงครามจบลงแล้วทุกวันนี้ มีแต่ความขุ่นมัวอันวายเป็นหนักการเมือง ซึ่งต่างก็เข้าร่วมกันเป็นก๊กเป็นเหล่า แข่งขันแย่งชิงกันเพื่ออำนาจและตำแหน่งในทางการเมือง มิได้คิดที่จะทำนุบำรุงประเทศชาติกันอย่างจริงจัง จนเป็นเหตุให้เราประชาชนและ ประเทศชาติ ต้องเสื่อม โทรมและไม่ อาจจะทำอะไรได้โดยง่าย

ความเต็มทรามนั้นจะกินเวลานานไปอีกเพียงไร ฝ่ายนักการเมืองนั้น
 เด่า เมื่อฝ่ายใดได้กุมอำนาจการบริหารประเทศก็มิได้มุ่งที่จะทำงานของ
 ชาติให้บังเกิดผลดีดังตามเจตน์จำนงค์ของประชาชน ตรงกันข้ามกลับ
 แต่งตนเป็นผู้มีบุญหนักศักดิ์ใหญ่ บีบคนราษฎร โดยวิถีทางของรัฐ
 ธรรมนูญ แต่ด้วยวิธีการอันชั่วช้าที่เขาเล็งสรรคับนชน มุ่งแต่จะ
 กอบโกยผลประโยชน์เข้าไว้กับตัวฝ่ายเดียว และจนกระทั่งบัดนี้ยังไม่
 สิ้นรอบการดำ เนินอกุศลโอบาย ของเหล่านักการเมืองและสาวกผู้ละโมภ
 ซึ่งถึงกาลละสำคัญอันความชั่วช้าดำนานยควรจระยุติ และความผิดควรจ
 ได้กระทำเพื่อประเทศชาติอันเป็นทรกแห่งเรา

ตามที่ข้าพเจ้าได้ตั้งเขปมา ท่านคงจะสังเกตเห็นได้ในฐานะคนไทย
 คนหนึ่ง ความแตกต่างระหว่าง “หนังสือพิมพ์” กับ “นักการเมือง”
 ในการทำงานให้แก่ประชาชนเป็นอย่างไร แต่ยังมีข้อสงสัยซึ่งข้าพเจ้า
 จะตั้งจากความสงสัยของท่านมากด้วยก็คือ นักการเมือง ใช้อำนาจ
 ส่วนหนังสือพิมพ์ ใช้เหตุและผล เมื่อเป็นเช่นนั้น การต่อสู้กันระหว่าง
 หนังสือพิมพ์กับนักการเมืองผู้ทรงอำนาจเป็นเช่นไร ท่านก็พอจะเดา
 และคาดได้ว่า หนังสือพิมพ์จะต้องถูกบงกค บงกค จนกระทั่งพชาติชวค
 นักหนังสือพิมพ์ ในที่สุด

นแหละ เป็นตักษณการอย่างหนึ่งของชวคซึ่ง “อุดมคติ” และ
 “อคติ” เดินสวนทางกัน

เป็นความรู้สึกส่วนตัว ข้าพเจ้าสลดใจในการเสียชีวิตของคุณชน
 โรจนวิภาค ผู้ซึ่งต้องจบชีวิตเพราะการเป็นนักหนังสือพิมพ์ และเป็น

ผู้เข้มแข็งในหน้าที่จนมีอาชญาผู้อื่นเต็มอ้อมเหมือนได้ งานของคุณชน
 ที่ได้กระทำมาช่วยให้ประชาชนได้มีหูตาสว่าง รู้ตัวว่านักการเมืองใน
 สัมมณหนักชแตะกอบ โภยเอาทรัพย์สินแผ่นดินกันอย่างไร นอกจากนงงาน
 ของคุณชนฯ ยังได้ช่วยขัดขวางเพื่อรักษาผลประโยชน์ ของส่วนรวม
 และกระตุ้นให้เกิดความตระอาาย ไม่ให้นักการเมืองตะโมกค้อไปอีกโดย
 มิเกรงใจราษฎร แต่การตายของนักการเมืองที่ชวดชาผู้เป็นอนครายแก่
 ประชาชนและประเทศชาติจะเป็นอย่างไร ข้าพเจ้านปรารภนานักที่จะ
 ให้เป็นไปอย่างอัปติกษณ์เสียจริง ๆ

ในโอกาสนี้ ข้าพเจ้าขอคารวะค้อ เกียรติภูมิ ของคุณชน
 โรจนวิภาค เพื่อเทอดทูนความเสียสละค้อส่วนรวม-แม้กระทั่งชีวิต, และ
 ขอให้ ดวงวิญญาณของท่านจงไปสู่สุคติภพ

ชนคดี

อาเชียวาสี

๓๒ มี.ค. ๕๐

บุคคลที่เกิดมาในโลกนี้ ถ้าเราจะเขาธรรมมะเข้าแบ่งเป็นค้าย ๆ ก็จะได้ ๒ ค่าย กล่าวคือค่ายที่ ๑ ได้แก่คนดี อันประกอบด้วยผู้กระทำความดี และผู้สนับสนุนผู้กระทำความดีนั้นด้วย บุคคลในค่ายที่ ๑ นี้ เกิดยศการกระทำความชดเพราะมีใจระอาแยงแก่บาปอยู่ตลอดเวลา

ค่ายที่ ๒ ได้แก่คนชด อันประกอบด้วยผู้ประกอบกรรมชด และผู้ร่วมมอดสนับสนุนผู้ประกอบกรรมชดนั้นด้วย บุคคลในค่ายหลังนี้ไม่มีมนุษยธรรม, ศีลธรรม, ไม่มีความดีความชด, เห็นค้ำงนาเป็นยาเสพติด มีปรกติกระทำเพื่อประโยชน์ของคนเองเป็นที่ตั้ง แม้ว่าการกระทำนั้นจะเป็นที่เดือดร้อนแก่ใคร ๆ เขาไม่ยั้งร้าย แม้ว่าได้มีการด่าป้แซ่งมาจากทุกทิศทุกทาง

บุคคลทั้ง ๒ ค่ายนี้ มีการประหัตประหารต่อสู้กันเต็มอมา, นับตั้งแต่ประเทศต่อประเทศ, คณะต่อคณะ, คนต่อคน และแม้แต่ในคนๆ เดียวกัน เจ้าความดีกับความชดได้ต่อสู้กันอยู่ ฝ่ายใดมีอำนาจอิทธิพลกว่า ก็สามารถชักจูงให้บุคคลผู้นั้นเป็นไปในทางดีและทางชดไม่ช้าใดก็ช้าหนึ่ง การขยดยระหว่างความดีและความชด นั้น เกิดادنกระหม่อมรัชกาลที่ ๖ ทรงเวียงกว่า “ธรรมาธรรมะดงคราม”

ชนดภาพ บรูษผู้ ไซชวิต บุนปลตายของเขาด้วยการเบ็ด โปงคนชด เขาจึงนับเขาในจำพวกเกิดยศความชดอย่างไม่ต้องสงสัย! สำหรับข้าพเจ้าเองเคยรู้จักชนดงแต่สมัยที่เขาเป็นผู้แทนคำบตวัดจางวางศิษย์ วรจักร์ ในยุคประชาธิปไตยแรกเริ่มเมื่อ ๓๐ ปีที่ผ่านมาแต่ย์ เขาเป็นคนจริง และตรง, คงเล่นคงวาคนทง

ชีวิตที่ปลายของชน

พายัพ โรจนวิภาค

๓๕-๓๖ ซอยศุภกักร ถนนหลานหลวง พระนคร

วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๒

เหตุการณ์ประจำวัน ซึ่งประมาณเวลา ๗ นาฬิกา มักจะมีเสียง
แครกๆ แครกๆ ของต้อจกรยานยางตันกระทบพื้นถนน ดังมาแต่ไกล
มาหยุดตรงหน้าบ้านข้าพเจ้า แต่จกรดิ่งอันไม่เต็มประกอบของจักรยาน
กรวดงชน ฟังเหมือนสัญญาณของเจ๊กชายเกยว พร้อมกับเสียง
ตะโกนออกมา “อยู่ไหม?” ภรรยาของข้าพเจ้าทราบดีว่านั่นคือเสียง
ใคร

ถ้าได้รับตอบว่า “ไม่อยู่” เขาก็รีบถีบจักรยานกลับไปที่
โดยไม่ฟังเสียงคำพูดใครหมด แม่ แต่ คำ เชื้อเชิญ ของภรรยา
ของข้าพเจ้า

เขาจะจกรจักรยานเข้ามาในบ้าน เมื่อได้รับคำตอบว่า “อยู่”
เท่านั้น เมื่อฟังจักรยานกับฝามัน (เพราะไม่มีขาตั้ง) เรียบร้อย
แล้ว ก็ตรงเข้ามาในห้องรับประทานอาหารทันที ซึ่งทราบดีว่าจะพบ
ข้าพเจ้าทันที

“อาว วนนพาดหัวอะไรดี?” ประโยคแรกแทนคำว่า สวัสดี
ซึ่งเขาจะต้องกล่าวก่อนเป็นต้นวนเช่นนั้นเสมอแทบทุกวันทุกครั้งมา

เราปรักษวกันโดยใช้เวลาประมาณครึ่งชั่วโมง เขาก็ตาจากไป
พร้อมกับดื่มกาแฟ ๓ ถ้วย ขนมนม หรืออาหารอื่นไม่ແแต่ ภรรยา

ข้าพเจ้าทราบดี และจัดไว้ให้ก่อนเสมอ วางไว้บนโต๊ะตรงเก้าอี้เขา
นั่งประจำเป็นเนืองนิจ

คุณชนเห็นว่าข้าพเจ้าเคยอยู่ในวงการหนังสือพิมพ์ จึงชักชวน
ข้าพเจ้าให้ร่วมงานหนังสือพิมพ์ด้วย แต่ข้าพเจ้าปฏิเสธไม่ยอม ด้วย
มีงานคาอันท่าอยู่ ขอเพียงแค่ช่วยหลังฉากเล็ก ๆ น้อย ๆ เท่านั้น เป็น
ควดงควดไม้ได้ คังนั้น ก่อนไปสำนักงาน คุณชนต้องมาพบกับ
ข้าพเจ้าแทบทุกวัน ในตอนเช้า บ้านของคุณชนอยู่ทางสะพานอรุพงษ์ ซึ่ง
จำเป็นต้องผ่านถนนหลานหลวงบ้านข้าพเจ้าอยู่แล้ว และเวลาถัดจาก
สำนักงาน (หน้าวัดพิชัยญาติ) ประมาณห้า ๆ ก็มักแวะผ่านเอาหนังสือ
พิมพ์ระบบใหม่ โยนหรือเสียบไว้ที่ประตูบ้านข้าพเจ้า

วันที่คุณชนอุกย ข้าพเจ้ากลับจากรยานไประ กลับมาถึงบ้าน
ตอนค่ำ เมื่อคำนวณเวลาแล้ว ข้าพเจ้ากลับจากรยานล่วงหน้าคุณชน
มาเพียงประมาณ ๕ นาที เท่านั้น แต่เราไม่ได้พบกัน และคุณชนก็
ไม่ได้แวะบ้านข้าพเจ้า เอาหนังสือพิมพ์ระบบใหม่มาให้ข้าพเจ้าเช่นเคย
คือว่า พอข้าพเจ้าเดินกลับบ้าน คุณชนก็เคยไปบ้านของคน แล้วกลับไป
อุกยตาย

ครั้งหนึ่ง คุณชนเคยเล่าว่า เมื่อใกล้จะถึงสะพานขาว มีพุดเรือน
คนหนึ่ง คำนวณคนหนึ่ง ทางแขนให้หัยค ในขณะใกล้กลับจากรยานจะ
กลับบ้านตอนค่ำ คำนวณถามว่า “ซรดทำไมไม่จุดไฟ อ้อ! เป็น
คนส่งหนังสือพิมพ์หรือ? (เพราะเห็นหนังสือพิมพ์ปกใหญ่ท้ายรถ)
หนังสือพิมพ์อะไรนะ?” คุณชนหัวเราะตอบว่า “หนังสือพิมพ์อิทธิ-
ธรรม” คำนวณว่า “อ้อ! อิทธิธรรมไม่ได้” เรืองนเหตะ คุณ

ชันภมฺิใจนั้ก คุยัให้เพ็ญ ๓ พังทลายคน ว่าตำรวจเกรงกตวิหนึ่งดีอ-
 พิมพ็อทธิธรรม พฤตติการณอนนเป็นไปก่อนหน้าคุณชันตาย ๒-๓ วัน
 เทานน ข้าพเจ้าและเพ็ญ ๓ เคยเค็อนให้ระวังตัว อย่าคุยมากไป

ข้อความของคุณชันที่เบ็ดไปการทุจจริตคคโง ของพวกอธรรม
 นน มีกัจะคุยโงเฝง ทงทายไว้ว่า “ยังมีเรื่องตักปรกโธมมอ็กทลาย
 สิบเท่า ซึ่งจะชุดคุยแฉโพยอย่างหันเหตกให้โลกทรานในไม่ชัน” และ
 เม็องตง นตพ. แล้ว ก็มักไม่นังนอนใจ เทยวคุยสำทบัไปรยไปตามท
 ต่าง ๓ อ็กคด้วย เช่นน เป็นเรื่องททำให้ฝ่ายตรงข้ามเค็อดคตาดเป็นอนันมาก
 เค็ฝายคุณชันพอใจ เห็นเป็นกรขมชันไปกษาทได้เยาะเย้ยคุพิพาท
 ของเขา ข้าพเจ้าเองเคยห้ามปรามกัไม่ค้อยจะพัง กตบัโกรธข้าพเจ้า
 บ้อย ๓ คามความเห็นของข้าพเจ้า เรื่องเหล่านกน่าจะเป็นชระนวนอนัน
 หนึ่งททำให้คุณชันถุกยงตาย

เรามกัถ้งดัยกันว่า คุณชันถุกยงเพราะดงเรื่องฝั้น, หมุดำปาง,
 เจาคำในกรมการค้ำสนา และเรื่องนำชาวออกนอกประเทศ แต่ข้าพเจ้า
 ว่า ยังมีอ็กเรื่องหนึ่งและตักัญ ค็อ กรณีสั้วรรดต โงง สั้วรรัตนค
 เป็นคนแรกทชย้นบทความเบ็ดเผยกรณีสั้วรรดตชันใน นตพ. อธิธิธรรม
 ขาจ้งตองขาดไป ค้อมมา นตพ. อธิธิธรรม กัได้ตงกระเนะกระแหนกรณีส
 สั้วรรดตค้อยเรื่อย ๓ วันสุดทายที่ตงกรณีสั้วรรดต ค็อ ๑๗ กุมภภาพันช
 ๒๔๘๘ “ขาดพระชันษาของในพระบรมโกษรู้ตามทคันะโหราคำตคั”
 โดยตรีเพทพยากกรณ ยันนตามทคัทวิขาโหร โบราณทลายคำรา
 ไม่มีใครได้ค้อยเคยพบเห็น ใจความว่า ในทดวงถุกตอบตงพระชันม
 คัด้วยอาวคุขันนเนนชัน ประกอบกับวันนตงนท “ไทยก้ำตรด” คัด้วย

อันเป็นเสมือนคำปลุกปั่นให้ประชาชนผูกใจแค้นแทนในหลวง ครั้น
หลังจากนั้น ๒ วัน คือ วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๗ คุณชนก็ถูก
ยิงตาย ความเห็นของข้าพเจ้าว่า กรณีฉวรยศเป็นเรื่องใหญ่ที่ทำให้
คุณชนตาย!

คุณชนกับข้าพเจ้านั้น เป็นทนายคดีและเป็นทนายมิตร เดิมเราไม่
ค่อยได้อยู่ใกล้กัน ที่เริ่มจะใกล้ชิดก็เมื่อก่อนคุณชนทำงานทนายราษฎร์
ณ ย่านแมนส์รี พ.ศ. ๒๔๗๓ แล้วข้าพเจ้าก็ต้องจากไปอยู่ต่างประเทศ
เสียนาน มาพบกันใหม่เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๗ ด้วยความเกเรเกกมะเทร็ก
ของคุณชนเอง จึงมักไม่เข้าหากับพวกญาติ ๆ แม้วัวข้าพเจ้าที่เคย
ความบาตรคุณชนมาแต่ดวงหนึ่งเรื่องเหตุวุ่นวายการเงิน เพื่อน ๆ ญาติ
คนทราบแต่ภายหลังก่อนทำหนังสือพิมพ์แหละ คุณชนมาหาข้าพเจ้า
ขอถูกระโทษ และจะพยายามประพฤติดูดี เพื่อเกียรติประวัติแก่วงศ์ตระกูล
กุด ในบั้นปลายของชีวิต คุณชนพยายามประพฤติดูดีจริงๆ เสียตั้งแต่
เวลาทางต้นเพื่อประชาชนด้วยอุทิศของหนังสือพิมพ์ มีเวลาทำงานอัน
น้อยเต็มทีข้าพเจ้าคอยสอดส่องอยู่เสมอ และพยายามอยากทราบว่า
เหล่านักไมกิ้น, การพนันที่ไม่เด่น, จะกินอยู่ที่กระเบียดกระเสียน, ไม่พุ่ม
เพอຍ, แคงตอว์ไม่หรูหรา แต่ทำไมจึงใช้เงินเปลืองนัก จนเกิดเหตุวุ่น
วายกับข้าพเจ้ามาครั้งหนึ่ง ข้าพเจ้าฟังทราบแน่นอนว่า การมีเมียมากของ
คุณชนเองก็ต้องไปหยิบยืมเงินเป็นหนี้สินเข้ามา เพราะต้องไปจ่ายแจก
แกงดูเมียที่แอบไปมีชู้ซ่อนอยู่แทบทุกมุมเมือง ข้าพเจ้าทราบเช่นนั้นจึง
นึกสงสารและให้ของขวัญ คุณชนเป็นผู้รักดูเมียมาก และปฏิบัติตัวอยู่ใน
ระบอบอันดี ฉะนั้นเขาจะไปพบกับเมียคนไหน "ใครสั่งชื้ออะไรบ้าง

คุณเซนจะตองจัดการเรียบร้อยเต็มอ เป็นกัจจวตรประจำวัน งานหนังสือพิมพ์ก็ไม่ได้เขียน งานของเมื่อก่อนก็ไม่ได้คิด

เวลาทำงานของคุณเซนเกือบ ๒๕ ชั่วโมงเต็ม คืน ๕ น. เขียนหนังสือต่อจากกลางคืน ๖ น. กว่า ๆ กินอาหารนิดหน่อย แล้วออกจากบ้าน ไปหาคนนอนคนนอนน้อย หาเรื่องลงพิมพ์ ประมาณก่อน ๘ น. ต้องถึงสำนักงาน ตรวจปรุ ฟันดพ. เขาหน้า ชนแทน เมื่อ นสพ. ออกแล้วประมาณบ่าย ๑๕-๑๖ น. ออกจากสำนักงานไปหาข้าว คำจึงกลับบ้าน อามหากินอาหาร แดงกนงเขียนหนังสือ ๑ ถึง ๒ น. จึงหัดนอน เกือบจะเป็นเข้านทุกวัน

คุณเซนมีอายุแก่กว่าข้าพเจ้า ๕ ปี แต่ข้าพเจ้ามีศักดิ์เป็นอาว คุณเซนก็เรียกข้าพเจ้าว่า "อาว" อย่างสนิทสนม และเคารพเกรงใจ ข้าพเจ้าจริง ๆ ส่วนข้าพเจ้านอกจากนับถือกันฐานญาติแล้ว ยังรักกันเต็มอเพื่อนนามิตรที่สนิทอกด้วย ชีวิตบั้นปลายของคุณเซนได้คลุกคลี อยู่ใกล้ชิด ข้าพเจ้าตลอดเวลา ตั้งนั้น เมื่อเขาต้องตายไป คุณได้ภณ เทียงธรรม เจ้าของ นสพ. จึง ขอร้อง ข้าพเจ้า ให้รับ หน้าที่แทน ด้วยความเศร้าสุดใจ และเพื่อเกียรติของตระกูล ข้าพเจ้าจึงเสียดสีตรงนั้น รับเขาควบคุม นสพ. ทงตามระบบ แทนหน้าที่คุณเซนคือไป ซึ่งทำให้ข้าพเจ้าต้องพ่นฝ่าอุปสรรคร้อยแปด เกือบจะเอาชีวิตไม่รอด ถูกแก๊งค์ได้เช่นเวลาขังกรยานบ้าง ถูกตักยิงบ้าง ๆ ต ๆ แต่ก็ได้รอดชีวิตมาได้ มีญาติพี่น้องหลายท่านเตือนให้ข้าพเจ้าเลิกเสีย ข้าพเจ้าก็ไม่ยอมตดตะ และถ้าไม่เกิดรัฐประหารเสียก่อนแล้ว ข้าพเจ้าก็คงไม่มีชีวิตมาเขียนเรื่องนี้ได้

คุณชนตายไปด้วยอุทมคติของนักสู้ ทำหน้าที่เป็นปากเสียงของ
 ประชาชน รักษาไว้ซึ่งสิทธิเสรีภาพของหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย
 และในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นสมาชิกเด็กลดเนื้อเชื้อไขของตระกูล “โรจน-
 วิภาต” โดยกำเนิด ข้าพเจ้าจึงขอเทอดทูนคุณชนไว้เป็นผู้ทรงเกียรติ
 ยิ่งของตระกูล ซึ่งควรแต่จะทูลอนุชนลูกหลานรุ่นหลังพึงเจริญรอยตาม
 เป็นเยี่ยงอย่างสืบไป.

พิมพ์ที่

โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ ๓๘๓ เถาชิงช้า พระนคร

นายรอด รุ่งเรืองธรรม ผู้พิมพ์โฆษณา ๒๕๕๒